

Godište XV. • broj 12 • prosinac 2020.

2,5 KM / 10 kn / 1,3 EUR

MEĐUGORJE

Glasnik mira

ISSN 1840-1414

Čestit Božić

Živjeti s Marijom –
živjeti za Mariju

Došašće i Božić

Samo dječje srce može
shvatiti tajnu kraljevstva
Božića

Središnji događaj
povijesti

Međugorje nudi
model nove
evangelizacije

BUDNI BUDITE!

JESMO LI SPREMNI NA ISUSOV
DRUGI DOLAZAK U SLAVI?

BOŽIĆ JE ROĐENDAN ŽIVOTA

MARIJA JE POKUCALA NA
VRATA MOG SRCA

FRA SLAVKOVIM STOPAMA

TAMNA NOĆ DUŠE

Božić | Gospina škola | Događanja | Teološki podlistak | In memoriam |
Iz života Crkve | Hrvatsko kršćansko nazivlje | Lectio divina

Draga djeco! Ovo je vrijeme ljubavi, topline, molitve i radosti. Molite, dječice, da bi se mali Isus rodio u vašim srcima. Otvorite vaša srca Isusu koji se daje svakome od vas. Bog me je poslao da budem radost i nada u ovom vremenu, a ja vam kažem: bez malog Isusa nemate nježnosti ni osjećaja Neba koji se krije u novorođenčetu. Zato, dječice, radite na sebi. Čitajući Sveto pismo, otkrit ćete Isusovo rođenje i radost kao prvih dana koje je Međugorje dalo čovječanstvu. Povijest će biti istina, što se i danas ponavlja u vama i oko vas. Radite i gradite mir po sakramentu ispovijedi. Pomirite se s Bogom, dječice, i vidjet ćete čudesa oko vas. Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu.

Foto: Anđur (CMM)

GLASNIK MIRA
Utemeljitelj i nakladnik
 Informativni centar MIR Međugorje
Glavni urednik
 Mario Vasilj Totin
 e-mail: mario.vasilj@medjugorje.hr
 Tel.: 00 387 36 653 323

Služba pretplate
 Nikolina Sivrić
 e-mail: pretplategm@medjugorje.hr
 Tel.: 00 387 36 653 300

Lektura
 Ana Marin
Grafičko oblikovanje
 SBD, Mostar
Tisak
 Fram Ziral, Mostar

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006.

Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 130 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 40 €, Švicarska 60 CHF, USA, Kanada i Južna Amerika 80 USD, Australija 120 AUD.

UPLATE

Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 3381202200129568.

Iz Hrvatske u HRK: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Adresa: Gospin trg 1, 88266 Međugorje, Bosna i Hercegovina, Naziv banke: OTP banka d.d., IBAN: HR0524070001100663037, SWIFT: OTPVHR2X

Iz Švicarske u CHF: Katholische Kroatenmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich - Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.40A (svrha uplate: Glasnik mira), IBAN: CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2

Iz svih zemalja EU u €: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Međugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG (svrha uplate: Glasnik mira), BIC: GENODEF1M05, IBAN: DE88750903000002155044

Za sve valute iz drugih zemalja: Za sve valute iz drugih zemalja: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA22, IBAN: BA393380604802774622 (svrha uplate Glasnik mira).

Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266, Međugorje, BiH

e-mail: glasnikmira@medjugorje.hr, **Internet:** www.medjugorje.hr, www.medjugorje.hr/hr/glasnik-mira

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, nakladnik izjavljuje da nema nakanu preteći sud Crkve o nadnaravnosti prirode događaja i poruka o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se autor potpuno podvrgava. Riječi poput "ukazanja, čudesa, poruke" i slično imaju ovdje vrijednost ljudskog svjedočenja.

Iz sadržaja

Fotografija na naslovnici: El Greco - Poklonstvo pastira

Božić

Živjeti s Marijom – živjeti za Mariju, FRA T. PERVAN

Samo dječje srce može shvatiti tajnu kraljevstva Božića FRA S. MABIĆ

Središnji događaj povijesti, I. ŠARAC

Budni budite!, M. MILETIĆ

Jesmo li spremni na Isusov drugi dolazak u slavi?, K. MILETIĆ

Božić je rođendan života, P. TOMIĆ

Prvi Božić bez čaće, FRA A. MARIĆ

Gospina škola

Međugorje nudi model nove evangelizacije, M. VASILJ TOTIN

Marija je pokucala na vrata mog srca, S. ČOVIĆ RADOJIČIĆ

Događanja

20. obljetnice smrti fra Slavka Barbarića

Fra Slavkovim stopama, 20. obljetnica fra Slavkove smrti

Došašće i Božić, FRA M. ŠAKOTA

Psiho-pedagoški elementi u molitvi, M. BARBARIĆ

In memoriam

fra Viktor Kosir

Teološki podlistak

Tamna noć duše, FRA T. PERVAN

Iz života Crkve

Hrvatsko kršćansko nazivlje

Adventsko-božićno promišljanje o Bogu i čovjeku, M. MAMIĆ

Dnevna misna čitanja

Poštovani čitatelji *Glasnika mira*, hvala na pitanjima, prijedlozima i savjetima koje nam šaljete. Pozornost posvećujemo samo i isključivo potpisanim pismima.

Uvodnik

UREDNIK
MARIO VASILJ TOTIN

Kroz vrijeme došašća slušali smo starozavjetne riječi: „Tješite moj narod, tješite!“ Kako su ove riječi dobro došle ovovremenom izgubljenom, osiromašenom, izigranom, prognanom čovjeku. Tehnološka dostignuća i „napredne ideje“ nisu ga utješili, niti mu donose trajnu sreću i zadovoljstvo. U čovjeka, u obitelji, u narod i čitav svijet uvuklo se nezadovoljstvo koje rađa hektiku, sve lošije međusobne odnose, ljubomoru i strah pred životom!

Ulazeći u božićno vrijeme, zalazimo na svoj način u naj-radosnije vrijeme crkvene godine. Suočavamo se na posebno intenzivan način s tajnom Boga i tajnom čovjeka. To se vrijeme može doživljavati na mnoge načine, ali za većinu vjernika ono je prigoda za propitivanja svoga odnosa s Bogom. Posebice to vrijedi u sadašnjim prilikama u kojima kao da se sve zakotrljalo niz brdo, i kao da nema nade da će se ovo urušavanje svega i svakog zaustaviti. Ipak u božićnoj radosti valja se pokloniti Kristu – Djetetu, zazivati Oca i Duha Svetoga –za naše spasenje! U osnovi, kršćanin ni u radosti ni u žalosti nema prečega posla.

Sve do jučer nismo vjerovali da brzo možemo propasti, pa i umrijeti. Mnogi su nerado i površno razmišljali o Bogu misleći da je zlo časovito, da će proći bez naše borbe, da čas još nije došao i da još uvijek ima vremena.

Uza sva značenja koja Božić za nas može imati, možda bi u ovom trenutku valjalo prije svega shvatiti Božić kao prigodu za obnovu dijaloga s Bogom. Tu istinu o našoj potpunoj ovisnosti o Bogu i upućenosti na Njega trebali bismo obnoviti ovih božićnih dana i u osobnoj, prije svega, a onda i u zajedničarskoj molitvenoj komunikaciji s Bogom. To je potrebnije utoliko što se problemi s kojima smo suočeni sve manje mogu rješavati samo naravnim sredstvima. Uostalom, kušnje koje nas svakodnevno sve teže šibaju iste su one koje je rođenjem, smrću i uskrsnućem pobijedio Krist. On se ne nameće, on nas ne može spasiti bez nas, bez naše privole, našega htijenja, našega zaziva. Vrijeme je da konačno zastanemo, promislimo, drugačije poredamo vrijednosti kako bismo svoj život i svoje srce mogli otvoriti novorođenom Isusu.

Utjelovljeni Isus, upečaćen neizbrisivo u ljude, u narode traje i jest. Njegovo otkupljenje trajno čini i izaziva promjene ljudi kroz vrijeme, kroz stoljeća. I nema tih usta koja barem jednom u životu nisu izustila ime Spasitelja. A promjena se odvija vazda i samo u okvirima ljubavi začete po Duhu Svetome... „On je savršena slika Boga nevidljivoga, prvorodenac svakoga stvorenja, jer je u njemu sve stvoreno...“ (Kol 1,15-16) Božićni ugodaji dotiču nevidljivim silnicama i srca onih koji u Božiću ne vide ono što mi vjernici vidimo. Božić je dan specijalna očitovanja Božje milosti. Prepune crkve, okićeni domovi i gradovi, mir koji se osjeća u zraku tjeraju nas da zapjevamo iz dna duše: „Slava Bogu na visini i mir ljudima dobre volje!“ (Lk 2,14)

Zazovimo Novorođenoga Kralja, zazovimo Boga Stvoritelja i Svedržitelja, neka nas izbavi od zla i Zloga, da se obnovi u nama Duh života, a naše Međugorje posluži kao izvor okrijepe i svetih sakramenata. Sretan Božić!

Ovih je dana ugledala svjetlo dana knjiga našega župnika fra Marinka *U Marijinoj školi*. Knjiga nije nastala za pisacim ili radnim stolom, promišljajući što bi pisac napisao i poručio čitateljima i vjernicima, nego se rodila na koljenima, u molitvi, u promišljanju onoga što nam Marija u Međugorju govori – kao Majka – već skoro puna četiri desetljeća. Knjiga je nastala iz blizine, ne iz odmaka, iz ljubavi, ne profesionalno, gdje bi čovjek išao za profitom. Nastajala je godinama u hodu s Marijom ovdje u Međugorju, ali prateći i slijedeći njezine korake diljem svijeta, slijedeći hodočasnike koji su poruke Marije iz Međugorja nosili i pronosili svim zemljama, narodima, kontinentima, na „sva četiri vjetra“. Bez razlike. Nastala je kao pomagalo i priručnik svima koji žele okusiti i iskusiti što bi Međugorje moglo značiti i u njihovu životu, što nam Marija kao osoba znači i poručuje. Stoga smo i naslovili uradak kao „živjeti s Marijom – živjeti Mariju“ u svome životu.

Živjeti s Marijom – živjeti Mariju

Foto: Arhiv ICMM

FRA TOMISLAV PERVAN

DA BISMO SE MOGLI Približiti Mariji, Treba nam najprije nekoliko pojašnjenja.

Počevši od samoga njezina imena. Marija – grčka, odnosno latinska inačica hebrejskoga imena „Mirjam“ što se može prevesti kao „od Boga ljubljena“, ali i „Gorka voda“. Tako se zvala Mojsijeva sestra Mirjam, a znamo da je Mojsije izveo svoje sunarodnjake iz Egipta, iz ropstva. Imao je brata Arona, prvoga svećenika, a upravo je sestra Mirjam spasila dječaka Mojsija od sigurne smrti jer bijaše izložen u košarici u Nilu nakon što je faraon dao nalog da se svi hebrejski mušičići smaknu. Faraonova kći našla dječaka u košarici, a Mirjam se ponudila da će naći židovsku dojilju za dijete. Bila je rođeni vođa, nakon oslobođenja iz Egipta zapjevala je starozavjetni Magnificat „Zapjevajte Gospodinu jer se slavom proslavio“ (Izl 15,21) poslije se upustila čak i u javnu kritiku svoga brata, protiv njega je rogoborila s Aronom. Knjiga Izlaska naziva je prorocicom.

BOŽJI PLAN

I Marija kao i Mirjam u nizu je velikih, znamenitih biblijskih žena, neznatna podrijetla, iz puka, ali Gospodin preko njih čini silna djela. Hagaru, Abrahamovu sluškinju koja mu je rodila sina Išmaela, a on je nečasno otpustio, Gospodin preko anđela spašava od sigurne smrti nju i sina joj u pustinji. Nakon toga ona je uzviknula: „Ti si Bog koji me vidi“. Marija će slično klikati nakon što ju je Gospodin izabrao za majku Mesiji – Kristu Gospodinu. „Gleda na ponizne!“ Tu su velike žene, Debora, Hulda, Judita, Estera, Majka Makabejka itd.

U Novom zavjetu malo je mjesta koja se odnose na Mariju. Prvi spomen nalazimo u Poslanici Galacanima gdje Pavao veli da je Bog u punini vremena odaslao svoga Sina, „od žene rođena, Zakonu podložna kako bi nas oslobodio Zakona i učinio svojim sinovima“ (Gal 4,4-5). O Marijinoj obitelji ne znamo ništa pouzdano, osim što nam Luka donosi kako bijaše u rodu s Elizabetom, majkom Ivana Krstitelja, koja bijaše od kćeri Aronovih. Aron je bio prvi veliki svećenik, pa bi po tome Isus, slijedom Josipova rodoslovlja bio kraljevskoga, a slijedom Marijina i svećeničkoga podrijetla. Znamo iz

Evangelja da je zaručena s Josipom, iz doma Davidova, te da neposredno slijedi i vjenčanje, ženidba. Sva je rodbina obaviještena, čeka se samo nadnevak svadbe.

Bog međutim ima s njom drukčiji plan. Jednoga joj dana dolazi u posjet anđeo Gabriel. Luka doslovce veli: „Anđeo uđe k njoj“ (Lk 1,28), dok se Ivanovu ocu Zahariji Anđeo ukazuje u Hramu (1,11). Anđeli su židovski *specifikum*, ne ćemo ih naći u drugim religijama. Ime im znači „glasnik“, „vjesnik“, pripisuju im se osobne značajke. Imaju i imena, u Danijelovoj knjizi spominju se Mihael i Gabriel, u Tobijinoj i Rafael. Gabriel znači „Gospodin je moja snaga“, a Mihael „Tko je kao Bog?“ U židovskoj tradiciji vode oni

vlastito ime. Ne treba se ništa plašiti niti strašiti.

I ona postaje svjedokom nečega nevjerojatna, nečuvena. Nečega što nitko prije a ni poslije nje nije na svoje uši čuo. Najvjerojatnija poruka i vijest – blagovijest – za sva vremena: Rodit će sina, zvat će se Isus („Jehošua“ ili „Ješua“). Bit će silan, zvat će se Sin Svevišnjega. Gospodin će mu podariti kraljevsku moć i vlast oca mu Davida te njegovu kraljevstvu ne će biti kraja. Zauvijek će vladati nad Jakovom i njegovim potomstvom. Sva su kraljevstva zemaljska prolazna, a njegovo će trajati vječno!

MARIJINA SLUTNJA I ŠUTNJA

Zamislimo samo koje i kakve su se sve misli u tome trenutku morale

Marijino djevičanstvo prije poroda, u porodu i poslije poroda, za mnoge teologe kamen spoticaja. Vjeruju do određene granice u uskrsnuće od mrtvih, ali začće snagom Duha Svetoga ne ide im u glavu. A ondje Anđeo jasno zbori Mariji: „Bogu ništa nije nemoguće!“ Bog je tvorac svih zakona, pa ako je Bog, može on u jednom trenutku „suspendirati“ i naravne zakone. Jedanput stvara on ovaj svemir-kozmos, a drugi put spušta se u Logosu – Sinu Božjemu u ovaj kozmos, na zemlju. Oba su događaja nadnaravna. U Isusu je Bog stupio u ovu povijest, pa je on i Bog i čovjek, u jednoj osobi, dvije naravi.

i biju odlučne Božje bitke, nisu neka bezazlena umilna stvorenja kakvima ih umjetnici prikazuju. I kad se takav Božji glasnik pojavljuje, predstoji nešto neobično, silno, krajnje ozbiljno. Nije to navještaj božićne idile, nego odlučnoga obračuna Boga s protubožnim silama Pakla i njegovih pomoćnika ovdje na zemlji među ljudima. Tako i u slučaju navještaja Isusova rođenja.

Iznenadni dolazak Anđela mogli bismo opisati kao kućni prepad. Marija se prepala, a Anđeo joj govori – oslovljava je novim imenom – ne s „Marijo“, nego „Keharitomene“ – „Premilosna“, puna milosti, puna Duha Božjega. To je odsada njezino

rojiti u njezinoj glavi! Što je sve moralo prolaziti kroz njezin um u tom času?! Jasno, strah i zbuñenost, ali i prisebnost! „Kako će to biti? Muža još ne poznajem? Nisam još u braku!“ – Moćan! Sin Svevišnjega? Davidov nasljednik? Vječni vladar svoga naroda? „Dovijeka?“ – Neshvatljivo! Marija ne može dokučiti svojim umom dosege tih riječi. Da će se Bog utjeloviti u njezinu tijelu? Pa to je u židovstvu nezamislivo. Da će njezino dijete biti Mesija, o kome pismoznanci i rabini tako često govore u sinagogama, napose u to doba rimske okupacije kad svi žude stresti sa sebe tuđinski jaram?

Marija „kontrira“. Kao što su „kontrirali“ Abraham, Jakov, Mojsije, kad im se Bog objavio. Protupitanje: „Kako će to biti – još uvijek sam djevojka?“ Anđeo odgovara, Bog će se sam pobrinuti jer će Duh Sveti sići na tebe. Da je to čula neka djevojka iz Grčke ili poganskih naroda, ne bi bilo ništa neobično, jer je običaj da ponekada bogovi s Olimpa opće s ljudskim kćerima. Pa tako se iz nezakonite veze Zeusa i ljudske kćeri rodila i „Europa“. Mitovi tih naroda dopuštaju takva

u ovaj kozmos, na zemlju. Oba su događaja nadnaravna. U Isusu je Bog stupio u ovu povijest, pa je on i Bog i čovjek, u jednoj osobi, dvije naravi.

Nakon toga dvo-govora s Anđelom Marija ne traži dodatne dokaze. Za nju je već sama pojava Gabrijela dovoljan znak da povjeruje. I da izgovori svoje DA. Time se zatvara krug razgovora. To je najčudesnije djelo i čudo, utjelovljenje Sina Božjega. Nadilazi to čovjekov razum. Nekoć je pramajka Eva nasjela šaputanjima i nagovoru Zmije u Edenu,

kao one starozavjetne žene kojima se Bog poslužio izvesti silna djela u svome puku. Tim se svojim hvalopojem Marija ovjekovječila, za sva vremena.

Sluti Marija što se s njom zbiva. U himnu opijeva društvenu protežnicu dolaska Mesije koji će biti na strani siromaha, potlačenih, poniženih. Stavljajući svjetski poredak naglavačke. Nije ona pasivna nego pro-aktivna, majka svjetskoga „Prevratnika“. Ne oružjem, nego snagom primjera i riječi, snagom ljubavi. Zna iz iskustva

Od Božića smo neopravdano stvorili idilu, a zapravo je ono prva postaja Križnoga puta koji svršava na Golgoti, prvi od mačeva boli što ih Mariji pretkazuje Šimun za prikazanja u Hramu. I ona će ispiti kalež gorčine, što joj i ime znači („Gorka voda“). Drama Bogočovjeka svršava na križu, na Golgoti, drama Bogomajke svršava pod križem, kao Pietà, s mrtvim Sinom u krilu.

što znači biti iskorištavan, izrablijan, zna tko su veleposjednici i u njezinu mjestu, tko su nadničari i najamnici koji jedva imaju za kruh, zna za poreze i dažbine koje se moraju plaćati Herodu da bi se hranile i uzdržavale tolike rimske legije te vojske plaćenika u njezinoj domovini. stoga iz nje provaljuje snažna zahvalnica: Vremena se mijenjaju! Došao je zaokret, istinski prevrat.

DINAMIKA DUHA SVETOGA

Činom začeca snagom Duha Svetoga njezin život nije lakši ni ugodniji, štoviše, tek sad nastaju komplikacije i zapleti. Tako biva u svim istinskim

susretima s Bogom. Bog čovjeka baca u vatru, ne ostavlja ga u stanju mirovanja i ugođe. Treba proći doline i padove, da bi se uspelo na vrhunce. Treba trudnoću kriti od sumještana pa i vlastite rodbine, s Josipom se zaputiti u Betlehem, na popis, potom bijeg u Egipat, daleko od znalaca i sumještana. Daleko od Heroda i Arhelaja, daleko od dohvata zlih jezika, čije je dijete itd.

Od Božića smo neopravdano stvorili idilu, a zapravo je Božić prva postaja Križnoga puta koji svršava na Golgoti, prvi od mačeva boli što ih Mariji pretkazuje Šimun za prikazanja u Hramu. I ona će ispiti kalež gorčine, što joj i ime znači („Gorka voda“). Drama Bogočovjeka svršava na križu, na Golgoti, drama Bogomajke svršava pod križem, kao Pietà, s mrtvim Sinom u krilu.

„Utjelovio se po Duhu Svetom od Djevice Marije“, priznajemo u svome Vjervanju. Jedno ostaje nepobitno, ma što teolozi i protestanti govorili i mislili o Mariji: Isus je uzeo fizičko, ljudsko tijelo od svoje Majke. Od nje baštini ljudske, židovske gene. Marija mu je podarila tijelo. Makar mi govorili kako se svakih sedam godina čovjekove stanice mijenjaju, u biti on ostaje ono što je primio od svoje majke i Duha Svetoga. Jedina od svoga roda, u cijeloj ljudskoj povijesti, nosila je Boga i čovjeka. To je njezina povlastica, ali i njezin trajni križ. Kroz cijelu povijest. Rana koja u njoj ne zacjeljuje jer i danas skrbi o svojoj djeci, kao u zadnjoj poruci ovdje u Međugorju. Moli nas da ponovno otvorimo Pismo – Knjigu života i iskustva – te nalazimo ondje nadahnuće za svoje živote.

Možemo donekle dočarati prizor u Nazaretu kad je Gabrijel otišao od Marije, kako se Duh na Mariju spušta. Zornu sliku imamo na Duhove u Jeruzalemu gdje je Duh u obliku silnoga vihora i ognja, ognjenih jezika sišao nad apostole i onih stotinu i dvadeset, odnosno onih petsto o kojima govori Pavao u Prvoj Korinćanima (1 Kor 15). Svi su oni svjedoci silnih djela Uskrsloga. Oganj ih Duha zahvatio i promijenio te su neustrašivo mogli svjedočiti Isusa uskrsloga, postali su svjedocima uskrsnuća do prolijevanja krvi.

Možda se na sličan način Duh spustio i na Mariju. Duh ju je preplavio, na nju se spustio, kao na onaj šator sastanka u pustinji ili za posvete Salomonova Hrama, oganj Duha ju je prozeo do kraja i u nemoći ekstaze, o čemu svjedoče istinski mistici u povijesti Crkve – Franjo na La Verni, Terezija Avilska – u prožganoj i onemoćaloj, došlo je do božanskoga sjedinjenja sa stvorom – Marijom. Sad je ona Kovčeg Zavjeta, nosi u sebi Presveto. Utjelovljenje i Duhovi međusobno korespondiraju, pa stoga danas možemo reći da je i Crkva plod Križa i Duha Svetoga – ona je djelo božanske in-spiracije, nadahnuća (u korijenu je „Spiritus-Duh“).

Prva je zajednica vjernika primila Božjega Duha, Duha Životvorca koji je i danas njezin životni princip. Obdaruje on i danas Crkvu svojim darovima. Onda je Petar, kukavica, uzeo prvi riječ i neustrašivo navijestio Krista uskrsloga i protumačio događaj Duhova tako da je slušatelje dirnulo duboko u srce, doslovce im probolo srce, kako piše u izvorniku (Dj 2,37). Kao i mač Mariji, prema Šimunovoj riječi. To je i danas slika djelovanja, dinamike Duha Svetoga u povijesti. Samo što svi moramo moliti za nadahnuće Duha Svetoga da po njemu djelujemo u svijetu. To bi bila poruka Božića, Isusova i Marijina života, poruka Uskrsloga i Duhova.

Knjigu u Gospinoj školi mogli bismo s dobrim razlozima nazvati udžbenikom međugorske duhovnosti. Autor je osobno prošao u školi Kraljice Mira tu školu, živeći Gospine poruke i učeći od onih koji su tu školu prošli prije njega, posebno od pok. fra Slavka Barbarića kojega često i citira.

Duboko sam uvjeren da će svaki dobronamjeren čitatelj koji u ruke uzme ovu knjigu doživjeti pravu opijenost Gospinom duhovnošću koja je plod njezine škole koje se ne treba bojati, već odvažno u nju stupiti. Knjiga je pisana jednostavno i praktično da doista može poslužiti kao udžbenik u toj školi, ali i kao primjerice vrlo prikladno gradivo za duhovne vježbe ili osobno duhovno štivo. U svakom slučaju ona predstavlja pravo osvježanje i obogaćenje literature koja se bavi međugorskom duhovnošću. (fra Ivan Dugandžić)

INFORMATIVNI
CENTAR MIR
MEĐUGORJE

Sva izdanja možete
kupiti na web stranici
www.medjugorje.store

Knjigu možete naći u Suvenirnici Informativnog centra MIR Međugorje.

općenja, ali ne i Židovi i njihova vjera. Takvo je što za njih čista bogohula.

I danas je ta istina, naime, Marijino dječianstvo prije poroda, u porodu i poslije poroda, za mnoge teologe kamen spoticaja. Vjeruju do određene granice u uskrsnuće od mrtvih, ali začecje snagom Duha Svetoga ne ide im u glavu. A ondje Anđeo jasno zbori Mariji: „Bogu ništa nije nemoguće!“ Bog je tvorac svih zakona, pa ako je Bog, može on u jednom trenutku „suspendirati“ i naravne zakone. Jedanput stvara on ovaj svemir-kozmos, a drugi put pušta se u Logosu – Sinu Božjemu

ovdje se Marija nakon razgovora s Anđelom do kraja izručuje Bogu, cijelim bićem.

Potom se Marija, nakon Gabrijelove obavijesti, kako joj je rođakinja ili tetka također u starosti začela dijete, zapućuje u Judeju, u kuću Elizabete i Zaharije. Na prvom susretu tetka prepoznaje promjenu na Mariji i kliče joj kao „Majci Gospodina mogega“ koja je povjerovala! Izriče prvo blaženstvo Novoga zavjeta. „Bog te blagoslovio nad sve žene, znane i neznane, a neka je blagoslovljen i plod tvoga krila!“ - molimo to u svakoj Zdravomariji. – Tek tada, u tom času, otvara Marija svoja usta,

SAMO DJEČJE SRCE MOŽE SHVATITI **TAJNU** **KRALJEVSTVA BOŽIĆA**

Foto: Arhiv TCM

Svog oca nisam nikad čuo kako pjeva osim za Božić i to samo jednu pjesmu: *U se vrime godišta*. Išao je svake nedjelje na misu i mi s njim, molio se kao i svi drugi ljudi, ali nikada nije pjevao. Čitav je život proveo na gradilištima. Ruke su mu bile snažne, a glas dubok. Kad bi me držao u tim rukama na božićnoj misi ili kod paljenja božićne svijeće za obiteljskim stolom i počeo pjevati božićnu pjesmu, tada sam znao da se nešto posebno nesvakidašnje događa u njegovoj i mojoj duši.

FRA STANKO
MABIĆ

ČUTI KAKO PJEVA ONOGA KOJI NIKADA NE PJEVA, BILO JE U ISTO VRIJEME ČUDNO I ČUDE-SNO LIJEPO. Neopisiv i nezaboravan božićni događaj za moje dječje srce i dječje uho. Taj grubi i duboki muški glas osjećajno je pjevao tako nježnu pjesmu koja mi je tada dublje dirala srce nego kad danas slušam Bachov *Božićni oratorij*. Tada je moje srce znalo

da je Božić mističan blagdan, iako u to vrijeme nisam ni čuo za riječ mistika. Moje je srce tada znalo ono što danas ne znam protumačiti. Poznavalo je ono što je nečujno, nevidljivo, nedokučivo i neopisivo. Kroz tu nježnu i jednostavnu božićnu pjesmu doživio sam svoga oca na nov način. Božić nas upravo poziva da jedni druge susretamo i doživimo na nov način.

Cilj svakog božićnog susreta jest da se u nama i u našim odnosima nanovo rodi Krist i odagna naše strahove pred drugima, da nas zaštiti od naše tamne noći. Zato se svjetiljka i užije u tami. Kad to Svjetlo u našoj duši zasja, tada ćemo shvatiti Isusove riječi što znači biti nanovo rođen „odozgor“. Doživjeti Božić znači *nanovo se roditi odozgor*, za sebe i za druge.

Zašto mi je Božić bio ljepši kad sam bio mali? Možda zato što sam bio tada dijete jer samo dječje srce može shvatiti tajnu kraljevstva Božića. Božić sam doživljavao srcem jednog djeteta koje je živjelo više u siromaštvu nego u obilju. Srce je tada o Božiću znalo neizmerno puno, dok je znanje bilo jako skromno, ali očito dovoljno da ispuni moju djetinju dušu do vrha. Danas Božić promatram i doživljam očima odrasla čovjeka, svećenika, „pismoznanca“ ... Danas bih dao sve svoje umi-

Ako je Bog došao na svijet kao dijete, onda i ja tek kao dijete mogu doći k njemu. Valjalo bi se kao dijete osloboditi svoje umišljene potrebe da uvijek moramo biti neovisni i jaki. Ako ne postanemo kao djeca, ne ćemo unići u kraljevstvo Božića.

„Uvijek, ali osobito u dva slučaja, Isusovo prebivanje među nama dirljivo je u svojoj veličanstvenoj ljepoti: u Betlehemu i na Kalvariji. U Betlehemu je Bog postao sama nemoć, a na Kalvariji je postao sama patnja. Nikad Isus nije više bio čovjek nego u te dvije situacije, jer su nemoć i patnja dva najznatnija nasljeđa čovjeka na zemlji kao stvorenja i kao grješnika.“ (C. Caretto) Isusa ćemo upravo najviše iskusiti i susresti u nemoći i patnji. Zato je čovjekovo najdublje iskustvo upravo nemoć i patnja.

obično, siromašno i bespomoćno dijete u jaslama. „Ne boj se, samo vjeruj.“ (Lk 8,50) „Svu svoju brigu povjerite njemu, jer on se brine za vas.“ (1Pt 5,7) Moramo i trebamo biti osjetljivi na ono što se događa oko nas, ali na kraju sve ovisi o našem nutarnjem predanju i pouzdanju u Boga. Ono što je jedino istinski važno jest stići do svog Betlehema gdje Isus boravi. To je Božić. Možda moramo pritom ostaviti sve što drugi cijene. Rijetki su imali hrabrosti ostaviti sve, osloboditi se svega što nam smeta na putu ljubavi prema Bogu da bi došli do Isusa.

Foto: Arhiv TCM

Danas bih dao sve svoje umišljeno teološko znanje o Božiću za ono iskreno djetinje znanje srca koje doživljava na mističan i nama odraslima nedohvatljiv način čudo Božića. Danas barem shvaćam da u kraljevstvo Božića mogu doći samo maleni jer se u malom djetetu krije moć Božjeg Kraljevstva. Kad ponovno postanem ono evanđeosko dijete bit ću sposoban vidjeti i doživjeti to čudo.

šljeno teološko znanje o Božiću za ono iskreno djetinje znanje srca koje doživljava na mističan i nama odraslima nedohvatljiv način čudo Božića. Danas barem shvaćam da u kraljevstvo Božića mogu doći samo maleni jer se u malom djetetu krije moć Božjeg Kraljevstva. Kad ponovno postanem ono evanđeosko dijete, bit ću sposoban vidjeti i doživjeti to čudo. Ne samo o Božiću nego i u ostalim danima godine.

Kad pričamo s djetetom, onda ne držimo nikakve mudre govore, nego koristimo samo one riječi koje dolaze iz srca. Tako ćemo Boga susresti jedino ako mu otvorimo svoje srce. Dijete prilazi ljudima otvorena srca, bez skrivenih namjera, bez predrasuda. Vjeruje svojem osjećaju. Djeca čine ono što iznutra osjećaju i ne prestaju se čuditi. O čudu se ne priča nego se od njega živi. Marija je čudo Božića i sve događaje oko njega pohranjivala je u svom srcu, o njima promišljala i od njih živjela. Pohranimo riječ Kristovu u svoje srce poput Marije, pa će se i u našem životu početi događati čuda Božića.

U tom iskustvu nemoći i patnje posebno ohrabruje činjenica da Božić, dan kad Bog uzima naše ljudsko tijelo, počinje riječima: „Ne boj se, Marijolo!“ (Lk 1,30) Malo kasnije, anđeo Gospodnji reći će Josipu: „Josipe, sine Davidov ne boj se.“ (Mt 1,20) Pastirima će isto ponoviti: „Ne bojte se.“ (Lk 2,10) Riječ „ne boj se“ označava Isusov dolazak u moj život. Čuti u svom srcu riječ „ne boj se“ znači čuti i iskusiti Božić. Bez toga Božića za mene nema.

Tridesetak godina poslije, Isus će na nemirnim vodama Genezaretskog jezera reći svojim učenicima: „Što ste plašljivi, malovjerni?“ (Mt 8,25) Naša je malovjernost posebno vidljiva onda kad se pojačava nevrijeme u našem životu. Kao da nas previše zabrinjava ono što se događa izvan nas, a zaboravljamo ono što je u nama. Zaboravljamo da je Božić u nama. Vanjske okolnosti ne bi imale ni blizu toliko utjecaj na naše srce samo kad bi naše srce bilo jaslice u kojem se rađa Isus. Naša jedina istinska sigurnost je Isus pa i onda kad nam se čini da spava, pa i onda kad mislimo da je tek malo

POSEBNO SMO O BOŽIĆU SVJESNI DA U DNU SVOGA SRCA NOSIMO BOŽANSKO DIJETE. SAMO U SUSRETU S NJIM MOŽEMO DOŽIVJETI ŠTO JE ISTINSKI ZA NAS DOBRO, ŠTO JE ISTINSKI LIJEPO, A NE ŠTO SU NAM DRUGI REKLI O NAMA. ISTINSKI SLAVITI BOŽIĆ ZNAČI ČUTI PLAČ DJETETA KOJE PLAČE U MOM SRCU KAO I U SRCIMA DRUGE DJECE, VELIKE I MALE.

Bez obzira što će drugi reći, bez obzira na strah hoće li drugi naše ponašanje protumačiti kao pretjerano. Da nije tih pretjeranih ljudskih obzira i naših strahova, možda bismo već odavno bili kod Isusa i božičevali s njim.

Marija i Josip nisu znali da je noć u koju su ušli bila sveta noć. Nisu znali da će se baš te noći roditi Sin Božji. Samo su znali da je noć jako hladna i tamna i da u toj noći za njih nije bilo mjesta u svratištu. Ali nisu zbog toga mrmljali, prigovarali i plakali nad sobom. Samo su se trudili najbolje kako su znali s dubokim pouzdanjem u Boga. Činili su ono što je bilo njima moguće, a ono nemoguće prepuštali su Bogu. Iako nisu znali, čudo ih nije zateklo jer su njihovi životi bili Božje čudo.

Učimo od Marije kako biti djeca pred Bogom i njoj se često obratimo jer je Marija Majka. Ona je u jaslicama tako blizu svojem Sinu. Uvijek ćemo blizu Isusa naći Mariju i vrlo blizu Marije naći ćemo uvijek Isusa. „Osoba koja sretne Mariju, ne može ne sresti Krista.“ (Pavao VI.) Marija i dijete su najljepši put do Božića.

Središnji događaj povijesti

Malo koji fenomen može tako vjerno prikazati stanje duha tzv. kršćanskoga Zapada kao njegova praksa proslave Božića. Ispunjeni blještavilom boja, bogatstvom zvukova, okusa i mirisa, adventski i božićni dani postali su komercijalni „proizvodi“ zapadnjačke kulture i jedna od njegovih važnijih izvoznih „roba“, koja se preko filmske i glazbene industrije, gastronomije i osobito moćnih reklama Coca-Cole uspješno plasira i u dijelove svijeta u kojima kršćani jedva da i postoje.

IVICA ŠARAC

NEMA TU NIČEGA OD KRŠĆANSKE KULTURE, A KAMOLI VJERE, SAMO GOLI PROFIT KAO REZULTAT DOBRO OSMIŠLJENE KOMERCIJALIZACIJE IZVORNIH KRŠĆANSKIH BLAGDANA. Adventski ugođaj u produkciji zapadnjačke industrije zabave i kiča postao je ambalaža za prodaju duhovno praznih proizvoda. U zadnjih nekoliko desetljeća točno se moglo pratiti

kako se sa zapada (i u naše domove!) s pojačanim unosima komercijalnih sadržaja sve više istiskivao stvarni smisao i duhovna poruka Božića, tako da danas malo koga čudi što su advent i Božić u dijelovima tzv. razvijenoga zapadnoga svijeta samo glamurozna, estetski zamamna ljuštura ispražnjena od svih vjerskih sadržaja. Kao da se sve vratilo u pradavna vremena „poganstva“, kada se na 25.

prosinca slavilo nešto drugo: *Nativitas Solis Invicti* (rođenje boga nepobjedivog Sunca). Ne znam da bi ijedan drugi profani prizor tobožnjega čašćenja „svetoga“ toliko sličio starozavjetnoj epizodi klanjanja „zlatnom teletu“ kao adventske i božićne proslave kojima smo svjedočili zadnjih desetljeća. Proces postupnog izbacivanja duhovnih sadržaja uslijed agresivne komercijalizacije morao se jednom završiti u

potpunoj izokrenutosti smisla Božića. A ta nam izokrenuta slika izgleda ovako: umjesto živomu Bogu koji je u liku Djeteta ušao u ljudsku povijest, okrenusmo se lažnom bogu Mamonu; umjesto betlehemske poruke o skromnosti i poniznosti, pravimo ambijentalnu raskoš nalik dionizijskim svečanostima; umjesto tišine svete noći, slušamo buku i pucnjavu; umjesto Božansko Djeteta u jaslicama, častimo izmišljeni lik starca s različitim komercijalnim imenima (Djed Mraz, Djed Božićnjak...).

Možda nam ovo vrijeme teških iskušenja, kojima nas je izložila aktualna pandemijska kriza, nudi i priliku za povratak stvarnomu Božiću, onomu već zaboravljenom iskustvu

Možda nam ovo vrijeme teških iskušenja, kojima nas je izložila aktualna pandemijska kriza, nudi i priliku za povratak stvarnomu Božiću, onomu već zaboravljenom iskustvu tihog „božićanja“ u skromnosti obiteljskog stola i poniznosti pred najveličanstvenijim Događajem u povijesti čovječanstva, kada je stigla radosna vijest da nam se „rodio Spasitelj – Krist, Gospodin“.

tihog „božićanja“ u skromnosti obiteljskog stola i poniznosti pred najveličanstvenijim Događajem u povijesti čovječanstva, kada je stigla radosna vijest da nam se „rodio Spasitelj – Krist, Gospodin“. Važno je imati u vidu, pogotovo u našem vremenu, da ovaj Događaj doista zauzima

središnje mjesto u ljudskoj povijesti. Za Jaroslava Pelikana, američkoga profesora slovačkoga podrijetla, koji je napisao izvanrednu studiju o Isusovom mjestu u općoj povijesti kulture, „Isus je isuviše važan lik da bi bio prepušten samo teolozima i Crkvi“. Na svoj su način to potvrđivali brojni slikari, pjesnici i književnici koje je Isus nadahnjivao više od dvije tisuće godina. Pelikan je postavio jedno retoričko pitanje, vrijedno promišljanja i za vjernike i za nevjernike: „Kad bi bilo moguće, kakvim divovskim magnetom izvući iz te povijesti svaki komadić metala koji nosi barem trag njegova imena, koliko bi toga ostalo?“ Isusovo rođenje je ona točka povijesti po kojoj svi, i vjernici i nevjernici, broje godine i po njima se ravnaju. Nekada glasoviti britanski književnik i povjesničar George Herbert Wells, koji je inače bio ateist, pisao je o Isusu kao „centru“ povijesti („Ja sam povjesničar, nisam vjernik, ali moram priznati kao povjesničar da je ovaj siromašni propovjednik iz Nazareta nesumljivo sami centar povijesti. Isus Krist je najdominantnija figura u cijeloj povijesti.“). Prema francuskom ateistu Ernestu Renanu, ta se činjenica ni u budućnosti ne će promijeniti („Koja god iznenađenja budućnost može donijeti, jedno je sigurno: Isus nikada neće biti nadmašen.“). No jedan bivši ateist, C.S. Lewis, koji je kasnije postao glasoviti kršćanski pisac, smatrao je kako nije moguće ostati samo na toj činjenici, odnosno da je nemoguće biti neutralan kad je riječ o Isusu Kristu: „Ja pokušavam spriječiti ljude da kažu glupost koju često znaju izreći o Njemu: 'Spremam sam prihvatiti Isusa kao velikoga moralnog učitelja, ali ne prihvaćam

Njegovu tvrdnju da je Bog.' To je nešto što ne smijemo reći. Čovjek koji je ipak samo čovjek, a izgovori ono što je rekao Isus, ne će postati velik moralni vođa, već luđak (...). Vi se morate odlučiti: ili je taj čovjek bio Božji Sin, ili luđak, ili nešto još gore. Možete Ga zatvoriti kao ludu, možete pljuvati po Njemu i ubiti Ga kao demona, a možete i pasti pred Njegove noge i zvati Ga Gospodinom i Bogom. Ali ne smijemo sebi dopustiti glupost govoreći kako je On bio veliki ljudski učitelj. On nam nije ostavio tu mogućnost. On to nije želio biti.“ Iz obilja promišljanja o Isusu, osobno mi je najsnažniji dojam ostavio, dakako s izuzetkom novozavjetnih tekstova, jedan neobično kratak rukopis nepoznata autora iz 1954. godine. Nekada mi je davno jedan cijenjeni profesor (a on se toga vjerojatno više i ne sjeća) dao komadić papira koji sam presavijen godinama nosio u novčaniku. Na papiriću je bilo otipkano nekoliko rečenica u kojima su pojedina slova već bila teško čitljiva zbog dotrajalosti papira. Otvarao bih ga i čitao vrlo rijetko, uglavnom slučajno kada bih u studentskim danima začepkro po nekorištenim pretincima novčanika u potrazi za kojom zalutalom kovanicom. No događalo se (ne znam je li i to bilo slučajno!?) da mi se taj pohabani i požutjeli papir nađe među prstima u trenutcima životnih kriza i posrnuća, kada bi me taj tekst (snažnije nego išta drugo) podsjetio da sam potpuno zalutao i izgubio Njega kao životni orijentir. Tekst je govorio o mladiću koji nikada ništa nije napisao, niti je ikada bio na nekakvom političkom položaju, štoviše nikada nije posjedovao kuće ili imanja, niti je imao svoje obitelji, a nikada svojom nogom nije kročio u neki velegrad, niti se udaljavao više od 300 km od mjesta u kojemu se rodio. Tekst kaže da zapravo ništa nije imao osim sebe samoga, čak ni vlastita groba nije imao. I onda slijedi čudesan zaokret, obrat od kojega ti najedanput „sjevne“ da je nemoguće da se tu radi o nečemu naravnom: „Od tada je prošlo više od dvadeset stoljeća, a on je i danas glavna zvijezda koja ne pozna zalaza: sve vojske koje su ikada promarširale svijetom, sve flote koje su ikada bile naoružane, svi parlamenti koji su se ikada sastali, svi vladari koji su ikada vladali na zemlji – svi oni zajedno nisu imali toliko upliva na zemaljski život čovjeka koliko ovo jedno usamljeno življenje.“ Da, to je Isus – Onaj koji se „rodio u gradu Davidovu“, Onaj koji mi, kako reče Lewis, ne dopušta ostati neutralan. „Gospodin moj i Bog moj!“

U ZADNJIH NEKOLIKO DESETLJEĆA TOČNO SE MOGLO PRATITI KAKO SE SA ZAPADA (I U NAŠE DOMOVE!) S POJAČANIM UNOSIMA KOMERCIJALNIH SADRŽAJA SVE VIŠE ISTISKIVAO STVARNI SMISAO I DUHOVNA PORUKA BOŽIĆA, TAKO DA DANAS MALO KOGA ČUDI ŠTO SU ADVENT I BOŽIĆ U DIJELOVIMA TZV. RAZVIJENOGA ZAPADNOGA SVIJETA SAMO GLAMUROZNA, ESTETSKI ZAMAMNA LJUŠTURA ISPRAŽNJENA OD SVIH VJERSKIH SADRŽAJA.

Božić

Božić je. Dol i brijeg
Pokrio gusti snijeg;
Da, svijet je cijel
Sve bijel i bijel.

Tek okno ti selom svjetluca,
Na stolu vidiš kolače
I otac baje i puca,
Dječurlija veselo skače,
Od dragosti klikće i sijeća,
Kud komorom prostrta slama;
A s dječicom majčica pjeva:
Kralj neba se rodio nama.

Božić je. Dol i brijeg
Pokrio gusti snijeg,
Da, svijet je cijel
Sve bijel i bijel.

U kolibi žena sjedi,
U nijemu propala muku
Pa dijete mrtvo si gleda,
Ah, na slami skrštenih ruku.
Tek slaba svijeća svjetluca,
A žena hvata se prama
I pjeva – srce joj puca:
Kralj neba se rodio nama.

Božić je. Dol i brijeg
Pokrio gusti snijeg;
Da, svijet vam je cijel
I grob je bijel.

August Šenoa

BUDNI BUDITE!

U LAZIMO U POVLAŠTENO I SVETO VRIJEME IŠČEKIVANJA. CIJELA CRKVA BDIJE I ČEKA ROĐENJE SVOG SPASITELJA. Vrijeme koje je pred nama je zaista vrijeme topline, ljubavi, molitve i radosti. Toplina i ljubav dolaze od istine da nas Bog ljubi i da je dopustio utjelovljenje svoga Sina. Od te činjenice mora nam zatirati srce. Moramo se nanovo probuditi! Bog Svemogući postaje čovjekom! Razmatrajmo kroz došašće ovu istinu Božanske ljubavi!

I posljednja Gospina poruka uvodi nas u ovo posebno vrijeme i daje nam konkretne savjete. Poruke naše nebeske Majke su tako jednostavne i duboke. Majčinski nas već godinama vodi uporno i blago. Strpljivo, s ljubavlju. Čudesno je Međugorje i Gospina prisutnost na ovom mjestu. Toliko obraćenja, duhovnih poziva, svetih brakova, lijepih nadahnuća za Crkvu. Posljednja poruka toliko mi je lijepa da sam je odlučila ugraditi u ovaj tekst. Da mi nekako ne promakne. Da je očuvam od rastresenosti koju mi ponekad donesu svakodnevne obveze. Čitate li Gospine poruke? Shvaćate li ih ozbiljno? Koriste li vam kao pomoć u duhovnom životu? Prepoznajete li u njima majčinsku brigu i ljubav? Dotiču li vas?

Draga djeco! Ovo je vrijeme ljubavi, topline, molitve i radosti. Molite, dječice, da bi se mali Isus rodio u vašim srcima. Otvorite vaša srca Isusu koji se daje svakome od vas. Bog me je poslao da budem radost i nada u ovom vremenu, a ja vam kažem: bez malog Isusa nemate nježnosti ni osjećaja Neba koji se krije u novorođenčetu. Zato, dječice, radite na sebi. Čitajući Sveto pismo, otkrit ćete Isusovo rođenje i radost kao prvih dana koje je Međugorje dalo čovječanstvu. Povijest će biti istina, što se i danas ponavlja u vama i oko vas. Radite i

MIRTA MILETIĆ

DOŠAŠĆE JE POZIV NA PONOVO OTKRIVANJE ČUDESA. POVJERJIMO U ČUDESA! TO MOGU MALENI I PONIZNI SRCEM. DRAGI MOJI, NEKA VAM OVO DOŠAŠĆE DONESE VELIKU PROMJENU. NEKA VAM BUDE PLODONOSNO I DUBOKO! NEKA VAS SLIKA MALENOG ISUSA PODSJETI DA NEBO POSTOJI!

gradite mir po sakramentu ispovijedi. Pomirite se s Bogom, dječice, i vidjet ćete čudesa oko vas. Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu. (25.11.2020.)

Molitva dolazi iz punog srca. Čovjek koji nema toplinu i ljubav niti ne moli. Molitva je najkonkretniji čin ljubavi prema Bogu i čovjeku. Kada čovjek moli i razmatra ova otajstva Božje ljubavi, onda je i radostan. Istinski radostan. Gospa nas poziva da kroz ovo vrijeme drugačijim očima pokušamo pogledati na svoj život, obitelj, životne okolnosti. Prepoznati Gospodinov trag u svemu!

Slika malog Isusa poziv je na nježnost. Poziv je na razmišljanje o Nebu. Novorođenče u svakome od nas izaziva divljenje i nježnost. Mi odrasli imamo urođenu potrebu zaštititi malo ljudsko biće, brinuti o njemu. Novorođenče je maleno i krhko. Gledajući u malenog Isusa valja nam otkriti nježnost na koju

TEŠKOĆE ŽIVOTA, NENADANI KRIŽEVI I GRUBOST SVAKODNEVNICE IZ NAS KAO DA SU ISTISNULI NJEŽNOST. PONEKAD SE I SRAMIMO TE NJEŽNOSTI. GLUMIMO ČVRSTE I POSTOJANE KATOLIKE. POISTOVJEĆUJEMO NJEŽNOST SA SLABOŠĆU (POGOTOVO MUŠKARCI). NO OSJEĆAJ NJEŽNOSTI U NAMA EVOCIRA NEBO, NAŠU DOMOVINU PREMA KOJOJ PUTUJEMO. U NEBU JE SAMA LJEPOTA I NJEŽNOST. SVECI SU BILI JAKO NJEŽNI, NE SENTIMENTALNI. RAZNJEŽILO IH JE DIJETE KOJEM SU POVJEROVALI!

smo pomalo i zaboravili. Teškoće života, nenadani križevi i grubost svakodnevnice iz nas kao da su istisnuli nježnost. Ponekad se i sramimo te nježnosti. Glumimo čvrste i postojane katolike. Poistovjećujemo nježnost sa slabošću (pogotovo muškarcima). No osjećaj nježnosti u nama evocira Nebo, našu domovinu prema kojoj putujemo. U Nebu je sama ljepota i nježnost. Sveci su bili jako nježni, ne sentimentalni. Raznježilo ih je Dijete kojem su povjerovali!

Konkretnost je nit vodilja svih Gospinih poruka. Uvijek konkretna, kao i svaka zemaljska majka. U ovoj nas poruci poziva na rad na sebi. Najteže je sebe mijenjati. Druge želimo često mijenjati i jasno vidimo njihove mane i pogrješke. I jako smo kritični prema drugima. Vrlo precizno, gotovo kirurški znamo što drugi trebaju mijenjati u svom ponašanju. No rad na sebi je težak, bolan i dugačak. Ali jedino donosi mir i radost onom srcu koje se uhvati u koštac sa samim sobom. To je „najunosniji“ posao i najbolje potrošeno vrijeme.

Čitanje Svetog pisma i sakrament ispovijedi vraćaju radost i mir našem srcu. Kako jednostavan recept na koji često zaboravljamo! Zar ne? Riječ Božja nas vraća na „postavke“. Kroz nju otkrivamo razlog vlastitog postojanja, Božju ljubav i budućnost koja nas čeka. Bez čitanja i upoznavanja Riječi Božje ne možemo niti reći da poznamo Isusa. Gutamo dnevne vijesti s portala i novina. Strahujemo od virusa, smrti i broja oboljelih. Čitamo o tuđim životima i sportskim natjecanjima. I to nam je nekako lako štivo koje prolazi. Ali nas ostavlja praznima. Imate li takvo iskustvo? Riječ Božja je jedino štivo koje nas ispunjava zadovoljstvom i nadom. Zašto? Zato što je to Božja Riječ! Snažna, istinita, puna nade...

Čudesa doista jesu pored nas. Svaki sakrament je čudo. Tvoj život je čudo. Sve što te okružuje je čudo. Novi dan, tvoja djeca, tvoj supružnik! Došašće je poziv na ponovno otkrivanje čudesa. Povjerjimo u čudesa! To mogu maleni i ponizni srcem. Dragi moji, neka vam ovo došašće donese veliku promjenu. Neka vam bude plodonosno i duboko! Neka vas slika malenog Isusa podsjeti da Nebo postoji!

MEĐUGORJE PORUKE KRALJICE MIRA

„Dragi čitatelji i Gospini prijatelji, preporučujemo vam ovu knjižicu. Ona ne sadrži ni novu objavu ni novo evanđelje. Njezino čitanje vodit će vas i upućivati na Isusa Krista, što je Gospina želja i smisao njezina dolaska k nama.“

Sva izdanja možete kupiti na web stranici www.medjugorje.store

Knjigu možete naći u Suvenirnici Informativnog centra MIR Međugorje.

JESMO LI SPREMNI NA ISUSOV DRUGI DOLAZAK U SLAVI?

KREŠIMIR
MILETIĆ

ADVENT I BOŽIĆNO VRIJEME SU VREMENA U GODINI ISPUJENJA LIJEPIM DOGAĐAJIMA ZAJEDNIŠTVA OBITELJI I SLAVLJA OTAJSTVA UTJELOVLJENJA NAŠEGA SPASITELJA. U ovo vrijeme nekako smo svi zajedno 'mekši', otvoreniji, osjećajnije jedni prema drugima. U nas se s lakoćom uvlači jedna posebna radost i spremnost da odgovorimo srcem na ovaj predviđan događaj, koji je nadmašio sve druge dotadašnje događaje u povijesti čovječanstva! Ta rodio se Bog, naš Spasitelj! Na neki način kao da nije potrebno previše objašnjavati uzrok te posebne radosti i mira koji se osjećaju tih dana. Jer Bog sam progovara na najljepši mogući način u tišini naših srca ovim događajem koji je nadmašio sva naša ljudska očekivanja. Božić je najljepša i najnežnija ljubavna priča, utemeljena na stvarnom događaju, ikada ispričana. Jer zaista, *Bog je tako ljubio svijet te je dao svoga Sina Jednorodca da nijedan koji u njega vjeruje ne propadne, nego da ima život vječni. Ta Bog nije poslao Sina na svijet da sudi svijetu, nego da se svijet spasi po njemu.* (Iv 3,16 – 17).

No, ponekad upadamo u zamku nerazumijevanja stvarnog značenja ovog događaja i samog adventa. Negdje iza kulisa različitih ugodnih emocija, topline obiteljskog doma, ukusne hrane i radosti druženja krije se vrlo ozbiljna stvarnost mog osobnog otkupljenja i nevjerovatne cijene koja je trebala biti plaćena. Zapravo, malo toga je romantično u okruženju Božićnog događaja, čak i ako površno promatramo činjenice. Prije bi to bio neki ratni film, o obitelji izbjeglica koji bježe ispred tiranina. Od siromaštva i neprimjerenosti štalice gdje je rođen, pa do Heroda koji mu je radio o glavi i ubojstva nevine dječice. Pa onda i bijeg u progonstvo,

u Egipat. U današnje vrijeme kada se plaćaju i obavljaju porodi u toplom bazenu, uz vrhunsku medicinsku njegu i standarde, kako pojmiti da se sam Bog odlučio roditi u siromaštvu jedne štalice, daleko ispod svakog zdravstvenog standarda? Da, iza ovih događaja krije se izrazito ozbiljna stvarnost duhovne bitke za obraćenje i spasenje svakog pojedinog čovjeka. I činjenica da će ta borba zahtijevati žrtvu i iznimne napore, daleko od sinopsisa nekog ljubavnog romana. No, s druge strane, da ljubav Božju i Božji naum spasenja čovjeka nitko i ništa ne može zaustaviti. Niti Herod, a niti kasnije Pilat i kompletno Rimsko carstvo, kao niti sva različita 'carstva' koja su slijedila na povijesnoj vremenskoj lenti.

Bog je apsolutni gospodar povijesti. On je svemoguć Bog, Jahve nad vjerskama. No, ostavio nam je slobodu da možemo izabrati odgovoriti ljubavlju na Njegovu ljubav ili pak ostati indiferentni, izvan zajedništva s njime. Čineći grijeh, raskidamo zajedništvo s njime. Pa čak i kad to činimo, opet nam je ostavio otvorena vrata za povratak, poput izgubljenog sina, u sakramentu ispovjedi. No, promjena našeg srca nije niti jednostavna ni lagana. Često se pronademo u situaciji u kojoj se opiremo milostima, ustrajemo u grijehu. Crkva nam upravo zato neprestano i uvijek iznova nudi ova 'jaka' crkvena vremena, prepuna milosti da se omekša naše srce, da izađemo na čistinu, da 'prodišemo', vježbamo naše 'unutarnje mišiće' u borbi protiv grijeha i svega onoga što smeta našem životu u punom zajedništvu s Gospodinom.

Svakog Božića razmišljamo o ovom otajstvu, o prvom Božjem dolasku među nas ljude. No, vrijeme je to i za razmišljanje o onom drugom dolasku koji je najavio. Dolazak u slavi, na

svršetku svijeta. Bog je stvorio svijet i sva stvorenja iz ljubavi i sa svojim stvorenjem želi podijeliti svoju ljubav u punini zajedništva u vječnosti. Taj svoj naum Bog u ljudskoj povijesti ostvaruje „po Isusu Kristu u Duhu Svetom“. Sve je stvoreno 'u Kristu', 'po Kristu' i 'za Krista'. Iako Sveto pismo spominje znakove koji će prethoditi tom drugom dolasku, iz tih se znakova ne može proračunati točan datum dolaska Gospodinova jer se takve pojave događaju kroz čitavu ljudsku povijest. Točan trenutak, kako nam govori sam Isus, ne zna nitko doli Otac. I zaista, možemo si postaviti pitanje da li bi se u našem životu išta promijenilo kada bismo imali znanje o točnom trenutku Isusova drugog dolaska? I drugo, želim li ja uopće taj drugi dolazak? Čeznem li za njime? Ili imam još toliko toga što bih želio ili planirao 'ovdje', 'ovako', 'kako je sada' odraditi?

Ovo je jako dobra tema za razgovor s djecom, ali i s prijateljima, rodbinom, baš o Božiću. Jesmo li uopće svjesni što izgovaramo na svakoj misi, kada kažemo: „Tvoj slavni dolazak iščekujemo“? Ne, nije to tema koja treba golicati maštu, pa i do neumjerenih razmjera. Već maleni test koji brzo može pokazati u kojem je stanju moje srce sada. Jesam li u unutarnjem stanju u kojem jedva

Crkva nam upravo zato neprestano i uvijek iznova nudi ova 'jaka' crkvena vremena, prepuna milosti, da se omekša naše srce, da izađemo na čistinu, da 'prodišemo', vježbamo naše 'unutarnje mišiće' u borbi protiv grijeha i svega onoga što smeta našem životu u punom zajedništvu s Gospodinom.

čekam da Isus ponovno dođe? Želim li da uopće dođe? Sada. Odmah. Ili bih da On dođe nakon što ja odžim svoje, ispunim svoje planove? O ovome smo i mi razgovarali s našom djecom. I bilo je jako zanimljivo s kolikim su žarom slušali ove riječi, ali i kako su se suočili s temom Isusovog drugog dolaska. 'Hej, čekaj, ja bih htjela najprije proživjeti svoje djetinjstvo, imati sretan brak i djecu', rekla je jedna kćer. I druga djeca su počela nabrajati sve ono lijepo što proživljavaju i što im znači ovdje, sada, baš takvo kakvo jest.

Navezani smo na ovaj svijet i teško nas je iščupati iz njega. Toliko smo ukopani i usidreni u njega da s lakoćom pronalazimo načine kako da razvodnimo evanđelje, Isusove riječi, pronademo savršeno uvjerljiva opravdanja za našu slabu vjeru ili nevjeru. A došašće i Božić nam neumorno, iz godine u godinu pokušavaju otvoriti uši i oči za ove najvažnije stvarnosti. Naglasiti koliko je važna budnost. Budnost srca. Ali i usmjerenost 'na ono što je gore', kako nas opominje sv. Pavao. Razgovarajmo s Isusom i Marijom o ovim temama. Iznesimo pred Njega sve ono što nas sprječava da se odlijepimo od zemaljskih stvarnosti i konačno povjericemo njemu, koji je Alfa i Omega, Početak i Svršetak. Da nas iznutra oslobodi i očisti, kako bismo potrčali njemu ususret! U tom duhu, želim Vama i vašim obiteljima čestit i blagoslovljen Božić!

Molitva za svjetlo božićne noći

Podaj nam Tvoje svjetlo
koje si iz raja povuko za sobom
Kao što meteor vuče
kosu zlatnih prama,
Da kroza nj nademo
pukotinu neba koju si napravio
Silazeći k nama!

Podaj nam Tvoje svjetlo
koje je glave neoćutnih živina
Zadržalo netremične,
pune toplih uzdisaja,
Da oslijepimo zauvijek zemlji,
da u svojim zjenama
Zadržimo lik tvoj prepun sjaja!

Podaj nam Tvoje svjetlo
koje je rastaljeno jelinom
Ispunilo u spilji oštre raspukline,
Da se ispune provalije plemena i klasa,
Da se ne izrane, koji će k Tebi doći
iz daljine!

Podaj nam Tvoje svjetlo
da nam od njegovog žara

Preplanu čela, i ruke i oči:
Da nam dlanovi zadrže naslage zlata,
Kad se budemo s Tobom rukovali ove
Svete Noći.

Vinko Kos

I ZAISTA, MOŽEMO SI POSTAVITI PITANJE DA LI BI SE U NAŠEM ŽIVOTU IŠTA PROMIJENILO KADA BISMO IMALI ZNANJE O TOČNOM TREUTKU ISUSOVA DRUGOG DOLASKA? I DRUGO, ŽELIM LI JA UOPĆE TAJ DRUGI DOLAZAK? ČEZNE LI ZA NJIME? ILI IMAM JOŠ TOLIKO TOGA ŠTO BIH ŽELIO ILI PLANIRAO 'OVDJE', 'OVAKO', 'KAKO JE SADA' ODRADITI?

BOŽIĆ JE ROĐENDAN ŽIVOTA

NALAZIMO SE U DOŠAŠĆU – VREMENU U KOJEM SE PRIPREMAMO ZA BOŽIĆ. ŠTO JE BOŽIĆ? Hrvatska riječ Božić zapravo je umanjena riječi Bog, koja je potom preuzeta kao naziv blagdana te označava da se na taj dan rodio mali Bog – Isus. Zašto ovo pišem? Zato što se nekako pravi smisao Božića sve više izostavlja. Namjerno se izostavlja reći da se na taj dan, na dan Božića ne slavi samo „darivanje“, „obitelj“, „zajedništvo“..., nego ponajviše rođenje maloga Boga – Božića – Isusa. Dosta je pogledati TV, otvoriti društvene mreže i vidjeti da ovaj svijet ne slavi rođenje Boga života, koji se rađa u srcu koje je otvoreno za njegov život, nego slavi „sretne blagdane“, „Marry Holidays“, „Xmas“, sniženja, sniženja, sniženja, božićne ili adventske koncerte, sajmove, domjenke, humanitarne akcije...

Isusovo rođenje je povijesni događaj, ali i misterij koji se događa u svakom trenutku kad se začne, prihvati ili sačuva život. Zašto je novi život tako važan? Zato što svaka djetinja duša donosi na svijet dašak božanskoga: nevinnosti, čistoće, iskrenosti, potpunog povjerenja, predanja, otvorenosti... Svaka dječja duša je „novi komadić vječnosti“ na zemlji. Uz dijete se osjećamo bolje, djeca nas oplemenjuju, čiste, ispunjavaju. To je jedan od razloga zbog čega Sotoni to-

PAULA TOMIĆ

NETKO JE JEDNOM REKAO KAKO JE DANAS SVE NAOPAKO: ŠTO SE VIŠE NETKO BRINE O LJEPOTI SVOGA LICA I TIJELA, KAO DA TO VIŠE ZAUDARA NJEGOVA DUŠA. ŠTO SE VIŠE GOVORI O ZDRAVOM ŽIVOTU, PREHRANI... TO SMO SVI BOLESNIJI. PA TAKO I ŠTO SE VIŠE I PRIJE POČINJEMO PRIPREMATI ZA BOŽIĆ, KITITI I OSVJETLJAVATI, KUPOVATI, TROŠITI I SJAJITI... TO KAO DA SE VIŠE UDALJAVAMO OD SAME BITI BOŽIĆA.

Foto: Anđelica ČM

liko silno smetaju djeca. I zato ratuje protiv svakog novog života!

ŽIVIMO ŽIVOT BEZ ŽIVOTA

Božić nas uči da smo mi kršćani više nego itko drugi pozvani slaviti život, štititi život, boriti se za život..., jer po Isusovu rođenju postali smo baštinici vječnog života s Bogom i u Bogu.

Netko je jednom rekao kako je danas sve naopako: što se više netko brine o ljepoti svoga lica i tijela, kao da to više zaudara njegovu dušu. Što se više govori o zdravom životu, prehrani to smo svi bolesniji. Pa tako i što se više i prije počinjemo pripremati za Božić, kititi i osvjetljavati, kupovati, trošiti i sjajiti... dok slušamo reklame koje nas pozivaju na „živite život!, život u veselju!, iskusite život!...“ – naravno kroz kupovanje njihovih proizvoda ili kroz neku „slobodu i transgresiju“; to kao da se više udaljavamo od same biti Božića: a to je Božji život! Život koji nam je

darovan besplatno za vječnost. Život koji trebamo čuvati jer je život – sam Bog!

Dok mi tako živimo u gradovima koji se natječu koji će biti blještaviji i kićeniji, u istim tim gradovima nikad nije bilo više smrti, nasilja, siromaštva, prosvjeda, policijske kontrole... Dok se u našim kućama natječemo sa susjedima tko će imati veći bor, sjajnije i brojnije lampice, glasnije petarde... (sve je već davno prije okićeno kao u izlogu), na Badnjak nema djece koja će radosna s majkama, očevima, djedom i bakom, pjevati božićne pjesme dok se kiti jelka, moliti kod male štalice ispod bora za plodnu godinu, zdravlje, ljepotu ukućana. Imamo sjajne ukrase, ali kraj njih prolaze usamljeni ljudi puni straha i agresije. Imamo vanjska osvjetljenja najnovijih lasera, ali mogu li ona obasjati duše prepune tuge, ispraznosti i praznine? Imamo božićne akcije, proslave, koncerte, a nemamo život!

RAT PROTIV ŽIVOTA

Život je danas zgaženiji i neprihvaćeniji više nego ikada. Ljudski život se uzima tako olako – dapače, možemo pročitati kako i neki ugledni doktori „razmatraju“ da li život počinje začecem ili u trećem mjesecu ili kad se dijete rodi? Da nađu jednu živu stanicu na Marsu – sve novine bi pisale kako je na Marsu nađen život! I za ta se istraživanja daju milijuni dolara. A dijete? Ono nije vrijedno, ili je vrijedno onda kad se može abortirati pa prodavati u kozmetičke ili farmaceutske svrhe ili u svrhu prodaje organa? Što s pravom života da se rodi? Što s više od onih 20 000 zaleđenih embrija (koje njihove mame na forumima zovu „smrzličić“) i čije je pravo na život više-manje upitno? Što sa 80 % trudnoća koje su neželjene? Danas kad je kažnjivo reći da je abortus ubojstvo, ide se čak tako daleko da se, pozivajući se na pravo majke da se predomisli, legalizira i postabortus (ubojstvo tek rođenog djeteta), a neki predlažu i djeteta starog par godina ako se njegovi roditelji predomisle u vezi toga da ga žele!? Što reći onda za ona psihološka i duhovna ubijanja djece: za roditelje koji svojoj djeci sa 9, 10 godina počinju ubrizgavati hormone kako bi im zaustavili pubertet s ciljem da kad napune 18 godina, sama odluče o tome što žele biti, muško ili žensko? Ili o rastavi braka, koju danas prakticira svaki drugi ili treći brak?

Dok mi tako slavimo blagdane u jelu i pilu, darovima i klasičnim blagdanskim filmovima – slavljem Život oko nas plače. Plače u milijunima ubijenih, odbačenih, gladnih, raskomadanih, izvitoperenih, nastranih, uskraćenih, usamljenih života djece i ljudi oko nas. Osjećam njegov plač. Njegovu bol. Njegov vapaj da ga prepoznamo i zaštitimo. Kad god propustimo učiniti nešto dobro, već smo počinili grijeh ne čineći ništa – tako nas je učio fra Slavko.

BORBA ZA ŽIVOT POČINJE U OBITELJI

Na nama koji znamo i koji to osjećamo, velika je odgovornost: Gospa nas naziva apostolima i poziva na zajedništvo. Na zajedničku molitvu. Što je Crkva nego zajednica vjernika. I budući tijelo (Crkva), sazdana je od puno malih zajednica, stanica (obitelji). Obitelj je Crkva u malom, prva crkva. Kao što ozdravljenje fizičkog tijela počinje od ozdravljenja pojedinih njegovih stanica, tako i ozdravljenje Crkve i društva započinje od ozdravljenja prve stanice – a to je obitelj! U vremenu smo kad trebamo početi ozdravljati i obnavljati se od temelja, od obitelji.

Mi roditelji moramo preuzeti odgoj svoje djece. Moramo ih početi „pomicati“ prema životu, jer inače otrčate stranputicama smrti. I nitko drugi ne će biti kriv, nego mi! Nismo s njima pričali, nismo s njima bili, nismo ih voljeli na prisutan konkretan način, nismo žrtvovali naše komotnosti, jer nam je bilo lakše prepustiti se kolotečini mase! Mi smo našoj djeci primjer. Prvi je korak dakle pokazati djeci tko je život! Kako se taj život živi moleći, ljubeći, služeći... Nikad nemojte zaboraviti Isusove riječi: „Gdje su dvojica ili trojica sabrani u moje ime – ja sam tu!“ Eto to je Božić – kad se dvoje ili troje (obitelj) sabere u Isusovo ime – i onda je On tu! To je kao jedan mali plamičak života u mojoj obitelji, u tvojoj, u susjedovoj... a samo puno malih plamičaka čini veliki požar života! Današnji svijet je toliko truo da ga jedino požar života može obnoviti!

Eto nam puta najizvršnijega: obnoviti obiteljsku molitvu i molitvu u molitvenim skupinama i tada se ne trebamo bojati za naš Božić. Ostat će u životu mog i tvog djeteta.

Napokon! – mogli bismo uzviknuti kad dočita-mo zbirku ovih dokumenata koji su široj javnosti u ovome obliku i ovako cjelovito bili nedostupni a sabrani su ovdje na jednom mjestu. Dakle, napokon – audiat et altera pars! Neka se čuje i druga strana. Napokon se član dviju biskupskih komisija dr. fra Ivan Dugandžić, onodobno učitelj novaka na Humcu, a neko vrijeme i provincijski definator, pa potom od 1985. i duhovni pomoćnik u Međugorju, osmjelio izići u javnost s nama nepoznatim dokumentima. Kako je autor već u osmom desetljeću, zakoračio je u 78. godinu života, te kako je više od polovice članova prvih dviju Komisija u kojima je sudjelovao već s onu stranu, u vječnosti, zacijelo je htio otkriti (re-velare) i objaviti dio svoje pismohrane koji se tiče upravo međugorskoga fenomena te ponuditi čitateljima na prosudbu. (dr. fra Tomislav Pervan)

Sva izdanja možete kupiti na web stranici www.medjugorje.store

Knjigu možete naći u Suvenirnici Informativnog centra MIR Međugorje.

Padala je Badnja noć. Snijeg je tiho šušкао u dodiru sa suhim hrastovim lišćem u hrastiku što je bio ponad male, kamene kuće. Kuća je bila jedna jedina soba u kojoj je bilo sve. Imala je ulazna vrata i jedan oveći prozor. Svih njih osmero djece s ocem su i majkom tu spavali. Dvojica starijih sinova, Marijan i Mirko spavali su u štali na sijenu. Tu im je čača napravio krevet od jelovih dasaka i greda. Ruža je bila najstarija, ali je ostajala s majkom i manjom djecom da joj pomogne. Uvijek se netko od djece noću budio.

Pred kraj je rata Marijan otišao u hrvatsku vojsku, pa se Mirku u štali pridružio Karlo. Htio je i Mate, ali mu Karlo nije dao.

- Još si mal, ostani s materom i Ružom!

Rat je krvavo završio. Marjana nema kući. Svi mole za njega, osobito tetka Vranjka koja je u Zabukovlju. I taman što se Marjan vratio, ni živ ni mrtav, seoski su komunisti i oznaši na mrtvo ime isprebijali oca Niku, te ga jednog dana, kad se malo oporavio, pred kućom svezali i otjerali. Odlazeći, tužno je gledao po svih desetoro djece i ženi. Doviknuo je:

- Ne plačite, eto mene za Božić!

Jedan je od partizana zajedljivo i naslađujući se dobacio:

- Ko zna koji!

Niko je završio u Zenici. Djeca su se brinula jedna o drugoj. Božić se bližio. Svima su u ušima i duši odzvanjale Nikine riječi:

- Eto mene za Božić.

Majka je s Ružom svaki dan muku mučila da napeče kruha za sva ta gladna usta, te k tomu još štogod skuha i za objede pripravi. Ruža je u sebi ponavljala:

- Nema ti čače za Božić. E, oće ovi biti i tužan i jadan.

Marijan je kao najstariji odredio da će prvi badnjak unijeti čača Niko, ako dođe.

- On neće doći! – reče Karlo, te zaplaka i istrča iz kuće na mećavu. Vrata su ostala otvorena i bura je sa zavijanjem unosila snijeg u kuću. Marijan i Mirko izletješe za njim. Ni traga mu ni glasa, a od mećave ne vidiš ni metar pred sobom.

- Karlo, Karlo!

Zvali su naizmjenice, ali njega nigdje. Došli su do hrastika, te ga jedva ugledaše šćućurenog pod jednim hrastom.

Božićna priča

Prvi Božić bez čaće

- Aje u kuću, smrznut ćeš se!

- Bolje i to nego bez čaće unosit badnjake i čekat Božića. Jedva su ga nekako nagovorili. Ušao je u kuću, skupio se do ognjišta, i zabio glavu među ruke.

- On već davadni nije ništa okusio!

Prozbori Ivan. Dječak, lijepog lica i stasit za svoje godine. Najviše se nekako družio s Karlom.

Karlo ga pogleda oštro te Ivan zašuti.

- Dobro veli Ivan, ni mlika nije okusio. – dobaci Ruža. Svi sad gledaju u Karla. A njemu se tresu ramena od tihog plača. Marijan je imao široku dušu kao Čabulju. Pogledao je Mirka, krasnog naočitog momčića crne kao ugljen, guste i kovrčave kose, te mu očima nešto govorio. Mirko shvati, da treba Karlu. Prišao mu je, te ga zagrlj.

Bili su tako neko vrijeme. U to će Majka:

- Čeljadi, vrime je, valja badnjake unositi.

I poče Majka pozdravljati Gospu. Svi su molili. I svi su bili tužni. Sve do najmlađe Marte. Mate je gledao po svima, i samo je znao da čaće Nike nema. I da to nije dobro. To se vidjelo po njegovim tužnim očima. Zagrljenog je držao brata Luku. Malo dijete. Mara su i Stana jedna uz drugu sklopljenih ruku sjedile na klupi. Marta je bila uz Majku.

Spremile su Ruža i Majka pšenicu u bukari, blagoslovljenu vodu u lončiću. U pšenicu su što je u dubokom tanjuru izrasla gusta i velika, stavili tri svijeće i jabuku. Marijan oćuti da je kao najstariji na redu dati raspored. Ustade te će reskim glaskom:

- Prvi badnjak, Karlo!

On skoči cvileći:

- Ne ću, prvi čača unosi!

- Čaće nema, u Zenici je na robiji. Ti ga zamijeni!

- Kako ću čaču zamijeniti?! Kako?! Rekao je da će bit za Božić! Gdje je?!

- Drugi će Mirko, a ja ću treći! Amol!

Sva su se čeljad ustala, a njih trojica s Karlom među sobom, izidoše na mećavu. Badnjaci su bili uza zid kod

ulaznih vrata. Mate su i Ivan na sva-kom urezali križ, kako im je Marijan rekao da treba učiniti. A usjekli su ih u Raspalom vrtu što se već dobro uvukao u naručje Čabulje, tik ponad kuće. Majka je držala lončić s blagoslovljenom vodom i ručicom slame u ruci, a Ruža bukaru sa pšenicom. Dugo nikog nema. A onda se otvoriše vrata, i bura sa snijegom uleti i sve zamagli, skoro ugasi svjetiljku. I pojavi se Karlo s badnjakom preko ramena. Gleda po svima, pa će, boreći se s plačem:

- Faljen Isus, čeljadi. Na dobro vam došla Badnja večer i sutrašnje rođenje Isusovo.

- I s tobom Bog dao zajedno.

Majka ga škropi, a Ruža njega i svu čeljad posipa pšenicom.

- Marijan mi je rekao da sam umisto čaće! Jadan ti je badnjak bez čaće.

Zaplaka Karlo i sva čeljad. Ljuti plač prekinu Mirko s drugim badnjakom. I on pozdravi kao i Karlo jako glasno da bi ukrotio suze, te obojica položiše badnjake na ognjište. I treći stiže Marijan. Njega je čača posebno volio. Bio mu je najstariji sin. Nazvao ga je Leventa, po malom Marijanu Leventi, desnoj ruci hajduka Mijata Tomića.

- Rećemo Očenaš za našeg Niku, da ga ukripi Sin Božji koji će se noćas roditi, i da ga čuva Divica Marija.

Priporučivala je Majka. Čeljad se okupila oko stola. Tužni i opet nekako sretni. Djeca se grle. Starije sestre s Majkom stavljaju na stol narezak od suhe svinjetine, govedine, bravetina i pšenična kruha ispod saća. Imaju oni svega. Bazići su uvijek držali dobro i ovaca i goveda.

- Kako li je našem čaći! On nikad nije lagao. Dok nije došao, kako je obećao, nije mu dobro.

Za sebe na glas govori Karlo. Mate, snažan dječak od desetak godina ustaje, penje se na klupu te sa zida skida čaćine gusle. Svi ušutiše. Mate namješta gusle, stavlja kenjca pod strunu, podmazuje ih kalofonijom, kako to čača čini.

- Bože, daj mu snage i zgode!

Tiho dušom Marijanovom plovi molitva da Mate dobro zagusli. Jer, nakon što bi unijeli badnjake, uvijek je čača guslio. I rastegnu Mate guda-lom, a svoj čeljadi niz dušu poteče tuga i bol za čaćom koji je u komunističkoj čeliji u Zenici.

Mili, Bože, na svemu ti fala

Što je mene dopanula mala

Misto oca badnjak unositi

Misto njega guslam zagusliti

Svi se zgledaše orošenim očima. A Mate nastavi. Gusleći imitirao je čaču i njegov glas. Prvi Božić bez čaće nije Nikinoj obitelji oteo radost Božića 1947. godine. I Karlo se pribrao te zaključio u sebi da je mogao pustiti Matu da spava u pojati, kad ovako dobro gusli. Kao čača Niko.

Fra Ante Marić

Razgovor s nadbiskupom Henrykom Hoserom, apostolskim vizitatorom s posebnom ulogom za župu Međugorje

MEĐUGORJE

NUDI MODEL NOVE EVANGELIZACIJE

„Na Međugorje se može upotrijebiti evanđeoski kriterij stabla koje daje plodove i koji su neosporno pozitivni. Svjedoci smo ogromnog broja hodočasnika, iznimnog fenomena obraćenja, unutarnjih ozdravljenja itd. Ovdje pristiže veliki broj ljudi koji u potrazi za onim što su izgubili, kao što je primjerice osjećaj za svetost, molitvu, klanjanje, a što im se nudi u Međugorju s jako puno dobrih plodova“, rekao je u razgovoru za Glasnik mira mons. Henryk Hoser, apostolski vizitator s posebnom ulogom za župu Međugorje te dodao: „Uz to, ovdje se potvrđuje marijanska kristocentrična pobožnost, Marije kao majke Isusa Krista, koja je u podnožju Križa, što upućuje na ispravno štovanje Djevice Marije.“ Zamoljen za intervju mons. Hoser se spremno odazvao.

MARIO VASILJ TOTIN

■ Vaša ekselencijo, najprije želim zahvaliti na strpljenju i vremenu koje ste izdvojili za ovaj razgovor. Pandemija korona virusa koja nas je snašla na početku godine ogolila je zablude o globaliziranom svijetu. Svijet, koji je još do jučer s puno buke jurio prema navodno neslučenom napretku, najednom se pokazao slab i ranjiv.

Točno! Pandemija nije razotkrila snagu i jedinstvo ovoga svijeta nego njegovu slabost i razdijeljenost. Pokazala je našu nemoć i paralizirala sve aktivnosti suvremenog društva na ekonomskoj, komunikacijskoj, društvenoj i političkoj razini, što je svojstveno katastrofi u kojoj uočavamo da nismo svemoćni i da nemamo prevlast nad ovim svijetom. Radi se o znaku koji treba iščitati jer smo kao

kršćani pozvani da prepoznamo znakove vremena. Ovo je stoga veliki znak vremena koji ima, usudio bih se reći, apokaliptičnu narav koji je oprečan našim ograničenjima djelovanja i mogućnosti obnove jer nas u suočavanju sa svemirskim i biološkim silama nadilazi.

■ Živimo u vremenu diktature relativizma koji ne prepoznaje ništa kao definitivno i ne prepoznaje nikakav cilj osim ega i vlastitih želja. Papa Benedikt XVI. je jednom prigodom rekao: „Relativizam se pokazuje kao jedino stajalište koje odgovara današnjem vremenu.“ Takva kultura nas kršćane smatra fundamentalistima i ekstremistima. Kako ostati u istini i biti slobodan?

Diktatura relativizma je pojam koji je uveo papa Benedikt XVI. Riječ je o fenomenu koji na koncu uništava naše društveno tkivo zato što nas lišava svega onoga što je stabilno, što predstavlja naše temelje i korijene, što je izvanvremeno, odnosno svega onoga što je zauvijek provjereni i valjano kroz naraštaje. Sve referentne sastavnice sada su relativizirane. To također znači promjenu našega poimanja stvarnosti koja je posljedica nijekanja postojanja objektivne istine. Mi smo sada postali robovi naših osobnih istina. Svatko ima vlastitu istinu i svatko svoju istinu smatra univerzalnom, zbog čega se potire postojanje jedne istine. Na taj fenomen papa Ivan Pavao II. reagirao je enciklikom pod nazivom Veritatis Splendor (Sjaj istine) u kojoj brani postojanje univerzalne i objektivne istine koja je jednaka za svakog čovjeka i čiji se naziv odnosi na temeljno mjerilo za istinu. Stoga diktatura relativizma predstavlja instrument djelovanja kojim se čovjek lišava prilike za stjecanje svoje slobode. Isus je rekao da istina oslobađa čovjeka, što je univerzalna sloboda, dok nam diktatura relativizma nameće parcijalne slobode koje su u skladu s vladajućim snagama u svijetu, s onima koji žele stvoriti globalizirani svijet, ali globaliziran tek na razini profita.

■ Nalazimo se u krizi gdje čovjek gubi radost i polet jer je njegovo dostojanstvo ugušeno u procesu razvoja tehnike i ekonomije nejednakosti i isključivanja. Kako izaći iz ove krize?

Na to je pitanje jako teško odgovoriti jer bi trebalo toliko toga promijeniti, ponovno pronaći sve ono što smo izgubili. Jasno je da podliježemo odrednicama od kojih su neke sporedne ali koje služe vladajućim snagama. Dakle, tehnološki i ekonomski prohtjevi počinju nama vladati, gušiti nas i od nas stvarati uslužne ljude koji su lišeni svoje unutarnje slobode duha, što nameće tugu i strah. Trebali bismo se obnoviti, ponovno izgraditi. Svaki čovjek mora pronaći svoj identitet i objektivnost, ali i svoju djelotvornost. Svi su ljudi međusobno jednaki, a danas se upravo to niječe, jedna jedina ljudska priroda. Taj zadnji pokazatelj da smo svi ljudi, da dijelimo istu ljudsku prirodu danas se zaboravlja jer se naglasak stavlja na kulturu. No kultura ne postoji, kao što postoji priroda. Postoje tek kulture, u množini, kao što je nacionalna, osobna i sve druge. Stoga postoje kulturološke razlike posvuda po svijetu, ali propuštamo ono što nas ujedinjuje, što znači da se udaljujemo jedni od drugih. To je vrlo kritičan trenutak u kojem se moramo ponovno vratiti onome što je temeljno, što oblikuje naš univerzalni ljudski identitet. Takvo će stanje imati neizbježne posljedice u budućnosti jer u novoj

DUGO SE VREMENA ODVIJAJU RASPRAVE IZMEĐU VELIKOG BROJA PRISTALICA I PROTIVNIKA, ŠTO STVARA SUKOB KOJI SE RAZVIJA VEĆ 40 GODINA I KOJI JE U PODLOZI OPREZNOG STAVA KOJI JE ZAUZELA SVETA STOLICA. NO POLAKO SE SITNIM KORACIMA NAPREĐUJE PREMA ISPRAVNOM RAZLUČIVANJU. VJERUJEM DA JE JEDNA ETAPA U TOME I MOJE IMENOVANJE APOSTOLSKIM VIZITATOROM, ŠTO OTVARA MOGUĆNOST PRISTUPA I NADZORA NAD ISPRAVNOM PRAKSOM POBOŽNOSTI, ŠTO JE VRLO VAŽNO. NA KONCU, PAPA FRANJO JE OVE GODINE UPUTIO PORUKU MLADIMA OKUPLJENIMA NA MLADIFESTU. TO SU SVE MALI ALI VAŽNI KORACI KOJIMA SE TEŽI NORMALIZIRATI OVDAŠNJA SITUACIJA. NO MORAMO BITI STRPLJIVI.

kulturi čovjek postaje model čovjeka, i to oštećeni model. Za nas je vjernike Bog mjerilo naše ljudskosti, posebice Isus Krist koji je model istinskog čovjeka. U svojoj sličnosti s Bogom moramo u sebi pronaći osobine po kojima smo Mu slični. Ta se sličnost ne svodi samo na milosrđe ili pojedinačne sposobnosti kao što su razum ili volja, nego također podrazumijeva sposobnost stvaranja međusobnih odnosa, zato što i Bog postoji u trojstvenom odnosu. Stoga smo i mi dužni stvoriti istinske međusobne odnose kako bismo postigli sličnost s Bogom, odnose koji teže jedinstvu koja će spriječiti raspršenost i udaljavanje.

■ Zaogrnuti navodnom borbom za 'ljudska prava', na svjetskoj pozornici, odvija se kulturna revolucija koja polako prelazi u otvoreni totalitarizam.

Kulturna revolucija na koncu uvijek ima marksistički karakter. Prisjetimo se, primjerice, kulturne revolucije u Kini kojom se nastojalo raskinuti s kineskom tradicijom i svjetovnom kulturom te stvoriti novog čovjeka u sovjetskom stilu. Danas imamo dominantna neo-marksistička strujanja kojima se također želi stvoriti novi, drukčiji čovjek koji raskida sa svojom prošlošću, identitetom i vrijednostima koje su bile valjane stoljećima i koje se nepromijenjene prenose naraštajima kao što su temeljna ljudska i druga prava koja su oblikovana po našem ljudskom liku, a koja se danas mijenjaju. Prisjetimo se samo te-

meljnog prava na život koje se danas na diktatorski način relativizira, a koje je prvo i vrhunsko ljudsko pravo iznad svih drugih prava jer svaki čovjek ovisi o životu, o postojanju. Danas prisustvujemo relativizaciji života zbog čega se čovjek kvalificira kao koristan i nekoristan. Oni koji su označeni kao nekorisni odstranjuju se iz društva. Takva kulturna revolucija u podlozi je svih diktatura kao što je talijanski fašizam, njemački nacizam ili sovjetski komunizam. U načelu se radi o ideji stvaranju novog čovjeka ne u biblijskom i teološkom smislu koji je oblikovan u odnosu na Boga, nego čovjeka koji je oblikovan u odnosu na nametnutu ideologiju.

■ **U ovim vremenima se vodi bespoštedan rat protiv tijela, protiv čovjeka, protiv dostojanstva ljudske osobe, protiv života. Iz dana u dan svjedočimo perfidnim napadima na temeljne istine o čovjeku.**

Iza svega očito stoji marksističko zaleđe, ali – kao što sam objasnio u jednom drugom razgovoru – radi se o ideologiji nove klasne borbe koja se odvija na razini biološkog spola, odnosno muškarca i žene. Bog nas je stvorio kao muškarce i žene, a to se danas niječe. Uz to, ne prihvaćamo više darove koje smo primili. Sve se te odrednice promatraju izvana, a riječ je o biološkim odrednicama koje odbacujemo i zagovarano sociokulturni spol. Stoga dolazi do intelektualnog zastranjivanja i paranoičnih kompleksa zato što se neki mogu izjasniti kao žene ili muškarci a da to bude u proturječnosti s onim što je očito. Novi čovjek koji na koncu niječe svoj prvotni identitet i koji se u tome nameće postaje krajnje nepostojan zato što se radi o dva različita identiteta. Upravo se na toj razini odvija silno duboka i snažna kulturna revolucija.

■ **Sve zlogukije odjekuju riječi fatimske vidjelice Lucije kako će se posljednja bitka za čovjeka voditi preko obitelji.**

Obitelj je temeljna zajednica, srž društva, prva škola socijalizacije čovjeka u kojoj se učimo stvaranju odnosa s drugima. Temelji se na odnosu unutar obitelji, između roditelja i djece. Obitelj je također stvarnost bračnog života i jedinstvo u različitosti koje se ostvaruje kroz komple-

mentarnost. Obitelj se može smatrati ikonom zemaljske svetosti. No u današnjem svijetu upravo u obitelji uočavamo pobude Zloga. Sestra Lucija upravo je govorila na tome tragu. Danas se obitelj pokušava razoriti zato što prirodna obitelj, ne samo ona sakramentalna, osigurava vjernost životu, kad govorimo i o supružnicima, odnosno roditeljima i o djeci. Globalnim se procesom pokušava razoriti društvo u kojem je čovjek lišen odnosa koji ga određuju, a koji predstavljaju izvjesnu branu i ono što nas obvezuje. Danas svatko može reći da želi živjeti određenu vrstu slobode koja ga oslobađa od svih odrednica i koja ga čini mobilnim i spremnim na promjene. Na taj se način svatko može promijeniti u ženu ili u muškarca i to će se smatrati ostvarenjem osobne slobode u smislu naše suvremene postkršćanske kulture.

■ **Uvođenjem rodne ideologije u sve segmente društva pokušava li se redefinirati sama antropologija čovjeka?**

Da! Riječ je upravo o antropološkom redefiniranju samog čovjeka. Iz razdoblja postmodernizma i postracionalizma prešli smo u razdoblje koje se naziva transhumanizam. To znači da se nameće potreba prelaska granica onoga što je ljudsko i „transgresija“, odnosno kršenje ograničenja. Trenutno se nalazimo u poodmakloj fazi posthumanizma. Čovjek mora

funkcionirati kao hibrid, djelomično hibrid biološkog mehanizma, ali sve više i integracijom tehnološkog procesa koji se usađuje u samo ljudsko biće. S jedne strane to djeluje kao oslobođenje, a s druge je strane riječ o višoj sili koja nas čini robovima.

■ **Danas se diljem svijeta raspravlja o ulozi žena i njihovoj ravnopravnosti. I uloga žene u Crkvi postaje sve aktualnijom temom. Kako Crkva doista danas gleda na ulogu i poslanje žene? Muškarac su i žena, zajedništvo u različitosti. Jedno nadopunjuje drugo! Je li u stvarnosti zaista tako?**

Identitet žene najvidljiviji je i najbolje definiran iz biblijskog gledišta i naše kršćanske vjere. Uvažavamo da su muškarac i žena u svojem ljudskom dostojanstvu jednaki. To su ista bića u svojoj biti, ali uz poštivanje njihovih anatomskih, fizioloških, psiholoških, ali i duhovnih različitosti. Duhovnost muškarca i žene je različita. Kao primjere možemo navesti svetoga Pavla i svetu Tereziju od Djeteta Isusa.

■ **Nije li feministički pokret koji dominira današnjim društvom zapravo zarobio modernu ženu učinivši je ropkinjom lažnih idola?**

Istina je da moderno društvo poništava različitosti između muškarca i žene koje se trebaju poštivati, na

čemu djeluje feministički pokret, koji je također vrsta marksizma i koji također uvodi klasnu borbu. Riječ je o borbi između muškaraca i žena. Feministički ideal teži prisvojiti sve muške povlastice i osobine te na taj način odstraniti muškarce kojima pripada sporedna uloga. Žene su te koje žele dominirati, i to žene s muškim osobinama koje se, primjerice bave agresivnim muškim sportovima koji su inače odbojni normalnim ženama. Borbeni sportovi uvijek su bili rezervirani za muškarce jer se u njima pokazuje snaga koja proizlazi iz njihovih tjelesnih osobina koje su plod tih bioloških razlika. Također se danas ističe feminizam koji istovremeno nameće nijekanje majčinstva. Riječ je o ženama koje ne žele zasnivati obitelj ni radati djecu jer preziru takve vrijednosti, jer uživaju živjeti u interseksualnim i drugim odnosima kakve žele imati. Zaboravlja se da se poziv žene nameće sam po sebi njezinom sposobnošću za majčinstvo. Žena nije samo supruga nego i majka. Ona je nositeljica života. Društvo bi trebalo osigurati svakoj ženi njezino samoostvarenje kao majke jer bez toga nema slijeda naraštaja. Za europske i sjevernoameričke zemlje vrlo je karakteristično da s vremenom plodnost opada zbog čega nema zamjene naraštaja, što je ishod profesionalizacije žena koje su primorane biti jednako učinkovite u korporacijama kao muškarci. Stoga njihovo pravo na obiteljski život nije prepoznato. U nekim se zemljama obiteljski život također smatra profesijom, što je temeljno za opstojnost jednog društva.

■ **Gdje današnje žene i muškarci trebaju tražiti uzor?**

Žena treba biti tamo gdje ju muškarac ne može zamijeniti kao takvu. Žensko majčinstvo samo po sebi nameće potrebu zaštite od strane muškarca. On ju treba štiti, donositi joj potrebnu pomoć. Danas postoje dva uzora muževnosti: sveti Josip i Isus Krist. Također imamo uzor ženstvenosti: Djevica Marija koja je također bila majka. Posebno mi je upečatljivo to što su veliki Gospini štovatelji uvijek upravo muškarci: sv. Ljudevit Montfortski, sv. Maksimijan Kolbe, sv. Ivan Pavao II., dok žene prednjače u pobožnosti prema Isusu Kristu, kao što su sv. Margareta Alacoque, sv. Faustina i brojne druge.

■ **Osluškujte li Crkva u dovoljnoj mjeri potrebe današnjeg čovjeka te kako i koliko u tom vidu djeluje?**

Osluškujte vrlo pozorno. Dovoljno je pročitati papinska učenja, primjerice Pavla VI., Ivana Pavla II., Benedikta XVI., sada pape Franje, kako bismo zapazili da se uvijek radi o reakcijama na trenutno stanje u svijetu. Upravo detaljno iščitavam posljednju Papinu encikliku Fratelli tutti (Svi smo braća) u kojoj postavlja izvanrednu dijagnozu današnjega svijeta. Problem nastaje kada pastoralne vrijednosti ne dopiru do ljudi, jer naše propovijedi općenito prolaze nezapaženo i brzo se zaboravljaju jer se stječe dojam da se ponavljaju iste stvari. U tom je smislu poštivanje katehetskih vrijednosti važno, ali nije dovoljno. Crkva je majka koja podučava svoju djecu, ona je Mater et magistra (Majka i učiteljica) i kao takva treba igrati svoju ulogu, kao što se govori u navedenoj enciklici koja je u tom smislu najuvjerljivija i najpostojanija. No tu je i posinodska pobudnica pape Franje Christus vivit (Krist živi) koja je namijenjena mladima u današnjem svijetu i druge. Dakle, mediji kao što je i Glasnik mira trebali bi učiniti sve da predstave ono čemu Crkva podučava kako bi doprlo do ljudi, o tome kako Crkva iščitava ono što se događa i što nas okružuje – svih fenomena i svega onoga što se zbiva. U tom smislu trebamo surađivati.

■ **Danas bi više nego ikada Crkva svojim životom trebala svjedočiti vjeru u Isusa Krista. Je li Crkva danas u krizi i poprima li, osobito Crkva na zapadu, duh ovog vremena?**

Ta se kriza ne odnosi na danas, nego se pojavila odmah nakon II. vatikanskog sabora, točno 1968. nakon objavljivanja enciklike Humanae Vitae (Ljudskom životu) kada su zapadni biskupi nažalost iskazali svoje neslaganje. Od tog trenutka osporavanje papinskih učenja postalo je pravilo na zapadu, kao u Njemačkoj, Francuskoj, Švicarskoj i drugdje. Osporavalo se ono što je Pavao VI. iznio u spisu zato što se radilo o jednom papu koji predstavlja autoritet, a na zapadu autoritete ne vole. Svatko ima svoju istinu, autoritet i uzor sazdan po pojedinačnim pravilima. Vidjeli smo kako je papa Ivan Pavao

II. smirio tu oluju svojim dugim pontifikatom. Danas se događa drugi val koncilске krize u zapadnoj Crkvi.

■ **Koja je uloga mladih u današnjem svijetu?**

Uloga mladih je važna, premda treba naglasiti da je mladenaštvo prolazna životna faza. Nismo mladi cijeli život i kada odrastu, današnji će mladi svojim idejama oblikovati svijet na svoj način. Ako mladi nisu primili ispravan odgoj, čovječanstvo se nalazi u opasnosti da nestane. Ovdje treba istaknuti jednu činjenicu koju ste također ovdje spomenuli, a to je problem medijskog linča. Današnji mladi postaju medijski proizvodi u kojima djelomične informacije pobuđuju puno emocija. Ne radi se o uobičajenim emocijama izazvanim razlučivanjem dobra i zla. Stoga se mladi ne mogu izgrađivati. Oblikuju neusklađene zamisli u kojima im nedostaje mudrosti. Dakle, ono što odlikuje nove naraštaje izostanak je mogućnosti spoznaje i istinskih vrijednosti. Nedostaje im slobode jer su ovisni o različitim medijskim spravama, doslovno zalijepljeni za svoje mobitele i računala od malih nogu. Gube sposobnost za pamćenje vrijednih informacija. Sve informacije koje ih zanimaju događaju se u jednom času i prolazno im se serviraju na raznim poslužiteljima, zbog čega gube unutarnji ustroj i sposobnost trajnog učenja.

■ **Što se univerzalna istina više relativizira, stječe se dojam da je mladi više traže.**

Da, traže istinu, ali ne pronalaze autoritete kojima mogu vjerovati. Autoriteti im postaju medijske zvijezde, ali istinski autoritet je poništen nakon revolucije 1968. koja je bila usmjerena protiv svega onoga što je bilo istinski vrijedno. Sada je problem u tome što mladi imaju široku lepezu mogućih izbora, ali im nedostaju kriteriji za biranje. Ne mogu razlučiti što je dobro, a što loše, što je to što donosi dugoročne plodove, što je to što uopće donosi plodove i tome slično.

■ **Nije li Mladifest upravo ponajbolji primjer da su mladi iskreni bogotražitelji?**

Da, Mladifest je dobar primjer u konačnici zato što mladi na njemu tragaju za promjenom i u toj se

...VIDIOCE SAM SUSREO DVA PUTA, ONE KOJI SU BILI OVDJE. PRVI PUT JE TO BILO 2017. PRIJE PREUZIMANJA SVOJE SLUŽBE, A DRUGI PUT NEDAVNO. NISAM IH ŽELIO SUSRESTI ZBOG UKAZANJA NEGO JEDNOSTAVNO U SKLOPU SVOJE PASTORALNE SLUŽBE KAKO BIH IH UPOZNAO. SVATKO OD NJIH ŽIVI OBITELJSKIM I KRŠĆANSKIM ŽIVOTOM. MOJ DOJAM JE DA SU VRLO SIMPATIČNI, OBITELJSKI, OBIČNI LJUDI.

potrazi okupljaju u jako širokoj zajednici koja broji desetine tisuća pristiglih iz cijeloga svijeta koji pjevaju iste pjesme, na isti način iskazuju vjeruju, ali po povratku se opet rasprijetaju. Dakle, ta zamisao Ivana Pavla II. o svjetskom festivalu mladih je sjajna, ali to je tek manjina ukupnog broja mladih. Ipak i ta manjina može unijeti promjene oko sebe u svojim sredinama i pokazati da još uvijek postoje zone zdravih mladih.

■ **Papa Franjo Vas je imenovao posebnim izaslanikom, a potom apostolskim vizitatorom Svete Stolice za Međugorje. Prošlo je dovoljno vremena kako bi ste stvorili jasniju sliku o svemu što se u Međugorju događalo i događa. Možete li ukratko našim čitateljima prenijeti svoje dojmove? Što je za Vas Međugorje?**

Službeno, Međugorje je samo jedna župa, župa svetoga Jakova, bez dodatnog nazivlja. Nije ni biskupijsko ni državno ni međunarodno svetište. Međugorje je u potrazi za samim sobom. Proteklo je 40 godina od početka takozvanoga međugorskog fenomena tijekom kojih se oblikovala izvjesna fizionomija Međugorja. U biti, ovo je mjesto koje ne prelazi granice jednog sela, ali koje je poznato u cijelome svijetu, što je samo po sebi fenomen. Međugorje uistinu, iako bez službenog naziva, posjeduje dimenziju međunarodnog svetišta. Veliki problem za Međugorje predstavlja još uvijek nedefinirana situacija u vezi s Gospinim ukazanjima. Dugo se vremena odvijaju rasprave između velikog broja pristalica i protivnika, što stvara sukob koji se razvija već 40 godina i koji je u podlozi opreznog stava koji je zauzela Sveta Stolica. No polako se sitnim koracima napreduje prema ispravnom razlučivanju. Vjerujem da je jedna etapa u tome i moje imenovanje apostolskim vizitatorom, što otvara mogućnost pristupa i nadzora nad ispravnom praksom pobožnosti, što je vrlo važno. Na koncu, papa Franjo je ove godine uputio poruku mladima okupljenima na Mladifestu. To su sve mali ali važni koraci kojima se teži normalizirati ovdašnja situacija. No moramo biti strpljivi.

■ **Papa Pavao VI. je nakon Vatikanskog sabora objavio apostolsku pobudnicu Marialis cultus, u kojoj**

Naglasio bih da Međugorje upravo jest primjer nove evangelizacije, koja se odnosi na potrebu pronalaska onoga što smo izgubili. Druga stvar je sposobnost iščitavanja znakova vremena, ono što nam trenutno stanje kao kršćanima poručuje. Trebamo uočiti prilike i opasnosti u današnjem svijetu. Upravo je to nova evangelizacija kojom se u obzir mora uzeti ono što se oko nas zbiva.

upućuje na ispravnu i zdravu pobožnost prema Mariji. Je li marijanska pobožnost koju ste ovdje zatekli bila u skladu sa smjernicama Crkve?

Na Međugorje se može upotrijebiti evanđeoski kriterij stabla koje daje plodove i koji su neosporno pozitivni. Svjedoci smo ogromnog broja hodočasnika, iznimnog fenomena obraćenja, unutarnjih ozdravljenja itd. Ovdje pristiže veliki broj ljudi koji u potrazi za onim što su izgubili, kao što je primjerice osjećaj za svetost, molitvu, klanjanje, a što im se nudi u Međugorju s jako puno dobrih plodova. Uz to, ovdje se potvrđuje marijanska kristocentrična pobožnost, Marije kao majke Isusa Krista, koja je u podnožju Križa, što upućuje na ispravno štovanje Djevice Marije o kojem je govorio papa Pavao VI. u pobudnici Marialis cultus, a što je osmišljeno i u osmom poglavlju konstitucije II. vatikanskog sabora Lumen

Gentium. Taj spis upućuje na mjesto Blažene Djevice Marije u povijesti spasenja i u životu Crkve. Sve ono što se događa u Međugorju u skladu je s normama tog štovanja zapisanima u Marialis cultus.

Usudio bih se reći da je vidljivo da Međugorje danas nudi model nove evangelizacije koja nas uči da se okrenemo prema uzoru ispravne Crkve, kao i načinu života kršćana koji trebaju biti aktivni u Crkvi i koji trebaju živjeti milost posvećenja koristeći sredstva posvećenja koja Crkva pruža - Extra ecclesiam nulla salus (*Izvan Crkve nema spasenja*).

■ **Oče nadbiskupe, potječete iz naroda koji je po mnogo čemu sličan nama Hrvatima i u kojemu je također snažno prisutna marijanska pobožnost. Što za Vašu vjeru i duhovnost znači Blažena Djevica?**

Oblikovan sam po marijanskoj pobožnosti još od djetinjstva. Uvijek sam bio pod zaštitom plašta Blažene Djevice Marije koja me je naravno usmjeravala prema Isusu Kristu. Ona je također duhovna majka mojeg svećenstva. S Djevicom Marijom sam u nekoj vrsti sudioničtva jer je u središtu moje pobožnosti. Kao muškarcu, za mene je to lakše ostvariti nego možda nekoj ženi. Sretan sam što mogu vidjeti što sve Djevica Marija čini za nas kako bismo napredovali i kako u tome uspijeva. Danas se ukazuje kao žena iz Otkrivenja koja se bori protiv zlog duha koji se oslobodio, jer sve ono što se događa u današnjem svijetu, a o čemu smo govorili, nadahnuto je silama tame. Specijalnost Zloga je unošenje podjela i osuda, što znači da nam kultura mržnje nanosi zlo za sve ono što dobro činimo.

■ **Jednom ste rekli da su Gospina ukazanja u Međugorju značajno drugačija od prijašnjih. Što je ovdje specifično drugačije u odnosu na druga svetišta?**

Svako mjesto marijanske pobožnosti ima svoje posebno ozračje. Ljudi koji ovdje dolaze neprestano mi ponavljaju da im je ovdje posebna tišina i mir. To je ono što jasno mogu osjetiti. Takvu tišinu i mir ne mogu osjetiti na drugim mjestima u svijetu. Tišina ne postoji jer smo uronjeni u buku, a također nema ni mira, ni u obiteljima ni u narodima ni među narodima, dakle u čitavom svijetu

jer vladaju sukobi. Uz to, očito je da se ovdje uče ispravnom štovanju. Ljudi se ovdje osjećaju prosvijećeni i zbog ovdašnjih žitelja. Ovdje susrećemo vjernike koji mole u krugu obitelji, što je običaj koji je posvuda nestao. Trenutno nema hodočasnika, ali crkva je uvijek puna već od šest sati ujutro. Postoji čvrsta linija prijenosa tradicionalne, pučke vjere kod ovdašnjih žitelja, što je izazov za hodočasnike koji ovdje dolaze i što ih izgrađuje, a čemu svjedoče i u kontaktima s ljudima kod kojih odsjedaju tijekom svojeg boravka.

■ **Ovdje hodočasnici susreću neke prakse i pobožnosti koje su, nažalost, u zapadnoj Europi gotovo iščeznule. Uz pobožnost klanjanja pred Presvetim sakramentom, pobožnost križnoga puta, osobito je snažno izražena praksa sakramenta ispovijedi.**

Sakramentalna praksa ispovijedi velika je posebnost Međugorja. Nigdje na svijetu nema toliko ispovijedi kao ovdje, čak ni u velikim svetištima kao što je Fatima. Ovdje ispovijed za pridošle hodočasnike predstavlja veliku milost i novost, sakrament koji ponovno otkrivaju.

■ **Nakon što je papa Franjo dopustio organiziranje službenih hodočašća, hodočašća sada mogu organizirati ne samo svećenici, nego i biskupi i kardinali te ovdje slaviti misu na svečan i javan način. Je li to znak da je Međugorje izišlo iz svojevrstog egzila?**

Da, Međugorje je službeno izašlo iz izolacije. Imali smo priliku ovdje protekle godine susresti kardinale i druge visoke crkvene dužnosnike iz Rima i drugih mjesta, kao što su kardinal De Donatis i nadbiskup Fischella. To je očito veliki znak potvrde dobrog i ispravnog puta na kojem se Međugorje nalazi.

■ **Komisija za Međugorje koju je predvodio kardinal Ruini dala je pozitivno mišljenje o autentičnosti prvih ukazanja između 24. lipnja i 3. srpnja 1981. God. 2017., za poljsku Katoličku informativnu agenciju (KAI) dali ste gljedicu izjavu: „Konkretno govoreći, moguće je priznanje prvih sedam ukazanja, onako kako je to predložila komisija kardinala Carmilla Ruinija.**

Ne mogu komentirati izvješće kardinala Ruinija jer ga nisam imao priliku pročitati. Tu su vijest prenijeli posebice talijanski mediji. Rečeno je da postoji mogućnost priznanja prvih sedam dana ukazanja, ali tu je također više od 40 000 pojedinačnih ukazanja koja uostalom još nisu prestala. No ono što je obilježje prvih ukazanja je to da su svi vidioci bili zajedno, što pruža mogućnost za provjeru ukrištenih svjedočanstava. Sada su svi vidioci na različitim mjestima.

■ **Dovodi li to izvješće pod sumnju sve ono što se nakon tih prvih ukazanja događalo do današnjih dana?**

Ponavljam, izvješće kardinala Ruinija nisam imao priliku pročitati. Ukazanja se analiziraju, ali se radi o pojavama koje se ponavljaju i u kojima se podsjeća na ono što je već rečeno, a što ih svrstava u neku vrstu „dodatnih“ ukazanja. Moram istaknuti da se osobno ne zamaram problemom ukazanja.

■ **Iako ste pri preuzimanju službe u Međugorju naglasili kako se s vidiocima nećete susretati do susreta je ipak došlo. Kakav su dojam na Vas ostavili vidioci?**

Da, vidioci sam susreo dva puta, one koji su bili ovdje. Prvi put je to bilo 2017. prije preuzimanja svoje službe, a drugi put nedavno. Nisam ih želio susresti zbog ukazanja nego jednostavno u sklopu svoje pastoralne službe kako bih ih upoznao. Svatko od njih živi obiteljskim i kršćanskim životom. Moj dojam je da su vrlo simpatični, obiteljski, obični ljudi.

■ **U jednoj je poruci ovdje Gospa rekla da je došla nastaviti djelo koje je započela u Fatimi.**

Moguće je fenomen sagledati s te točke gledišta, ali i La Salette primjerice ima isti apokaliptični karakter gdje se predviđa budućnost i gdje nas se upozorava na potrebu obraćenja radi izbjegavanja nedaća. U Fatimi je to bilo jako snažno 1917., u vrijeme sovjetske revolucije, konca I. svjetskog rata koji je odnio puno žrtava i prije II. svjetskog rata koji je izbio jer se ljudi se očito nisu obratili. Sada smo također u opasnosti sukoba velikih razmjera.

■ **Možemo li reći da su ukazanja uvijek odgovor Neba na potrebe Zemlje?**

Dakako, to je aktualizacija Objave Isusa Krista koji je također sve to previdio u Evanđelju. Također, Otkrivenje svetoga Ivana govori o onome čemu smo danas svjedoci. Stoga se i u Fatimi i u Kibeju i na drugim mjestima ukazanja predviđaju određena zbivanja. Gospa nam se obraća kako bi nas upozorila da budemo pozorni jer ćemo u protivnome svi stradati.

■ **Gdje vidite Međugorje u novoj evangelizaciji koju Crkva toliko naglašava?**

Naglasio bih da Međugorje upravo jest primjer nove evangelizacije, koja se odnosi na potrebu pronalaska onoga što smo izgubili. Druga stvar je sposobnost iščitavanja znakova vremena, ono što nam trenutno stanje kao kršćanima poručuje. Trebamo uočiti prilike i opasnosti u današnjem svijetu. Upravo je to nova evangelizacija kojom se u obzir mora uzeti ono što se oko nas zbiva.

■ **„Za Međugorje postoji samo jedna opasnost: da ga se ne prepozna.“ riječi su velikog teologa 20. stoljeća Hansa Urša von Balthasara. Postoji li zaista opasnost da se Međugorje previdi odnosno da se njegovi plodovi ne prepoznaju?**

Ne znam hoće li biti priznato ili neće, ali i ako ne bude priznato u smislu ukazanja, pobožnost Djevici Mariji treba i dalje njegovati, jer opasnost da se Međugorje previdi ne postoji. Ovdje postoji dinamika koja je vrlo snažna i koja privlači ljude koji neprestano dolaze sa svih strana svijeta, iz svih zemalja, od južne Amerike do Južne Koreje.

■ **Iako je kako ste i sami rekli Papino službeno odobrenje hodočašća u Međugorje veliki korak prema konačnoj odluci, na rješavanje statusa Međugorja će se vjerojatno čekati još neko vrijeme. Hoće li Međugorje biti svetište ili pak mjesto ukazanja ili nešto drugo?**

Moram pričekati da vidimo.

■ **Koje su daljnje smjernice i što je to još potrebno razvijati u Međugorju kako bi se moglo još kvalitetnije duhovno i materijalno skrbiti o hodočasniciima?**

Potrebno je jednostavno nastaviti krčiti put prema otajstvu naše vjere. Ovdje je prisutna praksa molitve krunice koja nam pomaže u tom prepoznavanju otajstva vjere. Također je potrebno nastaviti ponovno naučiti moliti, klanjati, sudjelovati na Euharistiji i živjeti sakramentalni život. Na koncu, Međugorje je veliki poziv na sveti život.

■ **Naš časopis čitaju vjernici diljem svijeta. Što im možete poručiti?**

Ono što im mogu reći jeste: Dodite u Betlehem! Jer, Betlehem su posjećivali ljudi koji su činili temelj društva, oni najsiromašnji i najodbačeniji, pastiri, a na koncu i oni veliki kao što su magovi, kraljevi, svi oni koji su imali moć i znanje u svojim rukama. Svi su dolazili kako bi se poklonili onomu koji je bio naviješten kao Knez mira, kojeg je pak rodila Kraljica mira.

■ **Oče nadbiskupe, hvala na ovome razgovoru!**

Hvala vama!

Prevela i priredila:
Davorica Jurčević-Čerkez

RAZGOVOR S OCEM GUYOM GIRARDOM

MARIJA JE POKUCALA NA VRATA MOG SRCA

Kao što su zajedno odrastali, tako su i djelovali nadopunjujući jedan drugoga. Stoga se čini da otac Guy Girard uvijek govori i u ime svojeg brata blizanca, oca Armanda, kao i u ovom razgovoru koji je vođen nakon što mu je dijagnosticirana zaraza koronavirusom. Rođeni su u zemljoradničkoj kanadskoj obitelji, da bi ih majka odmah po teškom porodu posvetila Gospi. Nakon što su zajedno zaređeni u Družbi misionara svetih apostola, zajedno su surađivali i u propovijedanju te u pedagoškom i bolničkom pastoralu. Čim su dodirnuli međugorsko tlo, osjetili su se blagoslovljenim i povezanim s njime. U njihovoj vezanosti uz Međugorje važnu je ulogu odigrala gđa Daria Škunca Klanac, Hrvatica s prebivalištem u Kanadi, koja je bila „pismoša“ i u nadahnutoj prepisci između fra Janka Bubala i mističarke Georgette Faniel, zvane Mimi, koji se nikada nisu uživo sreli.

„Gospinoj zemlji“, kako Međugorje naziva otac Guy, braća Girard objavili su knjige *Međugorje, blagoslovljena zemlja, Marija nada svijeta i Marijo, Kraljice Mira, ostani s nama*, koja je na hrvatskom objavljena pod naslovom *Svjedočanstva, Međugorje blagoslovljena zemlja*. Također su autori knjige *Savez* koja govori o njihovoj dubokoj vezi s mističarkom Georgette Faniel Mimi čiji su duhovni voditelji bili do njezine smrti. Georgette Faniel Mimi svojom je patnjom očitovanom kroz tjelesne stigme ponirala u samu srž vjere.

Budući da ljudi počesto zaziru od samog pojma „mistika“ ne znajući što se iza njega može skrivati, u uvodu knjige koji je napisao Jacques Gauthier, pjesnik i teolog, između ostaloga stoji: „Iskustvo patnje koje je proživjela Mimi može se pogrdno shvatiti, nekima djelovati kao mazohizam ili dolorizam. Ona pak ne želi patiti još više kako bi otkupila pregršt duša. Ona nije voljela taj govor kojim se prikazuje Bog koji se želi napojiti patnjom svojih stvorenja radi njihova spasenja. Ničeg od toga nema u njezinu duhovnom životu utemeljenu na ljubavi, poniznosti, molitvi, potpunom povjerenju u Trojstvo i Mariju. (...) Ljudsko se biće oduvijek pitalo o tome zašto bol, patnja, zlo,

SABRINA ČOVIĆ RADOJIČIĆ

smrt. Postoji li odgovor koji bi bio zadovoljavajući za to pitanje? Da, i to je jedno ime, jedna osoba: Isus.“ Jednako kao oci Girard, i Mimi se osjetila pozvanom svoj život posvetiti Gospinoj poruci iz Međugorja. U nakanu da je učine bliskijom što širem krugu ljudi, oci Girard izradili su internetsku stranicu o ovoj kanadskoj mističarki, na kojoj su predstavljene sve neumorno prikupljene bilješke o njezinu životu.

■ **Oče Guy, možete li nam reći nešto o sebi i svom bratu, ocu Armandu, te o svojim počecima?** Početi od samog početka znači vratiti se sve do rođenja. Moja je obitelj živjela na farmi kada je jednog lijepog dana u travnju mama rodila dijete pod cijenu života, da bi potom na iznenađenje tate i tete na svijet došlo i drugo dijete. Ali mama je bila u velikoj opasnosti da izgubi život, kao i svoje dvoje djece. Porod se dogodio kod kuće, 1936. godine!

Nakon izvjesnog vremena, liječnik upozorava tatu na opasnost gubitka i njegove supruge i malih blizanaca. Mama je jedva pri svijesti i ne zna što je liječnik povjerio tati. Ali kao i uvijek, mama se potpuno uzda u Djevicu Mariju i kaže joj: „Dajem ti ih, tvoji su.“

Obitelj je dobila još dvoje djece, sveukupno njih šestero s tri već skoro odrasla dječaka i jednom djevojčicom.

■ **Majka Vam je bila uzor vjerskog života?**

Ta žena velike vjere izgubila je prvog sina u nesreći koja se zbila na farmi. Pao je s visoke grede gdje se igrao i izgubio ravnotežu. Tata je potrčao prema njemu, ali on je već bio mrtav. Tata je hodao malom stazom koja je vodila od staje do kuće; majka je uzela mrtvo dijete u naručje i ponudila Ocu svoju najveću kušnju po Mariji. Zašto takva kušnja?

Bio je prvi u obitelji, a Armand i ja smo bili zadnji. Samo su nas mamina bolna sjećanja spajala. Sve je to čuvala u svome srcu, dijeleći tu neizmjernu tugu samo kad bi nam govorila kako joj je Djevica Marija pomagala u svim križevima.

Naši su nam roditelji uistinu bili uzori vjere. Toliko su voljeli svoju djecu, da su svakomu od nas znali prenijeti svoju vjeru koja bi proključala s velikim poštovanjem.

■ **Poziv na svećenički život osjetili ste zajedno s bratom? Kada je to bilo?**

Otrpilih oko 16. godine, nakon znanstvenog proučavanja, Marija je pokucala na vrata mog srca, isto kao Armandova. Dvojio sam, imao sam brata svećenika koji nam je s vremena na vrijeme govorio o svećenstvu. Moj je odgovor bio odrješito ne, međutim s borbom u dubini moje duše. Ista borba vodila se u mom bratu Armandu.

Gospodin po Mariji može istovremeno pokucati na blizanačko srce! To je i uradio i razgovarali smo o tome do dana donošenja odluke, koja još nije bila konačna!

Upućeni smo na seminar za zvanja odraslih. Imali smo sobe i bili smo sa studentima svoje dobi. Prikazao se znak koji sam tražio od Marije, a na koji se ne može odgovoriti niječno.

■ **Kada ste zaređeni i koje su Vam bile prve svećeničke dužnosti?**

Četiri godine teologije brzo su prošle i 16. svibnja 1964. zaređeni smo za svećenike. Bilo je to na fakultetu zajednice i bilo nas je šestorica budućih svećenika.

Armand i ja gotovo smo uvijek surađivali. Zajedno u propovijedanju, zajedno u pastoralu sa srednjoškolicima i zajedno u bolničkom pastoralu.

Tijekom tog bolničkog pastoralu darovana nam je neizmijerna milost, na što nas je pripremio naš svećenički poziv.

■ **Kada ste prvi put sreli Georgette Faniel Mimi, mističarku koja se dopisivala s fra Jankom Bubalom?**

Jednog dana, na molbu prijatelja i zajedno s njima, otišao sam upoznati ženu za koju su rekli da je mističarka i živi u Montrealu u blizini bolnice Notre Dame. Otišao sam tamo kako ne bih odbio prijatelje, ali taj me je posjet uistinu zaintrigirao.

Predstavila se vrlo jednostavno i upitala bismo li je radije poznali pojedinačno ili zajedno. Tako su je svi poznali pojedinačno. Ali budući da sam bio zadnji u redu da je upoznam, objasnio sam joj da bih radije ponovno došao jer sam bio zabrinut za gradski promet pri odlasku.

Odgovorila mi je: „Izgovoriti ću kratku molitvu i vi ćete opet doći.“

Izgovorila je kratku molitvu, a zatim mi je rekla: „Prije 18 godina, Vječni mi je Otac rekao: *Prihvati ih kao svoju djecu i nosi ih u svojoj molitvi i u svojoj patnji.*“ Georgette Faniel će čekati u vjeri 18 godina susret koji se dogodio pri proglašenju blaženim brata Andréa 20. lipnja 1982. Brat André je sada proglašen svetim.

Dana 8. prosinca 1982., na blagdan Bezgrješnog začeca, Djevica Marija rekla je Mimi: „Otac Armand bit će vaš duhovni voditelj, a otac Guy bit će duhovni savjetnik i odgovoran za duhovne bilješke. Bezgrješno začecé uvijek će ostati prekrasan blagdan za nas troje!“

■ **Kada ste prvi put čuli za Međugorje? Kakvi su bili Vaši dojmovi kada ste ga posjetili?**

U listopadu 1984. otišli smo u Rim na međunarodne duhovne vježbe za svećenike i, nakon što su vježbe

nastavak na 30 str. ►

Siječanj

P 1	SV. Marija Bogorodica
S 2	sv. Bazilije Veliki i sv. Grgur Nazijanski
N 3	2. NEDJELJA PO BOŽIĆU (Ime Isusovo)
P 4	sv. Andela Folinjska
U 5	sv. Ivan Nepomuk Neumann
S 6	BOGOJAVLJENJE
Č 7	sv. Rajmund Penjafortski
P 8	sv. Kunigunda
S 9	sv. Andrija Corsini
N 10	KRŠTENJE GOSPODINOVO
P 11	sv. Tatjana Rimska
U 12	sv. Klaudija
S 13	sv. Hilarije iz Poitiersa
Č 14	sv. Feliks, Srećko
P 15	sv. Pavao Pustinjak, sv. Stošija
S 16	sv. Marcel
N 17	2. NEDJELJA KROZ GODINU
P 18	sv. Margareta Ugarska, Biserka
U 19	Mario, Ljiljana, Marta
S 20	sv. Fabijan i Sebastijan
Č 21	sv. Agneza, Janja
P 22	sv. Vinko mučenik, sv. Vinko Palotti
S 23	sv. Angela Merici
N 24	3. NEDJELJA K.G. - NEDJELJA BOŽJE RIJEČI
P 25	Obračenje sv. Pavla
U 26	sv. Timotej i Tit
S 27	sv. Angela Merici
Č 28	sv. Toma Akvinski
P 29	Zdravko, Zdeslav
S 30	Martina, Gordana, Darinka
N 31	4. NEDJELJA KROZ GODINU

Veljača

P 1	Brigita, Miroslav
U 2	PRIKAZANJE GOSPODINOVO - SVIJEĆNICA
S 3	sv. Blaž (sv. Vlaho)
Č 4	Andrija, Veronika, Izidor
P 5	sv. Agata
S 6	sv. Pavao Miki, Marthe Robin
N 7	5. NEDJELJA KROZ GODINU
P 8	sv. Jeronim Emilijani, sv. Jozefina Bakhita
U 9	sv. Skolastika
S 10	bl. kardinal Alojzije Stepinac
Č 11	Gospa Lurdska
P 12	Zvonimir, Zvonka
S 13	sv. Katarina Ricci
N 14	6. NEDJELJA KROZ GODINU
P 15	sv. Claude de la Colombière
U 16	Julijana, Daniel, Miljenko
S 17	PEPELJICA - ČISTA SRIJEDA
Č 18	sv. Bernardica Lurdska
P 19	Rajko, Blago, Ratko
S 20	sv. Franjo i Jacinta iz Fatime
N 21	1. KORIZMENA NEDJELJA
P 22	Katedra sv. Petra apostola
U 23	sv. Polikarp
S 24	Goran, Modest
Č 25	sv. Donat
P 26	Robert, Branimir, Alka, Sandra
S 27	sv. Donat Zadaški, sv. Gabrijel od Ž.G.
N 28	2. KORIZMENA NEDJELJA

Ožujak

P 1	Albin, David, Jadranko, Zoran
U 2	sv. Janja Praška
S 3	Marin, Marinko, Kamilo
Č 4	sv. Kazimir
P 5	Teofil, Lucije
S 6	Ruža, Zvezdana
N 7	3. KORIZMENA NEDJELJA
P 8	sv. Ivan od Boga
U 9	sv. Franciska Rimska, sv. Dominik Savio
S 10	Emil, Kajo
Č 11	Tvrtko, Blanko
P 12	sv. Luigi Orione
S 13	Sabina, Rozalija, Kristina
N 14	4. KORIZMENA NEDJELJA
P 15	Zaharija, Veljko, Vjekoslav
U 16	Julijan, Tacijan
S 17	sv. Patrik
Č 18	sv. Ćiril Jeruzalemski
P 19	SV. JOSIP, ZARUČNIK BDM
S 20	Sibila, Marcel
N 21	5. KORIZMENA NEDJELJA
P 22	sv. Lea Rimska
U 23	sv. Turibije Mongr., sv. Rafqa
S 24	sv. Oscar Romero, sv. Katarina Švedska
Č 25	NAVJEŠTENJE GOSPODINOVO - BLAGOVJEŠT
P 26	Maksima, Emanuel
S 27	sv. Lidija, Lada
N 28	NEDJELJA MUKE GOSPODINJE - CVJETNICA
P 29	Bertold, Eustazije
U 30	Bogoljub, Leonard
S 31	Benjamin, Natalija

Travanj

Č 1	VELIKI ČETVRTAK
P 2	VELIKI PETAK
S 3	VELIKA SUBOTA
N 4	NEDJELJA USKRŠNUĆA GOSPODINOVA
P 5	USKRŠNI PONEDEJELJAK
U 6	sv. Petar Veronski
S 7	sv. Ivan de la Salle
Č 8	Timotej, Klement
P 9	Maksim, Hugo
S 10	Mihovil, Magdalena, Bonifacije
N 11	NEDJELJA BOŽANSKOG MILOSRĐA
P 12	Julije, Damjan, Davorka
U 13	sv. Martin I.
S 14	Maksim, Zdravko
Č 15	Petar Barbarić, Teodor, Rastislav
P 16	sv. Benedikt Josip Labre
S 17	Šimun, Inocent
N 18	3. VAZMENA NEDJELJA
P 19	sv. Leo IX
U 20	Agneta, Dina
S 21	sv. Anzelm kanterberijski
Č 22	sv. Soter i sv. Kajo
P 23	sv. Adalbert, sv. Juraj
S 24	sv. Fidel Sigmaringenski
N 25	4. VAZMENA NEDJELJA
P 26	Julije, Stanislav, Višnja
U 27	sv. Ozana Katorska, bl. Jakov Zdrananj
S 28	sv. Petar Chanel, sv. Ljudevit M. Grignon de Monfort
Č 29	sv. Katarina Sijenska
P 30	sv. Pio V.

Svibanj

S 1	sv. Josip Radnik, bl. Julijan iz Bala
N 2	5. VAZMENA NEDJELJA
P 3	sv. Filip i sv. Jakov, ap.
U 4	sv. Florijan, Cvjetko, Cvijeta
S 5	Anđeo, Maksim
Č 6	sv. Irenej Srijemski
P 7	sv. Dujam
S 8	bl. Alžirski mučenici
N 9	6. VAZMENA NEDJELJA
P 10	bl. Ivan Merz, Gospa Trsatska
U 11	Mamerto
S 12	sv. Leopold Bogdan Mandić
Č 13	UZAŠAŠĆE GOSPODINOVO
P 14	sv. Matija ap.
S 15	sv. Jakov Zdrananj, sv. Sofija
N 16	7. VAZMENA NEDJELJA
P 17	sv. Paškal Bajlonski
U 18	sv. Ivan I.
S 19	Rajko, Ivon
Č 20	sv. Bernardin Sijenski
P 21	Sv. Kristofor Magallanes
S 22	sv. Rita iz Cascie
N 23	PEDESETNICA - DUHOVI
P 24	BDM, MAJKA CRKVE
U 25	sv. Grgur VII., sv. Beda Časni
S 26	sv. Filip Neri
Č 27	sv. Augustin Kenterberijski
P 28	German, Vilim, Velimir
S 29	sv. Pavao VI.
N 30	PRESVETO TROJSTVO
P 31	POHOD BDM

Lipanj

U 1	sv. Justin
S 2	sv. Marcelin i Petar
Č 3	TUJELOVO
P 4	sv. Kvirin Sisački
S 5	sv. Bonifacije
N 6	10. NEDJELJA KROZ GODINU
P 7	sv. Antun de Fatatis
U 8	Fortunat, Vilim
S 9	sv. Efreim Sirijac, sv. Kolumban, sv. Vid
Č 10	Bogumil, Dijana, Biserka
P 11	PRESVETO SRCE ISUSOVO
S 12	Bezgrješno Srce Marijino
N 13	11. NEDJELJA KROZ GODINU
P 14	Rufin, Valerije, Zdravko, Zlatko
S 15	sv. Vito, Čedomil
Č 17	Laura, Terezija, Nevenka, Bogoljub
P 18	Paula, Ljubo, Elizabeta
S 19	sv. Romuald
N 20	12. NEDJELJA KROZ GODINU
P 21	sv. Alojzije Gonzaga
U 22	sv. Ivan Fisher i Toma More, sv. Paulin Nolanski
S 23	Flavije, Aron
Č 24	ROĐENJE SV. IVANA KRSTITELJA Hodnja mira Humac-Medugorje
P 25	40. OBLJETNICA GOSPINIH UKAZANJA
S 26	sv. Josemaría Escrivá
N 27	13. NEDJELJA KROZ GODINU
P 28	sv. Irenej Lyonski
U 29	SV. PETAR I PAVAO, AP.
S 30	sv. Prvomučnici Rimske Crkve

Srpanj

Č 1	sv. Oliver Plunkett
P 2	Oton, Višnja
S 3	sv. Toma, ap.
N 4	14. NEDJELJA KROZ GODINU
P 5	sv. Ćiril i Metod
U 6	sv. Marija Goretti
S 7	sv. Willibald, Vilko, Goran
Č 8	sv. Akvila i Priscila, sv. Kilian
P 9	bl. Marija Propetog Isusa Petković
S 10	sv. Knud, sv. Erik, sv. Olaf
N 11	15. NEDJELJA KROZ GODINU
P 12	sv. Louis i Zélie Martin
U 13	Majka Božja Bistrička
S 14	sv. Kamilio Lellis, sv. Kateri Tekakwitha
Č 15	sv. Bonaventura
P 16	Gospa Karmelska
S 17	Nadan, Branimir
N 18	16. NEDJELJA KROZ GODINU
P 19	Aura, Zora, Zlata, Zlatko
U 20	sv. Ilija, prorok, sv. Apolinarije
S 21	sv. Lovro Brindiški
Č 22	sv. Marija Magdalena
P 23	sv. Brigita Švedska
S 24	sv. Šarbel Makhluף
N 25	SV. JAKOV STARIJI, AP. Zaštitnik župe Medugorje
P 26	sv. Joakim i Ana
U 27	sv. Klement Ohridski
S 28	Viktor, Celzo
Č 29	sv. Marta iz Betanije
P 30	sv. Petar Krizolog, sv. Silvan
S 31	sv. Ignacije Lojolski

Kolovoz

N 1	18. NEDJELJA KROZ GODINU Mladifest 1.-6.8.
P 2	Gospa od Anđela
U 3	bl. Augustin Kažotić, sv. Lidija
S 4	sv. Ivan Marija Vianney
Č 5	Posveta bazilike sv. Marije Velike - Gospa snježna
P 6	PREOBRAŽENJE GOSPODINOVO
S 7	sv. Siksto II., sv. Kajetan
N 8	19. NEDJELJA KROZ GODINU
P 9	sv. Terezija Benedikta od Križa
U 10	sv. Lovro
S 11	sv. Klara Asiška
Č 12	sv. Ivana Franciska de Chantal
P 13	sv. Poncijan i Hipolit
S 14	sv. Maksimilijan Marija Kolbe
N 15	UZNESENJE BDM - VELIKA GOSPA
P 16	sv. Stjepan Ugarski
U 17	Klara, Natalija
S 18	sv. Jelena Križarica
Č 19	sv. Ivan Eudes
P 20	sv. Bernard
S 21	sv. Pijo X.
N 22	21. NEDJELJA KROZ GODINU (BDM Kraljica)
P 23	sv. Ruža Limska
U 24	sv. Bartolomej ap., bl. Miroslav Bulešić
S 25	sv. Ljudevit Fr., sv. Josip Kalas.
Č 26	sv. Mirjam iz Galileje
P 27	sv. Monika
S 28	sv. Augustin
N 29	22. NEDJELJA KROZ GODINU
P 30	Petar, Margarita, Didak
U 31	Josip iz Arimateje i Nikodem

Rujan

S 1	sv. Egidije
Č 2	Prosper, Ingrid
P 3	sv. Grgur Veliki, sv. Marin
S 4	Marin, Ida, Rozalija
N 5	23. NEDJELJA KROZ GODINU (sv. Majka Terezija)
P 6	Magnus
U 7	sv. Marko Križevčanin
S 8	ROĐENJE BDM - MALA GOSPA
Č 9	sv. Petar Claver
P 10	sv. Nikola Tolentinski
S 11	bl. Franjo Bonifacio
N 12	24. NEDJELJA KROZ GODINU Sv. misa na Križevcu
P 13	sv. Ivan Zlatousti
U 14	Uzvišenje sv. Križa
S 15	Gospa Žalosna
Č 16	sv. Kornelije i Ciprijan
P 17	sv. Robert Belarmin, Rane sv. Franje
S 18	sv. Josip Kupertinski
N 19	25. NEDJELJA KROZ GODINU
P 20	sv. Andrija Kim Taegon
U 21	sv. Matej ap. i ev.
S 22	Silvan, Oton
Č 23	sv. Pio iz Pietralcine
P 24	Gospa od Otkupljenja
S 25	sv. Nikola iz Flüe
N 26	26. NEDJELJA KROZ GODINU
P 27	sv. Vinko Paulski
U 28	sv. Većeslav, sv. Lovro Ruiz
S 29	sv. Mihael, Gabriel i Rafael, arkanđeli
Č 30	sv. Jeronim

Listopad

P 1	sv. Terezija od Djeteta Isusa
S 2	sv. Anđeli Čuvari
N 3	27. NEDJELJA KROZ GODINU
P 4	sv. Franjo Asiški
U 5	sv. Faustina Kowalska
S 6	sv. Bruno
Č 7	BDM OD KRUNICE
P 8	Demetrije, Hugo
S 9	sv. John Henry Newman
N 10	28. NEDJELJA KROZ GODINU
P 11	sv. Ivan XXIII.
U 12	Maksimilijan, Velibor
S 13	Bogoljub
Č 14	sv. Kalist I.
P 15	sv. Terezija Avilska
S 16	sv. Hedviga, sv. Margareta M. Alacoque
N 17	29. NEDJELJA KROZ GODINU
P 18	sv. Luka ev.
U 19	sv. Ivan B. i Izak J., sv. Petar Alkantarski
S 20	sv. Wendelin
Č 21	bl. Karlo I. Austrijski
P 22	sv. Ivan Pavao II.
S 23	sv. Ivan Kapistranski
N 24	30. NEDJELJA KROZ GODINU
P 25	bl. kraljica Katarina Kosača
U 26	Dimitrije Srijemski
S 27	Bartol, Bartolomej
Č 28	sv. Šimun i Juda Tadej, ap.
P 29	Narcis, Časlav
S 30	Marcel, Klaudije
N 31	31. NEDJELJA KROZ GODINU

Glasnikmira

40
GODINA
MILOSTI
25. lipnja 1981. - 25. lipnja 2021.

Katolički kalendar 2021.

Studeni

P 1	SVI SVETI
U 2	Spomen svih vjernika pokojnika
S 3	sv. Martin iz Porresa
Č 4	sv. Karlo Boromejski
P 5	Srijemski muč., bl. Serafin Kodić Glasnović
S 6	Melanija, Kristina
N 7	32. NEDJELJA KROZ GODINU
P 8	bl. Gracija Katorski, Ivan Duns Skot
U 9	Posveta lateranske bazilike
S 10	sv. Leon Veliki
Č 11	sv. Martin Tourski
P 12	sv. Jozafat
S 13	sv. Franciska Cabrini
N 14	33. NEDJELJA KROZ GODINU (sv. Nikola Tavlič, sv. Ivan Trogirski)
P 15	sv. Albert Veliki
U 16	sv. Margareta Škotska, sv. Gertruda
S 17	sv. Elizabeta Ugarska
Č 18	Posveta bazilike sv. Petra i Pavla
P 19	Matilda, Salomeja
S 20	Zlatko, Zlatan
N 21	ISUS KRIST, KRALJ SVEGA STVORENJA Smrti dan fra Slavka Barbarića
P 22	sv. Cecilija
U 23	sv. Klement I., sv. Kolumban
S 24	sv. Andrija Dung-Lac
Č 25	sv. Katarina Aleksandrijska
P 26	sv. Konrad
S 27	Maksim, Valerija
N 28	1. NEDJELJA DOŠAŠĆA
P 29	Svi sveti svih franjevačkih redova
U 30	sv. Andrija, ap.

Prosinac

S 1	bl. Charles de Foucauld
Č 2	Bibijana, Mariangela
P 3	sv. Franjo Ksaverski
S 4	sv. Ivan Damaščanski, sv. Barbara
N 5	5. NEDJELJA DOŠAŠĆA
P 6	sv. Nikola
U 7	sv. Ambrozije
S 8	BEZGRJEŠNO ZAČEĆE BDM
Č 9	sv. Juan Diego Cuauhtlatoatzin
P 10	Gospa Loretska
S 11	sv. Damaz I.
N 12	3. NEDJELJA DOŠAŠĆA (Gospa Guadalupaska)
P 13	sv. Lucija
U 14	sv. Ivan od Križa
S 15	bl. Drinske mučenice
Č 16	Adon, Sebastijan
P 17	Modest, Hijacint
S 18	Malahija prorok
N 19	4. NEDJELJA DOŠAŠĆA
P 20	Slobodan
U 21	sv. Petar Kanizije
S 22	sv. Toma Holland
Č 23	sv. Ivan Kentijski
P 24	Badnjak
S 25	ROĐENJE GOSPODINOVO - BOŽIĆ
N 26	SVETA OBITELJ (SV. STJEPAN)
P 27	sv. IVAN AP. I EV.
U 28	sv. NEVINA DJEČICA
S 29	sv. Toma Becket
Č 30	Feliks, Srećko
P 31	sv. Silvestar I. Molitveni doček Nove godine

► nastavak sa 27 str.

završile, pročitali smo mali članak napisan u časopisu „Crkva u nevolji“. Zapisao sam neke bilješke na temelju tog članka koji je govorio o zabačenom selu među brdima, a koje se zvalo Međugorje, i u kojem je šestero mladih doživjelo Gospina ukazanja.

Otišli smo tamo i, iako su krajolici bili prekrasni, prisutnost Djevice Marije bila je puno opipljivija. Bilo je to kao da nas je uzela u svoje naručje i poljubila. Majka koja ljubi svoje dijete, kao što je nas poljubila Marija, tjera nas da plačemo od suza radosti. Zašto toliko ljubavi?

■ Koji su Vam se aspekti Međugorja najviše svidjeli?

Euharistija; krunica, klanjanje, sakrament oprost; sve je na nama ostavilo neizbrisiv trag za koji sam siguran da je obilježilo i pogodio naše duše ranom koja nikada ne će zacijeliti. Marija nas je izliječila. Sa žaljenjem smo napustili Međugorje. Bilo nas je četvero u malom automobilu i na povratku je Duh Sveti prosvijetlio Armanda i rekao sam mu što nosi u srcu. Odlučili smo još jednom posjetiti Međugorje na deset dana. Tako je i bilo!

■ Kako je Georgette Faniel svoj život posvetila Međugorju?

Nakon što smo se vratili s tog drugog putovanja, podijelili smo sve te milosti sa svojom duhovnom majkom. Ona će od Vječnog Oca primiti molbu da cijeli svoj mistični život posveti ukazanjima u Međugorju. Mimi će nam dati pismo koje smo trebali pročitati kad budemo na Brdu ukazanja u kojem je govorila da će biti s nama kad budemo slavili misu s papom Ivanom Pavlom II. Iako se to u tom trenu činilo nemogućim, uistinu smo pozvani da se nađemo sa Svetim Ocem ispred Brončanih vrata radi euharistije.

Upoznali smo fra Slavka, a zatim i fra Janka Bubala i tako će se uspostaviti veza između njega i Georgette Faniel, po nadimku Mimi. Ona se dopisivala s ocem

Jankom, a gđa Daria Klanac prevela je njihovu prepisku.

■ Kako objašnjavate duhovnu povezanost Georgette Faniel i fra Janka Bubala?

Jednog je dana na kraju slavlja u svojoj sobi pjevala pjesmu pod nazivom „Mirtha, o Mirtaha“. Iznenadjenje je bilo veliko, zapisali smo note pjesme i Daria ih je poslala fra Bubalu koji joj je rekao da je ostao zatečen kad je otkrio da je notni zapis istovjetan pjesmi koju je on skladao pod nazivom „Pjesma mojoj Madonni“.

Kako objasniti potpunu istovjetnost pjesme koju su napisali tisuće kilometara udaljeni ljudi koji se nikada nisu upoznali? Bog Vječni Otac još uvijek nam se obraća.

■ Fra Slavko je također, zajedno s nekim vidiocima, dolazio Vama u posjet?

Dolazak fra Slavka, vodioca Vicke i Ivana potvrdio nam je da je Bog uistinu želio veze između Međugorja i nas.

■ Zašto Vam je Georgette Faniel Mimi bila toliko važna?

Kao student teologije čitao sam djela Ivana od Križa, Terezije Avilske, Terezije iz Lisieuxa, ali nikada nisam pomislio da ću upoznati mističarku poput Georgette Faniel. Svaki je dan s vjerom nosila Kristovu muku i križ.

■ U čemu je važnost Međugorja za današnji svijet?

Budući da je to naučila još u djetinjstvu, Mimi je vrlo dobro znala da će svijet spasiti samo Križ, da je to jedini put koji Marija, Kraljica Mira, dolazi pokazati svojoj djeci. Da, Međugorje je blagoslovljena zemlja, a Marija je nada svijeta i kao takva mora boraviti među nama.

Svi smo mi njezina djeca i ne smijemo tonuti u ravnodušnost. Imamo najljepšu mamu na svijetu! Imajmo povjerenja jer smo kao takvi spašeni.

Prevela i priredila:
Davorica Jurčević-Čerkez

Posljednje pismo Georgette Faniel fra Janku Bubalu:

I.M.J.
Montreal, 2. ožujka 1995.

Moj dragi brate Janko, Apostole Ljubavi, biti apostol Ljubavi doista je naslov koji Ti dobro pristaje. Moj dragi Janko, koliko već vremena Ljubav stanuje u tvojoj dragoj duši? Odavna već Ti si svjedok Ljubavi Božje na Tebi i u Tebi.

Ti nikada nisi bio sebičan te Ljubavi, naprotiv, Ti si je dijelio, Ti si je davao svojoj braći, svojim prijateljima a ponekad i neprijateljima.

Moj dragi Janko, taj potpuni dar Tvoga života bilo je odricanje uz pomoć Tvojih zavjeta, molitve, pokore: ponekad u dubokoj tišini uz tolike kušnje, zatim prihvaćanje križa svakodnevnog, iz godine u godinu.

I evo, gotovo smo stigli pred kraj našeg zemaljskog života. Što nam preostaje? Ostaje nam milosrdna Ljubav Vječnoga Oca, Marijina majčinska ljubav, Ljubav našeg ljubljenoga Isusa i, da se ne zaboravi, ljubav Duha Svetoga.

Moj dragi Janko, mi posjedujemo veliko bogatstvo jer smo baštinici neba, trebala bih kazati baštinici Vječnoga Oca. Već na zemlji mi pripremamo naše Nebo s ljubavlju Božjom i preko ljubavi blišnjega. Imamo sve što nam treba da vršimo svetu Volju Božju, da je prihvaćamo svaki dan kako bismo nastavili odgovarati na tu Ljubav.

Nije li lijepo živjeti iz Ljubavi i umrijeti iz Ljubavi?!
Moj dragi Janko, svaki dan molim za Tebe i molim Vječnoga Oca da stavi svoju ruku na Tebe da Te blagoslovi i usliši Tvoje molitve.

Što On može odbiti svom svećeniku kojega ljubi?

Moj dragi Janko, uvijek čuvaj vjeru u svoje svećeničko zvanje i neka Tvoj pogled bude uperen na tu prisutnost Božju u Tvojim lijepim malom duši, u Tvome prebivalištu jer mu se sviđa boraviti u toj ljubavi, On, Svemoguć, i Ti, mali Janko.

Moj dragi Janko, Bog je zatražio jedno veliko odricanje, da napustim stan Vječnoga Oca, to znači apartman u kome sam boravila 66 godina. Koliko uspomena, milosti, molitava... Dakle, napuštam ga 21. studenoga 1994. na dan Prikazanja Marije u hramu. Prije nego otidem, ušla sam u malo svetište da obavim zadnji posjet Vječnome Ocu, Mariji i Srcu Isusovu.

Pogledala sam sliku Vječnoga Oca i rekla mu: „Presveti Oče, blagoslivljaj Te i zahvaljujem za sve milosti koje si mi dao, molim Te za milost da ondje gdje budem govorim o Tebi, da Te se upozna i ljubi, po tvom velikom milosrđu, ali osobito po Tvojim Ljubavi. Daj mi, molim Te, snagu i hrabrost.“

Od 21. studenoga 1994. stanovat ću u domu za starije osobe koji vode Male sestre siromaha, male redovnice potpuno predane u službu Bogu i siromasima. One se odlikuju visokom duhovnošću, čemu se pridodaje molitva, osmijeh, posluživanje, mir. One imaju sve što Bog traži za svoje malene, siromašne i bolesne.

Uviđaš da moja misija uzima drugi smjer. Jako sam radi toga sretna. Marija me dočekala, a sveti Josip me je prihvatio. Ta kuća nosi naziv: Moj dom svetog Josipa, 5605 ulica Beaubien, istočna strana, Montreal Qc HIT 1X4.

Za sada se držim kako dobar Bog hoće. Živim u miru, molitvi s male-nima, bolesnima, siromašnima, a ponekad i siromašnima duhom. Imamo mnogo dobra činiti, pokazivati Ljubav Božju za svakoga od nas.

Dragi moj Janko, bilo bi mi drago da od tebe imam novosti ako Bog dopusti, u što vjerujem. Znam, moj dragi Janko, da Te Marija uvijek štiti. Ja Ti često šaljem moje anđele da te čuvaju. Uvijek sjedinjeni u molitvi! Prikaži me Ocu po Mariji s Isusom. Hvala!

Mala služavka Boga i Crkve,
Georgette Faniel
P.S. Hodnik u kome je smještena moja soba zove se Marija Kraljica Mira.

20. godina ženske bratovštine Cenacola u Međugorju

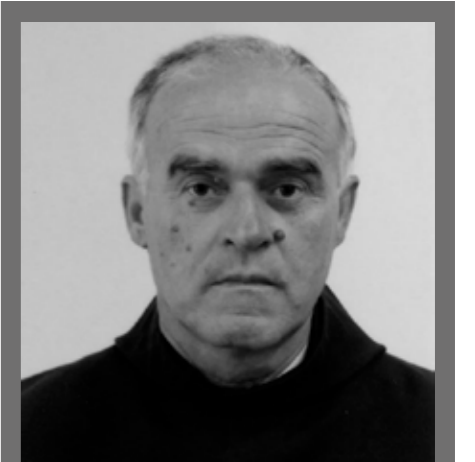
Na svetkovinu Svih svetih ženska bratovština zajednice Cenacolo POLJE RADOSTI iz Međugorja proslavila je 20 godina od svog otvaranja. Zbog epidemioloških razloga, slavljenje ovog dvadesetog rođendana odvijalo se u prostorijama zajednice i bili su prisutni samo članovi muškog bratstva POLJE ŽIVOTA koje je osnovano 1991. godine kao prva bratovština izvan Italije.

Devet godina nakon što je otvorena muška kuća, rodila se i ženska bratovština u Međugorju, kako bi dali mogućnost djevojkama koje dolaze iz mnogih europskih i svjetskih gradova da pronađu novi život koji su izgubili u ovisnosti i beznađu. Trenutno se u ovoj bratovštini nalazi oko tridesetak djevojkama. Vrhunac proslave bilo je euharistijsko slavlje, koje je predvodio mons. Henrik Hoser, apostolski vizitator za župu Međugorje.

25 godina Frame Međugorje

Odavno je u Međugorju Trečara, još tamo od 19. stoljeća, a mahom su to starija žitelji župe. 'Dica su resla moleć' Boga s babama i usadilo im se u srce prebiranje po zrcima krunice. Godine 1981. Gospa se ukazuje djeci, i kroz daljnje godine i brojna ukazanja poziva nas na molitvu. Također u jednoj svojoj poruci Gospa poziva mlade da osnuju molitvenu zajednicu. Godine 1993. dok su njihovi vršnjaci, braća i prijatelji na prvim crtama bojišnice diljem Hercegovine, mladi se okupljaju oko franjevac. Franjevačku duhovnost, primjer i asistenciju pružio im je fra Slavko Barbarić.

Svega godinu ranije u Hercegovinu dolazi nova riječ koja u sebi sadrži FRA. Po povratku iz Italije fra Mladen Vuksić potaknut primjerom talijanske mladeži i subraće mu franjevaca odlučio je u našoj Hercegovini, na Humcu, pokrenuti FRANJEVAČKU MLADEŽ – FRAMU. Ratne godine nosile su svoju očekivanu stagnaciju društvenog i bilo kakvog života.

Obljetnica smrti fra Petra Vlašića

Dana 8. studenoga 2020. navršila se osma godina od smrti fra Petra Vlašića, bivšeg međugorskog župnika. Fra Petar je rođen 19. srpnja 1938. u Sovićima, župa Gorica. Za svećenika je zaređen 11. listopada 1966.

U svom je redovničkom i svećeničkom životu obnašao različite službe. Bio je gvardijan u Mostaru i član Uprave Hercegovacke franjevačke provincije, te župni vikar i župnik u deset župa naše biskupije. U Međugorju je djelovao od 1999. godine, a službu župnika obavljao je od 2007. do svoje smrti 2012. godine. Zračio je dobrotom, srdačnošću, jednostavnošću i ljudskom toplinom, a takav je ostao i u danima teške bolesti.

Fra Petar je pokopan 9. studenoga 2012. na Kovačići, groblju u neposrednoj blizini međugorske crkve sv. Jakova.

Župljani organizirani u molitvene inicijative

Gospa nas često u svojim porukama poziva na neprestanu molitvu. Upravo zbog želje odgovoriti i živjeti Gospine pozive, kroz cijeli mjesec listopada, članovi grupe „Zavjet Gospi“ i molitvene grupe „Gospa, Majka moja“ koje čine vjernici iz župe Međugorje i okolnih župa, svaki dan u 15.05 sati molili su krunicu Božanskog Milosrđa oko kipa Uskrslog Isusa iza međugorske crkve sv. Jakova. Podsjetimo kako molitvena grupa „Gospa, Majka moja“ svako jutro do 40. godišnjice Gospinih ukazanja u 5,00 sati ujutro moli svetu krunicu na Brdu ukazanja. Ova molitvena inicijativa započela je 26. 6. 2020. i trajat će do 25. 6. 2021., i naziva se „365-ica“. Osim toga Grupa organizira i druge molitvene aktivnosti poput hodočašća Gospi Ramskoj, svake subote hodočašće u crkvu Božanskog Milosrđa u Šurmancima, svake nedjelje svetištu Presvetog Srca Isusova u Studence kao i svakog utorka u svetištu sv. Ante na Humac, a sve s polaskom iz Međugorja, kao i molitva za branitelje kod Križa u Čitluku svake srijede u 17h. Također su se organizirali u molitvi velike devetnice za pripremu 40. obljetnice Gospinih ukazanja koju mole svakog 25. u mjesecu (dosada dva puta u 9. i 10. mj.) na način da je kod Gospi na Brdu ukazanja taj dan 24 sata pokriven nečijom prisutnošću i molitvom. U mjesecu STUDENOM I PROSINCU namjeravaju svake nedjelje u 6,40 sati kod kipa Uskrslog Isusa

sa moliti Zlatnu krunicu, a svakog ponedjeljka u 15,00 sati moliti krunicu Božanskog Milosrđa i krunicu Djeteta Isusa u sklopu pripreve za Božićna otajstva. A kako bi mogli prisustvovati misama zoricama, kroz vrijeme došašća krunicu na Podbrdu započinju moliti već u 4,45 sati.

Također članovi grupe svakog drugog dana u mjesecu kod Plavog križa u 8,15 sati predvode molitvu krunice na Gospine nakane i u znak zahvalnosti za sve primljene milosti tijekom ovih godina ukazanja. Jedan od članova molitvene grupe ovako je opisao ovo iskustvo: „Isus je često odlazio na brdo da se moli. I brda su doista u cijeloj katoličkoj tradiciji sveta mjesta koja nas približavaju Bogu, kao brdo Sion, Tabor ili druga navedena u Bibliji. Znam puno ljudi koji kažu zašto ići u Međugorje kad imamo Mariju i u svojim crkvama. I ja sam prije mislio da je dovoljna obiteljska i moja osobna molitva u kući ili u crkvi, tako da sam većinu puta išao na Podbrdo većinom kada sam morao radi posla. A sada, nakon ovih 125 dana, pomalo shvaćam zašto je Brdo ukazanja tako važno, i zašto je bitno tamo moliti. Svaki dan prije desetka krunice čitamo Gospine poruke, a one na Brdu imaju sasvim jednu drugu dimenziju dubine i majčinstva. Ovo je samo jedna od stvari koja tu obogaćuje naše duše za velike promjene u našim životima.“

U Međugorju obilježen dan sjećanja na Vukovar i Škabrnju

U srijedu 18. studenog 2020. molitvom i paljenjem svijeća u svim mjestima Hercegovine, pa tako i u Međugorju, obilježen je Dan sjećanja na žrtve Domovinskog rata i Dan sjećanja na žrtvu Vukovara i Škabrnje. A obilježen je i Dan sjećanja na uspostavu Hrvatske zajednice Herceg Bosne.

U Međugorju u 19,00 sati paljenje svijeća i molitva održali su se u Vukovarskoj ulici u Bijakovcima (od školskog igrališta prema Matalama).

Podsjetimo se kako je bitka za Vukovar počela 25. kolovoza 1991. godine, a završila 18. studenoga 1991. godine slomom obrane grada. Tijekom agresije u Vukovaru je, prema podacima Hrvatskog sanitetskog stožera do 19. studenoga 1991. godine poginulo 450 branitelja i 1350 civila, od toga 86 djece.

Škabrnja je, uz Vukovar, simbol štradanja Hrvatske u Domovinskom ratu. U Škabrnji je 18. studenoga 1991. godine ubijeno i masakrirano 43 civila i 15 hrvatskih branitelja. Sveukupno u Domovinskom ratu Škabrnja je imala 55 civilnih žrtava i 25 poginulih branitelja. Nakon rata još je šest mještana stradalo od zaostalih minsko-eksplozivnih sredstava. Do oslobođenja mjesta u Oluji 1995. godine, u Škabrnji je ubijeno 86 osoba.

Počele mise zornice

U međugorskoj župnoj crkvi, kao i u crkvama diljem Hercegovine, u ponedjeljak 30. studenog započele su svete mise zornice.

Kao i prošlih godina, svojim mnogobrojnim dolaskom u 6,00 sati izjutra, župljani i svećenici na župi pokazali su kako rado čine ovu svoju „pokorničku žrtvu“ ranog buđenja i pripreve za Božić. U svečanoj atmosferi kojoj su doprinijele i tradicionalne adventske pjesme koje je pjevao veliki župni zbor, misu je predslavio fra Ivan Dugandžić.

Mise zornice su svaki dan osim nedjelje. Kao i prošlih godina nema svete mise u 7,30 sati, već samo misa zornica na kojoj se moli za pokojne i nakane župljana.

Svete mise zornice u 6,00 sati iz crkve sv. Jakova u Međugorju prenosi uživo Radiopostaja Mir Međugorje. Osim radiovalovima i video-prijenos svih svetih misa možete pratiti putem njihove Facebook stranice i Youtube kanala Radio Međugorje.

Proslavljena svetkovina Krista Kralja u Međugorju

U nedjelju 22. studenoga 2020. na 34. nedjelju kroz godinu ili Svetkovinu Krista Kralja, završila se još jedna crkvena godina. Vjernici su se na svetim misama koje su slavljene u župi u 8,00; 9,30; 11,00 i 18,00 sati preko svetopisamskih tekstova još

jedanput podsjetili kako je smisao njihova života u Isusu Kristu koji je jedini dostojan otvoriti pečate svake pojedinačne životne priče i cijele povijesti čovječanstva, i kako će svima na kraju biti suđeno po njihovim djelima. Sunčano i burovito vrijeme

omogućilo je i da su se neke svete mise mogle slaviti na vanjskom oltaru crkve. Tako je svetu misu u 11,00 sati pred mnogobrojnim župljanima i domaćim hodočasnici-ma predslavio Apostolski vizitator za Međugorje nadbiskup Henryk Hoser.

Već više godina, FRAMA Međugorje na ovu nedjelju pred došašće i na samu 1. nedjelju došašća prodaje adventske vijence koje su sami u proteklim danima izradili na svojoj stvaralačkoj sekciji. Materijale za vijence su sakupljali na svojim susretima u Vrtnu sv. Franje (borovina, šišarke, suho cvijeće, drvo...), a nešto su i kupili. Sav prihod od prodaje namijenjen je za potrebite u župi. Gužva oko štandova pokazala je da su župljani već navikli na ovaj lijepi i koristan način priskrbiti si adventski vijenac i uz to učiniti i dobro djelo. Na večernjoj svetoj misi koja se slavila u crkvi, a koju je predslavio župnik fra Marinko Šakota na poseban način se slavio spomendan i sv. Cecilije, zaštitnice glazbe i glazbenika, posebno onih koji svojim glazbenim umijećem pridonose ljepoti svete mise i drugih liturgijskih slavlja kroz godinu.

Stoga je svojim pjevanjem župni zbor „Kraljica Mira“, kojim ravna s. Irena Azinović, na toj misi koja se slavila na nakanu za pokojne članove zbora proslavio svoju nebesku zaštitnicu.

Poruka slikom: mozaik s Gospinim likom

Volonterke i kreativne duše ovog našeg Brotnja osmislile su novi vizualni poklon humanitarnoj udruzi „Marijine ruke“. Radi se o svojevrsnom mozaiku od kamenčića koji tvore lik međugorske Gospe, a okružuje ga natpis „Marijine ruke“.

Autorice su objasnile kako one kao umjetnice uvijek imaju potrebu Gospi dati nešto novo i originalno, zahvaliti joj za sve milosti, i na neki svoj način je obradovati. U svom kreativnom sklopu uvijek razmišljaju o novim izričajima u iščekivanju trenutka nadahnuća i jako su sretna kad im neka nova ideja padne na pamet. Posebno u ovoj godini pandemije kada toliko hodočasnika nažalost ne može doći u Međugorje i kada s tugom propitkuju 'Što ima novo u Međugorju?' – autorice su željele ovim mozaikom, osim verbalne poruke koja u svijet ide preko Gospine poruke za svijet, poslati i ovu slikovnu/vizualnu poruku.

Također, budući da i same sudjeluju u radu Humanitarne udruge „Marijine ruke“, željele su i svojim kreativnim radom doprinijeti njihovom praktičnom pomaganju potrebitima. Naime, za zainteresirati javnost i potaknuti je

na donacije za potrebite, potrebno je biti prisutan u medijima i oglašavati svoj rad, a kako je ponekad neugodno objavljivati slike potrebitih ljudi i onih kojima se pomaže, ovaj rad će poslužiti kao još jedna objava Udruge preko koje mogu doprijeti do ljudi koji mogu pomoći u njihovom djelovanju.

Na Gospinom mozaiku, autorice su radile oko mjesec i pol dana, slažući kamenčiće koji su većinom prikupljeni iz prirode, s obala Neretve. Osim bijelih kamenčića koji su kupljeni. Zanimljivost je i ta da su crvenkasti kamenčići prikupljeni s obale Dunava iz Vukovara. Tako se u Gospi sjedinjuju obale Dunava i Neretve i preko njih se spajaju svi hrvatski krajevi u jedan božanski lik.

Odabirom ovih prirodnih materijala koji se zapravo nalaze oko nas, autorice su željele poručiti i svima nama da bolje i pažljivije promatramo svijet oko sebe, jer se na svakom koraku nalazi jedan dio Božje veličanstvene slike stvaranja, koja se može ugraditi u naša stvaralačka djela.

Za sada je mozaik slikan u dvorištu jedne od umjetnica, ali trajno mjesto za sam rad još nije određeno.

Svetkovina Bezgrješnog začeća u Međugorju

Svetkovina Bezgrješnog začeća BDM u utorak 8. prosinca 2020. godine u Međugorju je prošla u izmjenjivanju kišnih i sunčanih razdoblja. Od stranih hodočasnika Ured informacija imao je prijavu dvadesetak hodočasnika iz Italije, a to su bili učesnici Hodočašća ljubavi kojima je nakon odvoženja humanitarne pomoći po Bosni, Međugorje bilo zadnja, ciljana etapa upravo na ovu svetkovinu.

U župnoj crkvi sv. Jakova slavljene su svete mise na talijanskom, engleskom i francuskom te tri svete mise na hrvatskom jeziku.

Misu zornicu u 6 sati predslavio je međugorski župnik fra Marinko Šakota.

Pučku svetu misu u 11 sati predslavio je fra Renato Galić. U svojoj prigodnoj propovijedi fra Renato je istaknuo kako je u ovom vremenu Došašća BDM glavni lik kojeg susrećemo i u molitvama i u svagdanjim svetopisamskim tekstovima. To je zato jer nam Ona na najbolji mogući način pomaže pripremiti srce za njezinog Sina. Ovom svetkovinom mi zapravo uzvisujemo Boga koji je BDM na svoj čudesan način pripremio da postane dostojan stan Isusu Kristu. Ali Marija nije bila pasivna na taj dar, nego je cijeli svoj život surađivala s Bogom u svojem 'DA' – u svojoj svagdanjoj suradnji sa Božjom milosti – i u tome je ona uzor i za nas današnje vjernike.

Iščekivanu, večernju svetu misu od 18 sati, predslavio je mons. Petar Palić, mostarsko-duvanjski biskup i apostolski upravitelj trebinjsko-mrkanski i hvarski. U koncelebraciji su sudjelovali mons. Henryk Hoser, apostolski vizitator s posebnom ulogom za župu Međugorje i međugorski župnik fra Marinko Šakota te još sedam svećenika među kojima su bili i oni koji djeluju u različitim zajednicama u Međugorju. Svečanošću liturgije doprinijelo je i pjevanje velikog župnog zbora.

Na početku svete mise mons. Henryk Hoser uputio je biskupu Petru ove riječi dobrodošlice: „Međugorje kao župna zajednica sa svojim pastoralnim i karitativnim djelovanjem, sa svim svojim, svećenicima, redovnicima, redovnicama kao i vjernim pukom čini sastavni dio biskupije. Za Međugorje možemo reći

da je najpoznatija župa na svijetu koja privlači mnoštvo hodočasnika sa svih kontinenata, i bližih i daljih. Osoba biskupa znači jedinstvo i vjeru, označava ne samo jedinstvo s cijelom biskupijom, već sa sveopćom Crkvom. Zato, u ime svih nas radostan sam što Vas danas ovdje mogu dočekati i moliti zajedno s vama na Vaše nakane. Dobro nam došli!”

A na početku propovijedi mons. Palić je zahvalio mons. Henryku Hoseru na čiji je poziv došao predslaviti ovo misno slavlje baš na svetkovinu Bezgrješnog začeća. Nastavio je pojašnjavajući kako je njegov posjet Međugorju sasvim običan pastoralni pohod pastira i biskupa koji dolazi posjetiti jednu župu svoje biskupije iako je ona pod direktnom upravom vatikanskog vizitatora i da nema ništa sa priznavanjem međugorskih ukazanja, koje službena Crkva još nije proglasila autentičnima.

U nastavku propovijedi biskup je nastavio tumačiti značenje današnje svetkovine, odnosno Marijinu veličinu koja se sastojala u spremnosti da odgovori na Božji poziv, za razliku od Adama i Eve koji su se na Božji poziv sakrili.

Na kraju misnog slavlja župnik fra Marinko Šakota je tople riječi zahvale uputio mons. Petru: „Velika mi je radost što Vas u ime župljana župe Međugorje, u ime

hodočasnika kao i u ime naše fra-njevačke zajednice mogu pozdraviti večeras, na svetkovinu Bezgrješnog Začeća Blažene Djevice Marije, ovdje u župnoj crkvi u Međugorju. Dobro nam došli, pastiru naše biskupije, oče biskupe Petre! Hvala vam što ste predslavili euharistijsko slavlje, najveći znak zajedništva s Bogom i s ljudima. Međugorje vas dočekuje otvorena i radosna srca, a tako će, uvjeren sam, biti i ubuduće”.

Misno slavlje je, kao i svakog utorka, završilo klanjanjem Presvetom oltarskom sakramentu.

Statistike za studeni 2020.

Broj podijeljenih sv. pričesti:
20 000
Broj svećenika koncelebranata:
503 (16 dnevno)

„Događaj Božića je milost i neizmjerni poklon. To je velika tajna božanske ljubavi koja se krije u bespomoćnosti djeteta, i nudi se u društvu jedne obitelji koja je izložena svim opasnostima. Sam Božić označava Božju hrabrost da kao malo dijete dođe u ovaj svijet i da postane čovjekov životni suputnik u ovom svijetu.“

(fra Slavko Barbarić)

Foto: Athiw JCMVM

20. obljetnica fra Slavkove smrti obilježena molitvom

Fra Slavkovim stopama

Utorak 24. studenog 2020. župljani župe Međugorja i župljani susjednih župa te hodočasnici diljem svijeta na najljepši mogući način – s molitvom – obilježili su 20. obljetnicu smrti fra Slavka Barbarića, franjevca koji je najvećim dijelom oblikovao Gospinu školu ljubavi i života.

„FRA SLAVKOVIM STOPAMA“

Molitva je počela već od 5,00 sati ujutro na Podbrdu. Zatim je po prvi put organizirano molitveno hodočašće „Fra Slavkovim stopama“. Radi se o hodnji dugoj 11 km od njegove rodne kuće u Dragičini pa do njegova groba na groblju Kovačica iza međugorske crkve. Inicijativa za ovo hodočašće potekla je od molitvene inicijative „Gospa Majka moja“, ali su joj se zdušno pridružili i članovi fra Slavkove rodbine, te župljani Dragičine i Čerina. Sve sudionike na početku hodnje u 9,30 sati blagoslovio je župnik

Čerina fra Hrvoje Miletić. U molitvi i pjesmi mnogobrojni vjernici, među kojima i mnoga djeca, u Međugorje su stigli petnaestak minuta prije 12h. Kod Gospinoga kipa su izmolili Anđeo Gospodnji, zatim su ušli u crkvu sv. Jakova kako bi se poklonili oltaru, te su se nakon toga zaputili do fra Slavkova groba gdje su izmolili Vjerovanje i sedam Očenaša.

KIŽNI PUT NA KRIŽEVCU

U 14,00 sati župa Međugorje u spomen na fra Slavka i njegovu smrt koja je nastupila oko 15,20 sati, organizirala je molitvu križnog puta na Križevcu. Sudjelovali su vjernici iz hodnje Fra Slavkovim stopama kojima se pridružilo još više domaćih hodočasnika i župljana. Molitvu je predvodio fra Renato Galić, a otajstva su predmolili članovi fra Slavkove rodbine.

VEČERNJI MOLITVENI PROGRAM

Večernju svetu misu namijenjenu za pokoj fra Slavkove duše uz nekoliko svećenika i pjevanje župnog zbora „Kraljica Mira“ predslavio je fra Miljenko Mića Stojić. U svojoj propovijedi osvrnuo se i na lik fra Slavka od početaka njegova dušobrižništva kada je zbog svog rada s mladima bio na udaru jugokomunističkog zla. Fra Miljenko je rekao: „Fra Slavko je bio čvrsto nogama na zemlji, ali i čvrsto glavom u nebu. Spojio je skladno učenost i pobožnost. Budući da je bio takav nije stoga čudno da i danas na fra Slavkovu grobu gore

tolike svijeće i da se ljudi tu mole. Ljudi se podsjećaju da nije uzalud potrošio vrijeme na ovoj zemlji i da bi mogao biti uzorom njihovom kršćanskom životu. U kršćanskoj duhovnosti ovo se zove glas naroda. I taj glas naroda je prvi pokazatelj da se o nečijem životu počne govoriti u pojmovima „blaženosti“ i „svetosti“. Ne može se takvim postati nasilu, nečijim golim htijenjem. Mora puk Božji prepoznati da si bio takav i takvim te primiti. Ne znam kako će se sve to razvijati u pogledu fra Slavka Barbarića. Znam samo da će ostati zapamćen u povijesti Kraljice Mira na ovom ovozemlju.

U ona teška ratna vremena razvijao je ovdje duhovnost kakvu danas poznajemo. Tješio je uciviljene, pomagao svima kojima je pomoć bila potrebna, pokretao razne uspjele pothvate... Ono što treba istaknuti u vezi fra Slavka jest pojam svjedočenja. Osluškiavao je što poručuje Kraljica Mira i to promatrao kroz razlikovanje duhova, a kasnije je o svemu tome svjedočio. A onima koji nisu mogli doći u Međugorje, on je išao k njima. Želja mu je bila samo svjedočiti!“

Nakon svete mise molitveni program se nastavio zajedničkim klanjanjem Isusu u Presvetom oltarskom sakramentu do 21,00 sat kojega je predvodio fra Marinko Šakota, međugorski župnik.

VIDEO PRILOZI

20. obljetnica fra Slavkove smrti obilježena je i u virtualnom svijetu društvenih mreža. Tako su tijekom dana mnogobrojni međugorski kanali prenosili molitve uživo iz Međugorja, a Maria Vision iz Međugorja premjerno je predstavila i dokumentarni film o životu fra Slavka kroz fotografije i svjedočanstva ljudi koji su ga poznavali.

Foto: Arhiv ICMM

DOŠAŠĆE I BOŽIĆ

Iako je prošlo dvadeset godina od smrti fra Slavka Barbarića, on je i danas aktualan. Zbog toga smo ovim prilogom zamislili započeti ciklus „razgovora“ s njim. Postavljajući mu pitanja o određenim temama – u ovom prilogu o došašću u koje smo zakoračili i o Božiću koji je pred vratima – želimo kroz sljedeće vremensko razdoblje od godine dana oslušivati njegova razmišljanja. Nadamo se da ćemo u postavljenim pitanjima prepoznati svoja pitanja, a u odgovorima pronaći sebe te zajedno s fra Slavkom lakše koračati na putu vjere, nade i ljubavi.

GM: Posljednjih godina po Hrvatskoj i Hercegovini raširilo se slavljenje adventa. No, čini nam se da se u tome otišlo u krivom smjeru. Koji je izvorni smisao adventa, odnosno došašća? Kamo nas želi usmjeriti?

SB: „Adventsko vrijeme nas okreće k Bogu koji dolazi. Lakše ćemo se odlučiti na molitvu, na ispovijed, lakše se pomiriti. Božić će stoga biti dan života i mira. Tko ne bude okrenut prema Božiću, ostaje osamljen, a to nikada nije dobro.“

GM: Došašće je vrijeme duhovnog buđenja. Koja pitanja se trebaju u nama probuditi?

SB: „Bliži se kraj liturgijske godine. Započinje novo vrijeme došašćem, pripremom za Božić. Treba se ispitati da bismo mogli ponovno početi. Jedino pravo pitanje za nas je: Rastemo li u miru koji izlazi iz ljubavi, praštanja i milosrđa? Praštamo li lakše uvrijeđe i tražimo oprostene, postaje li naša osjetljivost za druge izvorom želje da drugima pomognemo?“

GM: Budući da je Božić duhovna stvarnost, i priprema za nj trebala bi imati prvenstveno duhovni karakter. Znači li to da je izvanjska priprema pritom nevažna i nepotrebna?

SB: „Obje razine pripreme su važne i trebale bi biti duboko povezane jedna s drugom. Materijalna, vanjska priprema bi trebala biti izraz nutarnje pripreme, a opet nutarnja priprema srca bi trebala biti temelj i razlog vanjske pripreme. Tko voli Isusa, tko se zaista raduje njegovu dolasku i svoje srce priprema da ga primi, on će svoju radost izraziti i vanjskim pripremanjima.“

GM: Na što u pripremi za Božić moramo pripaziti kako ne bismo promašili njegov smisao?

FRA MARINKO
ŠAKOTA

ADVENTSKO
VRIJEME NAS
OKREĆE K BOGU
KOJI DOLAZI. LAKŠE
ĆEMO SE ODLUČITI
NA MOLITVU, NA
ISPOVIJED, LAKŠE
SE POMIRITI. BOŽIĆ
ĆE STOGA BITI DAN
ŽIVOTA I MIRA. TKO
NE BUDE OKRENUT
PREMA BOŽIĆU,
OSTAJE OSAMLJEN,
A TO NIKADA NIJE
DOBRO.“

SB: „Neka se božićni doživljaj i s Bogom ne svede na kratki i površni susret, kao što se to dogodi s mnogim osobama na koje mislimo i kojima se javimo samo za Božić. Takvi Božići ostavljaju prazninu i postaju prava varka, a time onda sve dobre i opravdane želje padaju u vodu.“

GM: Može li Božić proći bez Boga?

SB: „Postoji opasnost, iz dana u dan sve veća, da se zadržimo na vanjskim uvjetima mira i radosti. Mnogi će u ovo predbožićno vrijeme toliko trčati i raditi i pripremati se za Božić da ne će imati vremena za molitvu, za dobru sv. ispovijed, za misu, a to znači ne će imati vremena za susret s Bogom. A ako se on ne dogodi, božićna radost i božićni mir ne će dugo trajati. Završit će dobrim ručkom ili pićem ili nakon primanja darova koje ćemo pripremiti jedni za druge. Takav mir će već sutra nestati kao dim na vjetru, a to znači da je Božić prošao bez Isusa, tvorca mira. A to je za čovjeka strašno, jer će ga nemiri vječno tjerati na nemirnim putovima i nikad ne će moći stati.“

GM: Možemo li u pripremi za Božić biti nepravedni prema samom Božiću?

SB: „Postoji prava opasnost da vanjska priprema izgubi svoj nutarnji temelj i da ne potiče na nutarnju pripremu. Time bi se zaista načinila velika nepravda Božiću, Isusu koji dolazi iz ljubavi prema nama. Drugim riječima, postoji opasnost da se radujemo Božiću zbog hrane i pića, zbog lijepih božićnih običaja, a ne Onome zbog koga se sve to događa. Zamislimo da se netko priprema na dolazak i raduje se susretu s nama i da je pozvao mnoge prijatelje kojima je mnogo važnije ono što je na stolu nego susret s nama. To bi nas zacijelo duboko povrijedilo.“

GM: Zašto Božić trebamo dočekati u ljubavi?

SB: „On (Isus) je zavrijedio takvu pripremu jer ga je jedino ljubav nadahnula da dođe k nama. Jedino se ljubavlju može odgovoriti na ljubav!“

GM: Znači li to da bez ljubavi nema doživljaja Božića?

SB: „Tko se u pripremi za Božić ne odluči na ljubav prema Isusu i ljudima oko sebe, on se svjesno ili nesvjesno odrekao nutarnje pripreme za Božić. Njemu će onda taj dan biti samo vanjska proslava, a to je premalo za slavljenje Božića.“ Dakle, tko „ostaje na tvarnoj razini, on ne može doživjeti Božić“.

GM: Isusovo rođenje se često prikazuje na idiličan način. No, kako je bilo u stvarnosti?

SB: „Događaj Božića je milost i neizmjerni poklon. To je velika tajna božanske ljubavi koja se krije u bespomoćnosti djeteta, i nudi se u društvu jedne obitelji koja je izložena svim opasnostima. Sam Božić označava Božju hrabrost da kao malo dijete dođe u ovaj svijet i da postane čovjekov životni suputnik u ovom svijetu.“

GM: Stječe se dojam da je u prijašnjim vremenima bilo lakše doživjeti Božić. Je li Božić moguć u današnje vrijeme?

SB: „Otvorimo se i život će doći gdje je smrt, radost gdje je žalost, ljubav gdje je mržnja, nada gdje je očaj, sloboda gdje je zarobljenost, svjetlost tamo gdje je tama. I to je Božić, to je blagdan života. On nam i danas mora biti moguć, jer nam je danas potrebniji nego ikada.“

GM: Jedan od simbola Božića su ruke. Što ruke govore o Božiću?

SB: „Srce ispunjeno Bogom postaje podlogom i temeljem za radosno širenje ruku prema drugima. A upravo je smisao Božića da ruke uzdignute Bogu postanu ruke radosno otvorene prema čovjeku. Tek tako postaje moguć zagrljaj između čovjeka i Boga, te čovjeka s bratom čovjekom. U tom se zagrljaju ostvaruje i Božić.“

GM: Je li moguće spojiti križ i Božić?

SB: „Po križu, koji se prihvati s ljubavlju, rađa se mir, a Isus je mir. I kad se on rodi u srcu čovjekovu,

dogodio se Božić. Božić je doživljaj radosti i blagdan mira i pomirenja.“

Foto: Arhiv GMM

GM: Zašto se ljudi za Božić lakše otvaraju Bogu i čovjeku nego u druga vremena u godini?

SB: „Božić je vrijeme kad se čovjekovo srce lakše otvara jer se Bog pojavljuje u liku maloga djeteta. Opće je iskustvo da se ljudi u božićno vrijeme lakše odlučuju za molitvu i post, za žrtvu i ljubav prema drugima.“

GM: U kakvom odnosu stoje božićna radost i ljubav prema ljudima?

SB: „Božić je dokaz upravo za to: Čovjek nije zaboravljen niti odbačen, on je ljubljen od Stvoritelja života i srce se raduje. Radosno srce postaje i srce osjetljivo za drugoga čovjeka. Zato se ljudi za Božić međusobno traže, posjećuju, darivaju i doživljavaju radost, praštaju jedni drugima.“

GM: Kako se može doživjeti božićnu radost?

SB: „Srca se i u najtežim okolnostima otvaraju radosti, a radost otvara srce prema Bogu i čovjeku. Radosno zajedništvo želi Marija ostvariti među svojom djecom, koja još previše trpe, zato što su daleko od Božića. A to znači daleko jedni od drugih. Mir znači blizinu i toplinu jednih za druge!“

GM: Zbog čega božićna radost traje kratko?

SB: „Kratkotrajnost božićne radosti uzrokovana je novim putem kojim čovjek kroči. Jer, na putu se zlo odupire putovanju s Bogom, koji je postao naš suputnik i supatnik. Suputnica i supatnica, Majka i Učiteljica postaje i Marija. Tako s Božićem izlazimo bogatiji za najljepše društvo koje se čovjeku nudi: Isus i Marija. Uputiti se s njima, znači biti na putu ljubavi i mira.“

GM: O čemu ovisi trajnost Božića?

SB: „Koliko će dugo ostati Božić s nama, Božić kao mir, pomirenje, praštanje, zajedništvo, pjesma, radost, put, istina, život, milosrđe... Svi želimo da Božić u nama ne samo ostane nego i naraste, razvije se i učvrsti. Tko god tako radi, on je u neprestanoj pripremi za Božić i u neprestanom Božiću, dok jednoga dana ne prijeđe u vječni Božić, sretnu vječnost, u kojoj vlada ljubav i po ljubavi vječna radost.“

GM: Koje uvjete trebamo ispuniti kako bi božićna radost trajala duže vremena?

SB: „Marija želi da Božić bude među nama trajno. Trajnost mu se osigurava ljubavlju jednih prema drugima, i to svakodnevno. To nije neostvarivo. Treba otkriti Božju ljubav, odnosno Boga moliti da nam svoju ljubav otkrije. Božić je otkrivena ljubav Božja u djetetu Isusu. U njemu se ona najlakše prepoznaje i za nju se čovjekovo srce lako odlučuje.“

GM: U kojem smislu je Međugorje primjer trajnog Božića?

SB: „Samo Međugorje je trajni Božić u Betlehemu kamo mnogi ljudi kao pastiri hitaju kako bi otkrili Mariju s Isusom, kako bi iskusili mir i pjevajući opet se vratili kući, živeći mir i ispunjeni željom da ga predaju drugima.“

TKO SE U PRIPREMI ZA BOŽIĆ NE ODLUČI NA LJUBAV PREMA ISUSU I LJUDIMA OKO SEBE, ON SE SVJESNO ILI NESVJESNO ODREKAO NUTARNJE PRIPREME ZA BOŽIĆ. NJEMU ĆE ONDA TAJ DAN BITI SAMO VANJSKA PROSLAVA, A TO JE PREMALO ZA SLAVLJENJE BOŽIĆA. DAKLE, TKO „OSTAJE NA TVARNOJ RAZINI, ON NE MOŽE DOŽIVJETI BOŽIĆ.“

GM: Koja je Marijina uloga u upoznavanju smisla Božića?

SB: „Samo ljubav koju možemo naučiti od Marije može nas dobro pripremiti za Božić, za prihvaćanje Isusa, koji je odlučio biti s nama. A on može biti s nama opet samo ako ljubimo.“ Marija želi da „dopustimo Bogu da stanuje u našim srcima i u našim obiteljima. I u tome se ostvaruje smisao Božića – da krenemo s Bogom u svakodnevni život, da s njime svaku žalost pretvaramo u radost, svako beznađe u nadu, svaki strah i tjeskobu u sigurnost. Opet nam se Marija nudi kao majka i učiteljica. Poziva nas da gledamo u nju i učimo novo, božićno, a to znači čovjekoljubno ponašanje. Božićna radost, dakle, mora poteći iznutra iz susreta s Bogom. Kad tako doživimo Božić, to će biti znak i rasta u svetosti.“

GM: U pripremi i slavljenju Božića trebamo se više usmjeravati od sebe prema Bogu, od truda oko vanjske pripreme prema upoznavanju otajstva Božjeg dolaska u djetetu Isusu. Na što trebamo pripaziti?

SB: „Božić je. Radost zahvaća svako srce. To je blagdan kad se srca lakše otvaraju Bogu te jedni drugima. Zagrijana srca za Božić postaju još žarča, a mnoga hladna srca postaju toplija. Bog dolazi među ljude kao dijete od jednostavne Majke. I to je razlog promjenama u ponašanju ljudi, koje ponekad, na žalost, vrlo kratko traju. Marija moli da se Bog u nama očituje, da ga primimo s ljubavlju, kao što nam ga ona nudi. I to za Božić nije teško. Radije se i lakše moli, a molitva postaje zaista susret s Bogom. Međutim, Božić nije samo za jedan dan... Bog je postao pristupačan, jer je dijete. Postao je shvatljiv, jer je jednostavan. Prihvatljiv, jer prihvaća. Bog postaje život i put, svjetlo i istina. Zato se treba s velikom radošću i ozbiljnošću odlučiti za njega i slušati ga.“

GM: Koji je ključ za upoznavanje tajne Božića?

SB: „Tajna Božića je Dijete koje dolazi i Majka koja ga prima s ljubavlju. A sve se to može doživjeti samo ako se moli, a to znači ako se druguje u molitvi i s Djetetom i Majkom.“

GM: Što molitva omogućuje?

SB: „Tko se odluči za ljubav, on će živjeti Božić, a tko bi ostao u svojoj mržnji, nepraštanju, on Božić ne će moći doživjeti. Doživljaj Božića uvjetovan je ljubavlju prema Bogu i prema bližnjemu, i on se hrani božanskom hranom koja se dobiva u molitvi... Božić koji se hrani božanskom ljubavlju, dobivenom kroz molitvu, postaje trajno stanje u čovjekovu srcu.“

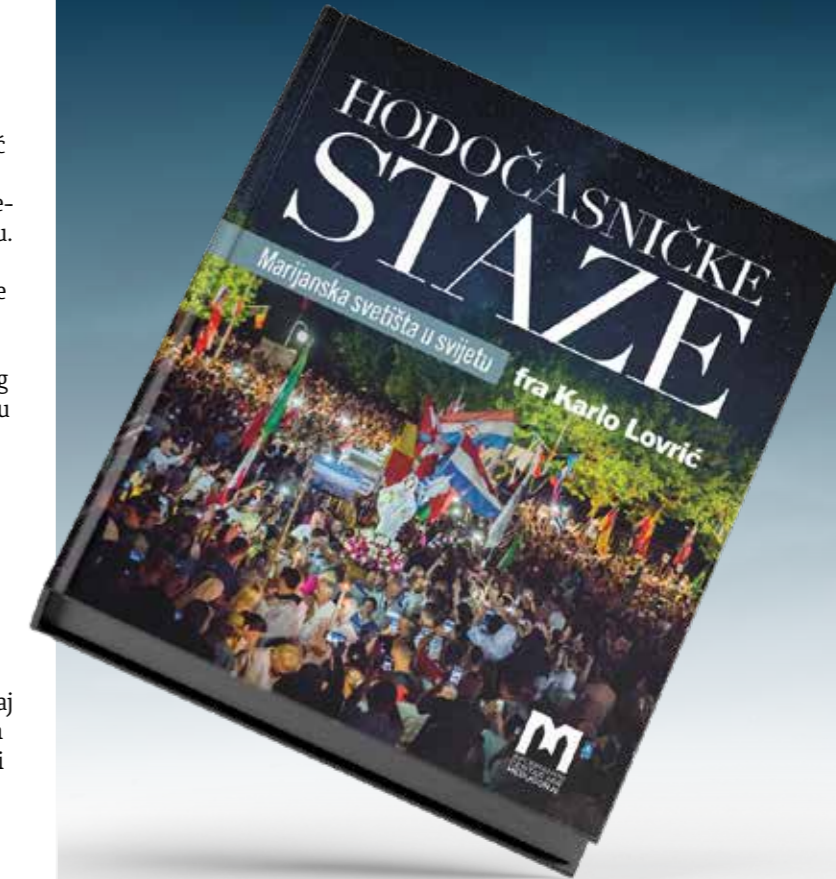
GM: Koji je uvjet za doživljaj Božića?

SB: „Božić je radosan događaj koji se može i treba svakodnevno događati. Svaki put, naime, kad u nama umire zlo i grijeh, kad to čupamo iz srca, Bog se može rađati i stanovati u nama, a to je opet Božić. Bez unutarnje slobode, ne može biti Božića za pojedinca. Sloboda nas oslobađa za susrete s drugima, da ih vidimo i da im djelima ljubavi pomognemo, a tako pomažemo zapravo najviše sami sebi.“

GM: Koji je pravi smisao čestitanja Božića?

SB: „Prošli su božićni blagdani. Željeli smo jedni drugima toliko dobra i mira za novo vrijeme. Uvijek ostaje pitanje: Što će se ostvariti od onoga što smo jedni drugima zaželjeli? Jedno je sigurno: Već se nešto dobro dogodilo time što smo za božićnih i novogodišnjih blagdana željeli toliko dobra. Željeli dobro već je silno dobro, željeti mir već je nešto vrlo dobro, jer svakom komu smo željeli dobro makar se nakratko osjetio bolje, vratila mu se nada, došlo je pravo raspoloženje. Koliko je važno već i željeti dobro, čestitati, osjetili su oni kojih se možda netko nije sjetio, a oni očekivali da im se javi i zaželi dobro.“

Poštovani čitatelji, pred vama je knjiga Hodočasničke staze fra Karla Lovrića koja nas vodi u ništa manje nego 119 uglavnom Gospinih svetišta u 38 zemalja svijeta. Knjiga spada u red onih koje svakako treba pročitati, i to ne samo jedanput; ona bi, da se poslužimo školskim rječnikom, trebala biti obvezna lektira, svojevrsni vademekum.

Ne možemo fizički posjetiti sva hodočasnička mjesta, ali se možemo duhom prenijeti u njih. U tome nam obilno pomaže ova fra Karlova knjiga. Ona će nas, da se poslužim riječima autora, približiti Gospi, a preko Gospe Isusu i Njegovoj Crkvi.

Sva izdanja možete kupiti na web stranici www.medjugorje.store

Knjigu možete naći u Suvenirnici Informativnog centra MIR Međugorje.

DON MIRKO
BARBARIĆPSIHO-PEDAGOŠKI ELEMENTI
U DJELIMA FRA SLAVKA BARBARIĆ

PSIHO-PEDAGOŠKI ELEMENTI U MOLITVI

Fra Slavku komu je Sv. pismo bilo oslonac, a Bog pomoćnik, Gospa učiteljica..., molitva se rađala iz „čarobnog kraja“ njegove duše i srca – iz kojih su iznikle knjige, od kojih su neke potpuno protkane i ispunjene molitvenim sadržajima. Zaustavimo se nakratko na psihološkim nadahnućima koje prepoznajemo u tim djelima. Ne ćemo ulaziti u dublje analize, samo ćemo kao ilustraciju navesti tekstove-inspiracije koje misaono, stručno i izričajno upućuju na psiho-pedagoške sadržaje.

Tko bi mogao u svima znanim molitvenom programu, prožetim Gospinom porukom i s vremenom na ustaljenim mjestima: crkva, Brdo ukazanja i Križevac, izmjeriti što su svećenici, vidioci, župljani i toliki hodočasnici iz svih krajeva svijeta pronašli, doživljavali kroz molitvu? **Što se događa/lo u duši molitelja? Nema te „vage“ koja bi to zmjerila.** Fra Slavko od dolaska u Međugorje sudjeluje u molitvenom životu župe. „Što sam drugo mogao doli se staviti na raspolaganje fratrima, župljanima, vidiocima, hodočasnicima.“¹ „Rasli smo poučavani Gospinim riječima“.² **„Istinski životni ambijent ovoga franjevca bio je ambijent molitve.** Toliko bogat i raznolik, a jedan

1 K. ŠEGO, Fra Slavko, Informativni centar "Mir" Međugorje, Međugorje, 2006. str.86-87.

2 K. ŠEGO, Isto, str. 88.

Foto: Arhiv ICMM

i jedinstven. Predano je živio riječi iz Gospinih poruka: Molite, molite, molite i svoju predanost prenosio na druge.³ **Molitve satkane iz jednoga molitvenog iskustva i izrasle su s porukama. „Od srca srcu. Od duše duši.“**⁴

Fra Slavko kaže: „Za mnoge je vjernike Međugorje postalo svojevrsnom školom molitve. Mnogi su, naime, počeli moliti – ‘susreli su se s cijelim bogatstvom molitvenog života i odlučili se za Gospine programe.“⁵

1.1. PSIHOLOGIJA MOLITVE

Tema ovog djela rada bila bi „psihologija molitve“. Tematika s pitanjima: kakve molitve, koje vrste, kakva je njihova psihološka podloga, itd. **Prilazeći molitvi s psihološke strane,** u našem kontekstu (fra Slavkovih djela) dotaknimo odmah molitvu i vjeru koje su usko povezane, kao neki izrazi matematičke jednadžbe. Tko moli taj i vjeruje. I obratno.⁶ Kraljica Mira poziva na vjeru: „Otvorite srca i predajte svoj život Isusu da on djeluje preko vaših srdaca i učvrsti vas u vjeri“ (poruka 23. svibnja 1985). Ne ulazimo ovdje u utjecaj i temeljnu ulogu Božje milosti – koja je nemjerljiva. Samo se zapitajmo, nije li cjelokupni fra Slavkov knjiški molitveni opus u funkciji rasta vjere?

Zatim, znamo kad se čovjek nađe u krhkoj lađici na velikim valovima u opasnosti života tada se molitva javlja spontano. Prisjetimo se lat. poslovice: *Tko ne zna moliti, neka ide na more.* Prirodno je, dakle – govorimo s psihološke strane – da se čovjek osjeti ponukan na molitvu u onim prilikama, „na onoj plohi dodira sa svojim uvjetima života, gdje mu se pokazuje velika ovisnost njegove egzistencije o drugim silama kojima on sam ne raspolaže.“⁷ Od kuge, glada, rata, zla vremena, danas virusa-pandemije,... oslobodi nas Gospodine.

Koliko je „životnih lađica“ (veoma često krhkih) samo doplovalo s raznih strana svijeta na životnim

valovima Kraljici Mira da obnove vjeru i po molitvi, ispojevdi doživi novost života –novog početka. Iz ovoga što je rečeno vidi se, dakle, da s psihološke strane molitva ili količina molitve, doista ovisi o nekim psihološkim društvenim, životnim faktorima, (čimbenicima) jer su bitno upleteni u ljudski život.⁸ Fra Šimun Šito će reći: „Uočeno je da istinska molitva dodiruje najintimnije slojeve duše i da se sastoji od tri bitna dijela: traženja i pronalaženja sebe kao početne faze molitve, svijesti o Božjoj blizini i prisutnosti, te time izazvanih molitvenih osjećaja, misli i riječi. U takvu ozračju i svaka dobra želja ili pomisao autentična je molitva.“⁹

1.2. PONEŠTO O TRANSCENDENCIJI I MISTERIJU MOLITVE

Spomenimo i jednu teškoću. U teodiceji – kad je riječ o Bogu, kaže se da je **Bog Netko** – transcendentan, Netko tko je čovjeku uvijek „s onu stranu“, što ga definitivno nadvisuje: svojim bićem, svojom silom, mudrošću, krepošću...itd. S druge strane Bog je Netko immanent, tko nas nosi, u komu smo ukorijenjeni, bez koga ne možemo postojati, tko nam je neizmerno blizak.

Zanimljivo je uzeti u ruke Evanđelje i gledati Sina Božjega, što je on uradio i kako tu stoji s pitanjem o psihologiji transcendencije. Tu smo u mucu i ne znamo točna rješenja. Čini se da udaramo (ulazimo) u misterij.¹⁰ „Nitko se nije usudio tvrditi da bi neki naoko običan čovjek mogao biti pravi i jedini Bog; svi su stali pred zidom transcendencije“.¹¹

Zacijelo je tu neki put kuda bi se i molitva mogla usmjeriti, gdje bi mogla u današnje vrijeme naći svoje psihološki valjane motive, da ona bude, kao obraćanje Bogu Spasitelju, spasenjska molitva – koje je fra Slavko bio i službenik i učitelj.

Lidija Paris – u predgovoru knjige *Molite zajedno radosna srca* ističe da fra Slavko posvećuje pozornost jednom elementu koji nije bio obrađivan u njegovim drugim djelima: molitvenom hodu molitvenih skupina koje su nastale na Gospin poticaj. Ovdje je riječ o Jeleni Vasilj „vidjelici srca“ koja je imala iskustvo unutarnjeg govora (locutio cordis)¹² = škola duhovnoga rasta... Marijina škola unutarnje molitve koja se sastoji od osluškivanja, unutarnje pozornosti i želje za unutarnjom tišinom, kako bismo mogli primiti „osobnu poruku. Kako shvatiti tu „nebesku strategiju“? Bilo bi previše lako sve odbaciti govoreći da to nije moguće, da to nije dovoljno jasno, da je to previše komplicirano, da je...“¹³ Ovdje smo direktno u misteriju vjere! Riječ je očito o posebnom daru. Danas se u psihologiji uzima kao sigurno da se događaju mistični fenomeni. Koga zanima više o mističnim fenomenima – o ekstremnoj osjetljivosti na božansku prisutnost, neka „zaviri“ u publikaciju Š. Šite Čorić, *Psihologija religioznosti*.¹⁴

3 K. ŠEGO, Isto, str. 88.

4 J. BUBALO, (u fra Slavko Barbarić, Molite srcem, Informativni centar „MIR“ Međugorje, Međugorje 2019), str.5.

5 Fra S. BARBARIĆ, Molite zajedno radosna srca, Informativni centar „MIR“ Međugorje, 2019. str. 11.

6 Fra S. BARBARIĆ, Molite srcem, str. 33.

7 V. BAJSIĆ, Bogoslovska smotra, Vol. 43. No 1. 1973. str. 71.

8 Fra S. BARBARIĆ, Susreti i iskustva u Međugorju, Informativni centar "MIR" Međugorje, Međugorje 2002. !!!

9 Š.Š. ČORIĆ, Psihologija religioznosti, „Naklada Slap“, Jastrebarsko 1998. str. 52.

10 V.BAJSIĆ, Isto, str. 75.

11 V. BAJSIĆ, Isto, str.76.

12 L. PARIS, Predgovor, u nav. djelo, u Fra S.BARBARIĆ, Molite zajedno..., str. 6.

13 L. PARIS, Predgovor, u nav.djelo, Fra S.BARBARIĆ, Molite zajedno radosna srca, str. 8.

14 Š.Š. ČORIĆ, Isto, str. 56-59.

1.3. PSIHOLOŠKA BOŽJA SLIKA U NAMA

Za ispravnu molitvu posebno je **važna naša slika o Bogu.** Ima ih raznih. Primitivna, djetinjasta, netočna... onemogućuju osobnu molitvu... O tom govori i francuski psiholog J. Piaget, primjer nezrele religioznosti... Molitve iz straha i kazne od Boga koji te „hvata u kvaru“.¹⁵

Dakako da se možemo i trebamo iznutra pripravljati, da iščitavajući fra Slavkova djela revidiramo psihološku Božju sliku u nama, da je učinimo adekvatnijom pozitivnoj objavi, jer je Bog naposljetku i najbolje govorio u Sinu Boga-Spasitelja, koji je ovdje među ljudima i valja ga tražiti ne u njegovu odstojanju u nedostižnosti.¹⁶ Jasno recimo i to da ne možemo Boga (utjelovljenje Misterija) svesti na naše razumijevanje i našu psihologiju.

1.4. A ŠTO ONDA MOŽEMO?

Možemo vidjeti vrijednost (ponekih) psiholoških istraživanja o molitvi. James je napisao da je molitva „sama duša i bit religije“. ¹⁷ Mnogo je rečeno i napisano o tome kakva bi molitva trebala biti. Manje znamo o tome što se zapravo događa u duši za vrijeme same molitve. Ima nekih istraživanja i na tom području. Još iz 1925. zahvaljujemo A. Canesiju, psihologu religije iz Milana, a od suvremeni pisaca spomenimo nizozemskog i indijskog isusovca Pieta van Breemena i Anthony de Mella. ¹⁸ Vrijednost ovih psiholoških istraživanja je da shvatimo kako molitva ima vrijednosti u sebi i da uočimo uvjete koji su za nju potrebni. Malo kada razmišljamo o tome što se zapravo odigrava u duši za vrijeme molitve. To je normalno. Kad razmišljamo o tome kako dišemo ili hodamo? To su naravni procesi.

1.5. KOJA JE ULOGA EMOCIJA (OSJEĆAJA) PRI MOLITVI

Mi ljudi nikada nismo bez osjećaja ili raspoloženja. Emocije su sastavni dio psihičkog života svakog čovjeka. one su veoma važna oznaka svakog

15 M. SZENTMARTONI, Psihologija duhovnog života, FTI, Zagreb, 1997. str.78-79.

16 Usp. Fra S. BARBARIĆ, Slavite misu srcem, Informativni centar "Mir" Međugorje, Međugorje 2017.

17 W. JAMES, The Varieties of Religious Experience; A Study in Human Nature, Haward University Press, 1985, (original edition 1902), str. 365.

18 Usp. M. Szentmartoni, Isto, str. 68.

čovjeka. I široki je spektar ljudskih emocija. Od primarnih: radost, žalost, srdžba i strah, pa do... Nas ovdje u prvome redu zanima ono raspoloženje koje obično nazivamo „**pobožnost**“, kojoj vode i usmjeravaju na svoj način sva fra Slavkova djela. S obzirom na ulogu osjećaja u molitvi, ima zanimljivih istraživanja koja je proveo njemački psiholog A. Bolley. Njega je zanimalo što je to zapravo „pobožno raspoloženje“? Ispitivao je okolnosti koje potiču na molitvu...Ovdje vidim područja za istraživače, mislim na svekoliki molitveni prostor – **religi-ozni okoliš Međugorja**.

Određena ovisnost postoji, ali molitva se ne može svesti na osjećaje. Ima pozitivnih, negativnih jakih osjećaja od koji jedni nas potiču na molitvu, drugi koče.¹⁹ Poznato je da sve ono lijepo i radosno kao i ono traumatično i bolno što smo doživjeli u ranom djetinjstvu i kasnije u životu izražava se kroz emocije (osjećaje) koje nas onda mogu oduševiti ili zablokirati u našem životu.

Da bi netko mogao moliti, osim osjećaja i raspoloženja potrebno je još nešto: misao na Boga, što određuje i strukturu molitve. Tako možemo razlikovati i kod fra Slavka nekoliko stupnjeva molitve: 1. Usmena ili formalna molitva. 2. Spontana ili neformalna molitva. 3. Molitva vezana uz djela.²⁰

1.5.1. Usmena molitva

Američki isusovac i psiholog B.J. Tyrrell pronalazi značenje i važnost **naučениh i zapamćenih molitava**, psalama, stihova, izreka, načela, i to takvih koji se duboko tiču naše religioznosti. Ovakvi, napamet naučeni sadržaji obogaćuju pamet, srce, maštu i duh. Zanimljivo je i korisno uočiti da je to sasvim u skladu s onime što zastupa i logoterapija V. E. Franka. Njegova učenica Elisabeth Lukas skupila je u simpatičnoj knjižici „Sinn-Zeilen“ (Smjernice smisla) niz egzistencijalnih i životnih istina koje mogu spasiti kontinuitet u osmišljenosti čovjekova života u kritičnim trenucima.²¹ Emocije izražavaju naše

19 Usp. Isto. str. 75-76.

20 Usp. Fra S.BARBARIĆ, Molite zajedno radosna srca, Molite srcem...

21 Usp. E. LUKAS, i M. EBERLE, Sinn-Zeilen: Logotherapeutische Weisheiten, Freiburg im Breisgau, Herder, 1985. str. 84.

dubinske stavove, želje, strahove i očekivanja. To je prepoznatljivo i u Isusovu životu. On je u Getsemanskom vrtu proživljavao veliku muku, tjelesnu i psihičku bol. „Spopade ga užas i tjeskoba pa im reče: 'Duša mi je na smrt žalosna! Ostanite ovdje bdjeti!'“ (Mk 14,33-34). I Isus je u časovima svoje najteže osamljenosti i patnje na križu molio tzv. formalne molitve i napamet naučene psalme: „Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio.“ Zbog toga ne bismo smjeli omalovažavati napamet naučene molitve. Npr. u strahu i tjeskobi može dobro poslužiti Ps. 23. što sam i osobno iskustio '91. u kninskom zatočeništvu. „Pa da mi je i dolinom smrti proći zla se ne bojim, jer Ti si smnom“. Mudrost Crkve vidimo u dubokom psihološkom osjećaju za stoljetnu tradiciju. Pjevanje, recitacije, prijevni psalmi... Ideja ne samo da je sjajna nego psihološki duboko opravdana: stvari, rečenice i izreke pamte se ponavljanjem. Nismo ni svjesni koliko je svetopisamskih rečenica, istina, i stihova ušlo u naše pamćenje moleći, pjevajući... A koliko ih je ušlo i ulazi preko fra Slavkovih molitvenih knjiga?

Krunica – nema sumnje da je najraširenija i najpoznatija molitva katolika. Nije to „lagana molitva.“ Što više krunica **ima čudesnu moć nutarnjega liječenja duše**. Po Mariji sve više ulazimo u tajne Isusova života i u nama se događa tiha, neprimjetna, promjena. Ostale su mi žive slike momaka s. Elvire iz „Cenacola“ s krunicom u ruci po cestama Bijakovića, Međugorja i ... Fra Slavko je molitelj, promicatelj i odgojitelj molitve krunice – da bi vjernici mogli i živjeti srcem po molitvi...²² Molitva koja preobražava rađa se i izvire iz srca i liječi! O molitvi krunice u Međugorju i ..., dalo bi se naširoko.

1.5.2. Molitva „okrenutost svijetu“

Glasoviti psihijatar V. E. Frankl²³ reče: Čovjek po svojoj naravnoj težnji nije prvotno zainteresiran za vlastito psihičko stanje, nego je **okrenut prema svijetu**, čiji smisao i svrha mogu biti postignuti samo po njemu. Ovo je i duboka kršćanska misao. Već na prvim str. SP-a čitamo da je svijet čovjeku predan kao zadatak. U Evanđelju Krist šalje učenike „do na kraj svijeta...“ Što su drugo sadržaji (osobito molitveni) fra Slavkovih djela nego () pomoć vjernicima da postignu konačni cilj kroz Kristovsku „okrenutost svijetu“.

1.6. MOLITVA PROIZVODI DUBINSKU KATARZU, ČIŠĆENJE DUŠE.

Ovu ćemo tezu nastojati osvijetliti služeći se analizama suvremene psihologije. Učinit ćemo to u 3 koraka: 1. Otvorenost prema drugima kao osnovna ljudska težnja, 2. Pozitivni učinci molitve za druge i 3. Molitva za druge liječi bolesnu dušu.

1.6.1. Otvorenost prema drugima kao osnovna ljudska težnja

Čovjek može osmisliti život samo tako da je okrenut prema ljudima i svijetu., a ne prema samome sebi. „Tko izgubi svoj život...“, sjeme koje padne u plodnu zemlju...,

22 Usp. M. SZENTMARTONI, Psihologija..., str. 85-87.; Fra S. BARBARIĆ, Biseri ranjena srca, Informativni centar „Mir“ Međugorje, Međugorje, 2009. ; Usp. Fra S.BARBARIĆ, Molite srcem, ...str. 37-69.; 96-101.

23 V. FRANKL, Psychotherapy und Existentialism, Aylesbury, Penguin, 1970, str. 48.

dati svoj život za prijatelje... evanđeoske su poznate poruke.

„Nemam više što očekivati od života!“ znaju često ljudi, pa i mladi izreći! Fra Slavko je učio osobito mlade da se upitaju: Što život očekuje od mene? Vjernici idu korak dalje. Pitaju se – Što Bog od mene očekuje?²⁴

1.6.2. Pozitivni učinci molitve za druge

Molitva za druge pomaže da bolje prihvatimo sebe. Osnovna je poruka evanđelja: Onaj tko ne voli bližnjega, ne voli ni Boga. Mi, naime, volimo Boga našim, ljudskim srcem. I nemam dva srca: Jedno čisto, uzvišeno – jedno sebično, prljano.²⁵ Životni je moto našeg autora bio: Molio je srcem, radio je srcem, postio je srcem, djela ljubav i milosrđa činio je srcem, pisao je srcem, putovao je svijetom srcem...²⁶ Tj. živio je za druge srcem!

Tko moli za druge, moli se za širenje Kraljevstva Božjega, onda ne može, a da i sebe ne vidi unutar toga vječnoga Božjega plana. Sposoban je prihvatiti sebe kao djelo Božje ljubavi. A to je, kako nam svjedoči suvremena psihologija, jedan od osnovnih uvjeta duševnoga zdravlja. Čovjek koji ne može sebe prihvatiti, koji se čitav život buni protiv svoje „glupe sudbine“, taj prije ili kasnije postaje neurotičan. **Golemi je psihološki profit za mentalno zdravlje što nam ga pruža molitva.**²⁷

1.6.2.1. Molitva za druge oplemenjuje²⁸

Kada molimo za druge, u nama se nužno bude **socijalni osjećaji**: poštovanje drugoga, prihvaćanje, suosjećanje, želja da se drugi razumije, da mu se pomogne – istodobno ga se ne može mrziti. Nitko ne može istodobno moliti za druge i gajiti neprijateljske osjećaje prema njima. Ta se dva osjećaja isključuju po zakonu psihologije, tj. ne potječu od istoga duha.

1.6.2.2. Molitva za druge čisti od negativnih osjećaja.

Ako ogorčenost nosimo dugo, i ona – međutim – šteti psihičkom, čuvstve-

24 Usp. M. SZENTMARTONI, isto, str. 96.

25 M. SZENTMARTONI, Isto, str. 97.

26 N.B! Dosta je samo „baciti pogled“ na naslove njegovih knjiga!

27 M. SZENTMARTONI, Isto, str. 97-99.

28 Fra S.BARBRIC, Molite zajedno, cit. djelo.

nom i duhovnom zdravlju. Tako i opraštanje i... Molitva za druge može biti izvrstan put da dušu očistimo od negativnih osjećaja.²⁹

1.6.3. Molitva za druge liječi bolesnu dušu

Analizom ogorčene duše dotakli smo zapravo jedan nov vidik apostolata molitve: njegovo **terapijsko djelovanje**. Psiholozi su uočili (ponajprije V. E. Frankl, ali i drugi) da danas u svijetu postoji nova vrsta neuroze, tzv. egzistencijalna neuroza, koje je uzrok nedostatak životnog smisla.³⁰ Suvremeni je čovjek, naime u silnoj težnji za srećom, zadovoljstvom i samoostvarenjem zaboravio jednu osnovnu istinu (uostalom biblijsku): da čovjek nije samo biće u svijetu nego također biće za svijet. Svijet mu je povjeren kao zadatak da ga privede Bogu. Ova se evanđeoska istina savršeno ugrađuje i u naravnu težnju ljudske psihe.

1.6.3.1. Molitva za druge čuva nas od neuroze.

Psiholozi kažu da je **današnji čovjek neurotičan, da je neuroza gotovo postala kolektivnom bolešću naših dana**. Pogledajmo simptome toga nezdravog stanja: Onaj koji moli za druge ne će upasti u ovu kolektivnu neurozu našega vremena. Tj. molitva ga čuva od neuroze. Konkretno: a) oslobađa dušu **od neperspektivnosti**. Vraća se izgubljeni smisao za budućnost. b) čuva **nas od fatalizma**, od prepuštenosti slijepoj sudbini. Moliti za druge znači vjerovati u promjenu. Osnova svakog neurotizma jest osjećaj nemoći nad vlastitom sudbinom. F r a n k l, razmišljajući o ljudskog slobodi, ovako piše: I ograničenja naravi dokaz su slobode. Čovjek, naime, nije slijepo ovisan ni o biološkim (spol, rasa), ni o društvenim (klasa, nacija), a ni o psihološkim čimbenicima (narav, temperament), jer uvijek može zauzeti stav prema tim datostima. Uz jedan uvjet: da ih percipira kao izazov.³¹ c) čuva nas **od prosječnosti**, tj. da

29 A.de MELLO, Sadhanar: A Way to God, Gujarat, Anand (India), Gujarat Sahitya Prakash, 1979. Vježba 20.

30 V. FRANKL, Bog podsvijesti, Oko tri sata ujutro, Zagreb, 1980.

31 Usp. V. FRANKL, Liječnik i duša, Kršćanska sadašnjost, Zagreb1990.; M. SZENTMARTONI, Psihologija..., cit.dj. str. 102-105.

živimo samo za sadašnji trenutak i i da sebe mjerimo drugima. Čovjek je važan u svijetu upravo po tome, i zato što je – **nesavršen**. To je genijalna misao V. Frankla. Naime, kada bismo svi bili savršeni, onda bi svatko mogao stajati na mjestu svakoga. Ovako ne. Nitko od nas nije dovoljan da svijet bude savršen. d) Molitva za druge čuva nas **od fanatizma**. Fanatik nijeće osobnost drugoga. Fanatici su uvijek i sektaši. Smatraju sebe izabranima, druge izgubljenima, sebe važnima, druge manje vrijednima. Tko se moli za druge, ne će postati fanatik.

1.6.3.2. Molitva za druge kao lijek u depresiji

Depresija je postala prava epidemija. Vjerojatno je riječ u prvom redu o tzv. **egzistencijalnoj neurozi**, depresiji koja se očituje gubitkom životnog smisla. Suvremena, tzv. **kognitivna psihologija** nalazi da su u depresiji prisutne obično tri teme: **percepcija osobne nedostojnosti** koja rađa osjećajem suvišnosti, **negativno vrednovanje sebe**, osobito svoje prošlosti, koja rađa osjećajem krivnje i **negativno vrednovanje budućnosti** koja rađa osjećajem bezizglednosti dovodi do samoubilačkih misli. U depresiji se radi, zapravo o iskrivljenom mišljenju.³²

1.7. HODOČAŠĆE (KAO MOLITVA) KAO TERAPIJA

Pitanje – Čemu ići u Lurd, Mariju Bistricu, zar se ne mogu svagdje moliti? – čini se da ipak nije svejedno, i to upravo s obzirom na **psihološki učinak molitve**. Konkretno, riječ je o terapijskom djelovanju hodočašća. Hodočašće je opća vjerska praksa .

Engleski psihijatar dr. Philip Morris je objavio zanimljivu studiju o djelovanju hodočašća na tjeskobu, depresiju i opće religiozni stav. Istraživao je lurdska hodočašća, duševne promjene – ne samo ozdravljenja. Ispitivao je i proučavao dva čuvstvena stanja: prisutnost trajne tjeskobe i depresije³³ (prije i poslije hodočašća).

Fra Slavko je otkrio korisnost hodočašća. Sam je direktno iskustio – kako hodočasnici dolazeći u Međugorje, ulazeći u svetište – posjetitelji svoj pogled podižu prema Gospodinu, prema Njemu i Njegovoj Majci. Prema Djetetu u krilu Majke – prema Čovjeku raširenih ruku na križu u krajobrazu međugorske crkve. Gledali su i gledaju Isusa očima Marije i tako susretali Boga Ljubav, koji za nas postao čovjekom i umro na križu. A osobito vjerničkim susretom s Bogom živim koji se ostvaruje u sakramentima, napose u sakramentu pomirenja i euharistije. Život hodočasnika njima postaje osnažen i ponesen snagom koja dolazi od Boga. Nije slučajno da je Međugorje nazvano „ispovjedaonicom svijeta.“ Koliki su samo hodočasnici posvjedočili – **toliki „izgubljeni sinovi i kćeri“ da su upravo u Međugorju (i uz fra Slavkovo srce ispunjeno milosrdjem)** postali svjesni svoje izgubljenosti i osjetili potrebu susreta s Ocem, kojemu će ostaviti bijedu svojih grijeha, lutanja i započeti novim životom. Doživjeli preobrazbu srca i života. Nakon što su smogli snage i doživjeli (i nisu propustili) milosni trenutak – korak u kojemu oprost rađa novi život, novi svijet. I shvatili da je sve drugo na hodočašću manje važno.

RIJEČ ZA KRAJ

Religiozne aktivnosti izražavaju čovjekovu nutarnju, duševnu težnju. Danas (i ovdje) bismo rekli ovako: imaju duboku psihološku opravdanost. Svi znamo da nas molitva, sakramenti, Riječ Božja ..., približavaju Bogu. Znanstvenici s područja psihologije, medicine i gerontologije tvrde da molitva ima ogromne koristi za tijelo i um – dušu!

Pratimo li našeg autora s religioznog motrišta, prepoznat ćemo neke odrednice psiho-pedagoških znanosti. Nije lako ulaziti, tumačiti i „zavirivati“ u opsežna, bogata autorova djela u širokom polju religioznih (molitvenih) i životnih sadržaja. Ovo je samo pokušaj osvjetljenja psiholoških pristupa i nadahnuća i pedagoških pouka (na pedagogiju ćemo se još vratiti) koje prepoznajemo u bogatom i raznolikom molitvenom i uopće slojevitom religioznom tkivu kojima su piščeva djela protkana.

I recimo još da sa stajališta psihologije – očito se na molitvu može raznoliko gledati. Sve to upućuje da se može i treba brojnim aspektima molitvenog života pristupiti psihološkim mjerilima.³⁴ O učincima molitve zabilježeno je mnogo, ali većinom s teološke strane i iz iskustava samih molitelja. Iako se psihologija dosad premalo aktivirala u vrednovanju i znanstvenom istraživanju takvih iskustava, nastavljaju se traganja za znanstveno pristupačnim objašnjenjima, kako se to vidi iz stručnih psiholoških studija.³⁵

Fenomen osobne religioznosti proučavan i kroz molitvu sa stajališta psihologije ne samo da će dati dodatnu znanstvenu dimenziju samoj znanosti (kako psihologije – tako i religije) nego će zacijelo nuditi i veće mogućnosti potpore čovjekovu psihičkom (duševnom) i tjelesnom zdravlju.³⁶ Za koje se fra Slavko zdušno zalagao i zauzimao.

Don Mirko Barbarić – SDB

34 Š.Š.ČORIĆ, Psihologija religioznosti, str. 72.

35 Š.Š. ČORIĆ, Isto, str. 54.

36 Š.Š. ČORIĆ, Isto, str. 72.

fra Viktor Kosir (1938. – 2020.)

Srce potpuno upravljeno Gospodinu

Na početku smo vremena došašća, vremena u kojem se pripravljamo slaviti Božić, spomen prvoga dolaska Sina Božjega k nama, ljudima. Po milosti utjelovljenja mi i povijest prepoznajemo kao otajstvo vremena u kojemu smo pozvani biti putnicima i pridošlicama u ovome svijetu. Onima koji svoje misli upravljaju iščekivanju drugog Kristova dolaska na svršetku vremena. U tom otajstvu darovanoga vremena, sv. Franjo je od svojih sljedbenika tražio da žive sveto Evanđelje i Pravilo, „jednostavno i bez tumačenja i opslužujući ih svetim djelima sve dokraja“.

U tim jednostavnim riječima sv. Franje, bez velika tumačenja, našao se i naš pok. fra Viktor Kosir. Rođen u veljači 1938. godine u selu Uzarići, u zaseoku Kosira. Rastao je mali Petar, kako su mu na krštenju ime dali njegovi roditelji Ivan i Matija, u okrilju divne, pobožne hrvatske obitelji koja je mukotrpno radila u polju i brdu i gojila blago. Njegov brat Ivan, koji je od njega bio stariji 14 godina, rodio se 1924. godine, već je bio na Širokom Brijegu u školi kod fratara. Petru je bilo pet godina kad su svi Kosiri išli na Humac Ivanu na oblačenje. Ivan je uzeo ime fra Viktor. Kad znamo tu franjevačku tradiciju obitelji, onda možemo zamisliti kako su svi oni na njega bili ponosni, osobito roditelji, njegova braća i sestre. Ali i njihov profesor na širokobriješkoj gimnaziji fra Vencel Kosir, kojeg su svi Kosiri poštivali i voljeli.

No, bile su to i teške i ružne godine. Ratne. U srcima se majki i očeva skupljao strah i briga, jer su tolika djeca bila na bojištu, toliko nejačadi po kućama, starih i nemoćnih. To je mali Petar iz dana u dan vidio u očima svoje majke Matije, i u tužnom pogledu svoga oca Ivana. Fra Viktor je zbog ratnih nedaća prve zavjete položio u Veljancima te je već bio kao bogoslov u sedmom razredu na Širokom Brijegu.

I stigla je onda krvava veljača 1945. i njezin sedmi dan, kad je Široki Brijeg bio ubijen i spaljen. Krvave partizanske horde opsjele su Franjevački samostan i crkvu, te sve fratre zatekle u samostanu ubili i spalili u ratnom skloništu. Ubili su i Petrovog brata, bogoslova, gimnazijalca fra Viktora u 21. godini života. Tuga je pohodila sva sela i sve kuće Širokog Brijega, a za stol je bolno ona zasjele u kući Ivana i Matije Kosir.

Od obitelji Kosir, čuo sam i ovu informaciju. Dakle, dan poslije ubojstva, 8. veljače, otac Ivan odlazi Brijeg i traži mrtvog sina, ali nigdje ga ne nalazi, jer su svi spaljeni. Vraća se kući i kazuje to ženi Matiji. Matija brizne u plač. Petar gleda i sluša kako Majka plače za njegovim bratom, svojim sinom fratrom fra Viktorom. Njen mu je jecaj ranjavao srce i dušu. Pokušao je utješiti svoju majku, i najviše što je mogao tako nejak učiniti, da je plakao s njom. Ali tada, mali sedmogodišnji Pero tješeći majku Matiju, reče: Majko ne plači, bit ću ja tvoj fratar. I tako je bilo. Mali Pero je postao franjevac i na oblačenju 1957. godine u Kraljevoj Sutjesci uzeo ime po svom ubijenom bratu fra Viktoru Kosiru. Sam je to posvjedočio: „To sam odlučio onoga dana kad smo čuli da je naš fra Viktor ubijen. Kad je majka bolno zaplakala.“

Foto: Arhiv ICNM

Fra Viktor je s uspomenom na svoga brata fra Viktora živio do svoga zadnjeg životnog daha. U istoj Provinciji, za koju je njegov brat dao svoj život, u istoj Crkvi kojoj je služio, u istoj zemlji, ovoj Hercegovini, fra Viktor je neumorno radio na njivi Gospodnjoj kroz 56. godina svećeništva.

Kako je od mlade mise zaorao brazdu, nije ruke s pluga dizao, niti se natrag okretao. Od Mostara, Vitine, do Posušja, Posušskog Graca i Širokog Brijega. I od 1994. godine ovdje u Međugorju, posebno u sakramentu ispovijedi. Neumorno je ispovijedao i to na sebi svojstven način.

Ove godine papa Franjo proglasio je svetim Charlesa de Foucaulda, čiji smo spomendan slavili jučer – na dan fra Viktorova preminuća. On je nakon svoga puta po Africi počeo sebi postavljati pitanja o vjeri, koja je do tada izbjegavao. Posebno su ga

mučila pitanja o Božjoj egzistenciji. Vrativši se u Pariz, tjeran nutarnjim nemirima, zaputio se u crkvu sv. Augustina, kako bi se sreo s ocem Huvelinom, skromnim i povučenićem svećenikom. S njim je htio raspravljati o problemima vjere. No, otac Huvelin ne želi rasprave, nego mu jednostavno veli: „Kleknite i ispovjedite se!“ On ponovno traži raspravu, na što je Huvelin smjesta ponovio svoj poziv: „Kleknite i ispovjedite se!“ Odveo ga je gotovo na silu do ispovjedaonice, i nakon što ga je odriješio, preporučio mu da ode na pričest. Tu se dogodilo njegovo obraćenje. Nakon obraćenja, Charles de Foucauld je izabrao oca Huvelina za svoga duhovnog vođu.

Bože moj, kolikima je ovaj naš pokojni fratar ovdje u ispovjedaonici svijeta u Međugorju bio otac Huvelin?! Neumorno je ispovijedao i ljudi su ga opet tražili. I on je tražio njih.

Neke bi za rukav poveo da se ispovjede. Tako radosno je znao pričati kako mu dolaze ljudi različitih profesija iz različitih krajeva.

Nažalost, njegova bolest poremećaja kontrole pokreta sve više i više je i njemu i penitentima stvarala poteškoće kod ispovijedanja. Narušila se motorika, povećavale smetnje govora i razvila potpuno nekontrolirana mimika lica. Teško je i mentalno i emocionalno podnio činjenicu da zadnjih godina ne može više ispovijedati. Bila je to u početku fra Viktorova „duhovna pustinja“, koja ga je na kraju dovela onome što je sv. Franjo napisao: „dobro, svako dobro, najveće dobro“. Drugim riječima, izoštrio je srce potpuno upravljeno Gospodinu (usp. NPr 22,19) živeći plodno dioništvo u svakidašnjem slavlju euharistije. Isto tako, vjerujem da je naš fra Viktor štujući posebno ovdje Blaženu Djevicu Mariju,

Kraljicu Mira, iskusio i dobio radost i utjehu, pomoć i snagu.

Dragi fra Viktoro, naš Peša, želim Ti u ime Provincije izreći jedno doista veliko i iskreno hvala. Hvala Ti na promicanju bratskog zajedništva kojem si se tako radovao. Hvala Ti i za *correctio fraterna*, koju si gotovo svakodnevno činio sa sviješću da bi, ne daj Bože, milost sakramenta pomirenja ovdje mogla trpjeti... jer u Tebe su redovi pred ispovjedaonicom izgledali redovito veliki, pa i kad je bilo samo nekoliko osoba...

Jučer ujutro otisnuo si se na put vječnosti, stazom svojih roditelja, svoga brata fra Viktora, stazom tolike braće fratara. U naručju si Božje vječnosti. Od Njega primi milosno uzdarje. Neka Ti bude milosrdan i blag za sve ljudske slabosti.

Pokoj vječni daruj mu, Gospodine!

fra Miljenko Šteko

DAG HAMMARSKJÖLD:
KRŠĆANIN - MISTIK –
POLITIČAR (II.)

U povodu 115. obljetnice
rođenja – 1905.-2020.

FRA TOMISLAV PERVAN

GODINÂ 1951. I 1952. DAG JE STRAHOVITO PATIO OD SAMOĆE I OSAMLJENOSTI. Godine su to posebna nutarnjeg pročišćavanja u smislu 'tamne noći duše', što ćemo pronaći kod Ivana od Križa te drugih mistika i svetaca, primjerice Male Terezije ili Majke Tereze. Samo nekoliko navoda: „Moli da tvoja samoća postane žalcem da pronađeš, da otkriješ nešto za što možeš živjeti, što je pak istodobno dovoljno veliko da možeš za to i umrijeti. Daj mi nešto za što se isplati i za što mogu umrijeti...“ Malo dalje: „Umor mi omamljuje bol te me mami sa smrću. Tako možeš kušati nadići samoću – pozvan u konačnici na bijeg iz života. – Samo to ne! Smrt neka bude tvoj završni dar životu, a ne prijevera.“ Iz toga vremena potječe i pjesma „Najduži put je put prema nutrini“.

Kriza je okončana 1953. Na početku te godine unosi u dnevnik: „... i do- skora se bliži noć. Minulomu hvala, sutrašnjemu da!“ Tad se dogodio i obrat te je uslijedila sposobnost prihvatiti službu glavnog tajnika, ne samo kao osobni poziv, ne samo kao poziv Ujedinjenih naroda, nego je tu službu shvatio kao poziv od samoga Boga, komu je na prvom mjestu pripadao sav njegov život i cjelokupna služba. Pa i u pisanim izričajima osjeća se kvalitativni pomak u smislu vjerskoga iskustva i mistike. Pretpostavlja se da je imao snažno iskustvo samoga Gospodina.

Nakon što je imenovan za Glavnoga tajnika unosi u svoj dnevnik: „I tako je zbilja došao taj dan – dan kad je sva briga postala mala. Budući da je sva ona težina koja se spustila na mene bila beznačajna u svjetlu zahtjeva što ga je Bog stavio pred mene. Ah, kako je teško čutjeti da je to također – i upravo stoga – bio dan kad je i radost bila prevelika. – Ne ja, nego Bog u meni... Tko se

TAMNA NOĆ DUŠE

predao u Božje ruke, posve je slobodan glede svih ljudi: posve slobodan, jer im je dao pravo na sud i osudu“ (1.- 6. travnja 1953).

VJERA I MISTIKA

Na sami dan izbora za Glavnoga tajnika 7. travnja 1953. unosi u svoj dnevnik navod iz *Nasljeduj Krista* od Tome Kempenca (na francuskom jeziku): „Njihov je život utemeljen i nošen samim Bogom, i daleko je od njih bilo kakav ponos; oni mu zahvaljuju na svemu što im je dobra učinio; oni se ne hvale, a sve se njihovo djelovanje odvija jedino na slavu Božju“. Potom nastavlja: „Ja sam posuda, a Bog ulijeva napitak. Bog je onaj koji žeda. A da put poziva svršava na križu – to zna svatko tko se pokorava sudbini – makar taj put vodio kroz genezaretsko klicanje te jeruzalemske trijumfalne dveri. Biti slobodan, ustati, sve ostaviti – ne obazirući se ni jednim pogledom unatrag. Reći svoje da – ... Koji je smisao riječi žrtva? Ili pak samo riječ dar? Tko ništa nema, ne može ništa niti dati. Dar je Božji – samomu Bogu.“

Pojam žrtve što ga Dag često rabi ne odnosi se prvenstveno na umiranje nego na život za druge, što uključuje također i umiranje. U to se doba često dopisivao i viđao sa židovskim filozofom i mistikom Martinom Buberom, postao blizak s njegovom 'dijaloškom' filozofijom. Rado ga je posjećivao u New Yorku i Jeruzalemu. Bog nije nekakav objekt našega promišljanja, nego osoba sučelice nama, biće koje od nas traži osobni odnos. Iz toga vremena seže molitva Bogu:

„Ti koji si iznad nas
Ti koji si jedan od nas.
Ti koji jesi. –
I u nama;
O, da bi Te svi vidjeli – i u meni,
da bih Ti pripravio put u drugima,
o, da bih Ti zahvaljivao za sve što me snašlo.
I da pritom ne zaboravim tuđu nevolju.
Sačuvaj me u svojoj ljubavi,
kao što hoćeš da i drugi ostanu u mojoj ljubavi.
I neka se sve u ovome mome biću okrene na Tvoju slavu i čast,
i da nikada ne očajavam.
Jer ja sam pod Tvojom rukom,
a sva je snaga i dobrotu u Tebi.
Daj mi čisto osjetilo – da Te ugledam,
daj mi ponizno osjetilo – da Te čujem,
daj mi ljubavno osjetilo – da Ti služim,
podari mi i vjerničko osjetilo – da ostanem u Tebi.“

Nakon molitve slijedi unos: „Nečuvano' biti u Božjoj ruci. – I ponovno upozorenje spram ovoga jedinoga što ostaje u tvome životu – i ponovno ono razočaranje koje svjedoči koliko ti je samo potrebno da spoznaš.“ Takve se opomene samomu sebi provlače kroz cijeli dnevnik. Dana 30.12.1954., dan prije naporna i nesigurna putovanja u Peking navodi Psalam 139,9 sl: „I kad bih uzeo krila zorina i naselio se moru na kraj, i ondje bi me tvoja ruka vodila, tvoja bi me desnica držala.“ U to doba Kina još nije bila članica UN-a. Misija se tek pola godine nakon posjeta pokazala uspješnom, kad mu je kineski premijer Ču En Laj čestitao 50. rođendan, a američki ratni zarobljenici pušteni u Kini na slobodu te se vratili doma. Zbog njih je i išao u tu mirovnu misiju.

NAKON ŠTO JE IMENOVAN ZA GLAVNOGA TAJNIKA UNOSI U SVOJ DNEVNIK: „I TAKO JE ZBILJA DOŠAO TAJ DAN – DAN KAD JE SVA BRIGA POSTALA MALA. BUDUĆI DA JE SVA ONA TEŽINA KOJA SE SPUSTILA NA MENE BILA BEZNAČAJNA U SVJETLU ZAHTEJEVA ŠTO GA JE BOG STAVIO PRED MENE. AH, KAKO JE TEŠKO ČUTJETI DA JE TO TAKOĐER – I UPRAVO STOGA – BIO DAN KAD JE I RADOST BILA PREVELIKA. – NE JA, NEGO BOG U MENI... TKO SE PREDAO U BOŽJE RUKU, POSVE JE SLOBODAN GLEDE SVIH LJUDI: POSVE SLOBODAN, JER IM JE DAO PRAVO NA SUD I OSUDU“ (1.- 6. TRAVNJA 1953).

U svoj dnevnik zapisuje: „Stid pomiješan sa zahvalnošću: Stid zbog naviranja taštine, ispraznosti, nelagode i popustljivosti – a zahvalnost za sve na što bi me možda mogla navesti volja, a ne polučeni uspjeh. Ponekad nam sam Bog daruje čast – za svoje djelo.“ A kad su zatočnici pušteni iz zarobljeničtva kućama, unosi on u svoj dnevnik riječi iz psalma: „Ne nama, Gospodine, ne nama, nego imenu svomu daj slavu i čast...“ Tim oslobađanjem otklonjena je ponajprije opasnost Trećega svjetskoga rata jer su u to doba Sovjetski Savez s Kinom i Korejom tvorili zajednički protuzapadni (protuamerički) blok.

MISTIKA - ETIKA - POLITIKA

Na Božić 1955. opisuje u svom Dnevniku jedno mistično iskustvo. Bilježi: „Mistično iskustvo“. U svako doba: ovdje i sada – u slobodi koja je odmak, u šutnji što dolazi iz tišine. Pa ipak – ta je sloboda, sloboda među aktivnima, a tišina, tišina među ljudima. Misterij je trajna zbilja kod onoga tko je u srcu svijeta slobodan od sebe samoga: Stvarnost u mirnoj zrelosti pod dostatnom pozornošću pristanka. Put posvećivanja u našem vremenu nužno vodi kroz djelovanje.“ Tu nam biva jasno da je za Daga H. mistika u uskom surječju s etikom te smijemo govoriti i o mističnoj etici. Mistika i politika. Posvećenost kao stanje pripadnosti Bogu. Tu je mističnu etiku otkrio Dag već kod srednjovjekovnih mistika, a uspijevalo mu je pretočiti je i u svoje vrijeme, u ovo naše doba.

Na Badnji dan 1956., u vrijeme krize oko Suez, unosi navod iz njemačkoga izdanja Meistera Eckharta (*Traktati i propovijedi*). To je izdanje nakon njegove smrti nađeno na njegovu radnom stolu, a bilješka se odnosi na Mariju i Martu. Prema Eckhartu Marta je već bila Marija, a Marija tek mora postati Martom, tj. treba pretočiti u djelovanje i život svagdanje mistično iskustvo. Dag se do kraja smatra Božjim oruđem. Bog je činitelj. Istoga dana unosi: „Nije to izveo tvoj osobni angažman, nego jedino Bog – ali raduj se što Bog u svome djelu treba tvoju zauzetost.“

Namjesto izričaja o „Božjem rađanju u duši“ (Eckhart) rabi Dag izričaj „Božje sjedinjenje s dušom“ (Ivan od

Križa). Prvoga dana svoga drugoga mandata kao Glavni tajnik UN-a (10. travnja 1958.) opisuje on svoju vjeru kao „Božje sjedinjenje s dušom“ u zgusnutu sažetku. Božje sjedinjenje doživljava se kao biti-jedno-s-Bogom. Bog je u nama, a on se doživljava i u svemu s čime se susrećemo. U kontemplativnoj molitvi, u poniranju dolazi u dubini do susreta s posve Drugim, s božanskom zbiljnošću. To ima za posljedicu posluš i odgovornost. Našim djelovanjem u toj vjeri ravna onkraj naše svijesti snaga, dok mi imamo udjela u trajnom činu stvaranja.

„U vjeri koja je ‘sjedinjenje Boga s dušom’ ti si jedno s Bogom,
a Bog je posve u tebi, – upravo kao što je on posve za tebe i u svemu s čime se susrećeš.
U toj vjeri ti kroz molitvu silaziš u samoga sebe da bi se susreo s drugima,
u posluhu i svjetlu sjedinjenja;
pred Bogom stoje za tebe, upravo kao i ti, osamljeni;
naše je djelovanje trajni stvarateljski čin – svjesno, jer ti snosiš ljudsku odgovornost
istodobno vođen snagom onkraj svijesti, snagom što je stvorila čovjeka.
Ti si slobodan od stvari, ali se s njima susrećeš u doživljaju
što posjeduje osloboditeljsku čistoću i razotkrivajuću oštrinu objave.
U vjeri što je ‘sjedinjenje Boga s dušom’ sve ima svoj smisao.
Živjeti tako, koristiti tako ono što je stavljeno u tvoje ruke...“

I odmah nastavlja, kako bi pojasnio samoga sebe, da je evolucija dosegla u čovjeku točku u kojoj se susreće ona zbiljnost što obuhvaća sve, naime, sami Bog. Iskusi se to daje u susretu s drugima, u dubini najintimnije intime kao dobrota. Tu je uočljiv utjecaj židovskoga filozofa Martina Bubera, njegova personalizma, jer je Dag kušao prevesti na švedski njegovo glavno djelo „Ich und Du“, („Ja i Ti“). Potom nastavlja: „Tek je u čovjeku stvarateljski razvoj dosegao onu točku gdje se zbiljnost susreće sama sa sobom u sudu i izboru. Izvan čovjeka stvarnost nije ni dobra ni zla. Samo kad se spustiš u samoga sebe, doživjet ćeš u susretu s drugim dobrotu kao krajnju zbiljnost – ujedinjenu i živu, u njemu i po tebi.“

MISTIKA I MIROTVORSTVO

Takvo se iskustvo daje izraziti samo u natuknicama, a ono se istodobno često krivo shvaća i krivo tumači, napose sa strane onih kojima manjkaju takva iskustva. Iz tih ispovijedi vidljivo je s kakvim je nutarnjim predanjem i povezanošću s Bogom Dag živio te koje su obveze iz svega toga proizlazile za njega osobno te koju je snagu crpio iz toga. Prethodno je napisao: „Tko je ‘sjedinjenjem Boga s dušom’ osuđen biti sol zemlje – jao njemu prokocka li svoju sol.“

Takva etička mistika bila je plodno tlo za njegovu političku etiku, što se onda odražavalo na njegovo ophođenje sa suradnicima. Samomu sebi daje savjet i upozorenje: „Sami položaj kao takav nikada ti ne daje pravo nešto naređivati. Dužan si tako živjeti da drugi mogu prihvatiti tvoju zapovijed, a da istodobno ne budu poniženi.“ Veoma je strogo ophodio sa svojim egom te njegovom

...oko pola noći mali se zrakoplov srušio, nedaleko od zračne luke. Poginuli su Dag Hammarskjöld, tajnica, petorica službenika UN, dvojica švedskih vojnika, pet članova posade te jedan časnik iz osiguranja. Petnaest je osoba izgubilo živote u mirovnoj misiji. U Dagovoj aktovci nađeni su Novi zavjet, Psalmi, Naslje - dovanje Krista te dijelovi prijevoda M. Bubera „Ja i Ti“ na švedski. Do danas nije razjašnjena ta smrt, sum - nja je pala na tajne službe velikih sila te europske industrijalce i njihove gospodarske probitke koji su imali golemo zanimanja za bogata nalazišta urana u Katangi. Mnogi tragovi su zameteni, uništeni su snimci olupine maloga zrakoplova, a mnoštvo poje - dinosti daje naslutiti da su iza svega stajale tajne službe.

težnjom za čašću, priznanjem i moći. Samoostvarenje ga vodi uvijek u samopredanje u službi drugima.

Uz Bibliju Dagova duhovna hrana bijahu ponajprije kršćanski mistici. Na svojim putovanjima uvijek je nosio sa sobom Novi zavjet, Psalme te Nasljeduj Krista Tome Kempenca. Njegova mu je majka darovala tu knjigu za (luteranske) potvrde – potvrde s osobnom posvetom. Kao bilješku u knjizi umetnuo je svoju službenu zakletvu koju je izrekao za preuzimanja službe Glavnoga tajnika UN-a, u kojoj se obvezuje slijediti samo Povelju Ujedinjenih naroda za mir i pravdu te nikakvu drugu svjetsku moć. Time se i izvanjski zorno očitovao i izrazio da u njemu tvore jedinstvo duhovni i svjetovno-politički život.

Na Silvestrovo 1953. izrekao je na radiju: „Naše djelo mira mora započeti unutar osobnoga svijeta svakoga pojedinoga od nas. Da bismo sagradili za čovjeka svijet bez straha, sami moramo biti bez straha. Da bismo sagradili svijet pravde, moramo sami biti pravedni. I kako se možemo boriti za slobodu, ako sami nismo slobodni u svojim dušama?“

Kako možemo tražiti od drugih da se žrtvuju, ako nismo sami spremni na žrtvu?... Samo u istinitu i iskrenu predanju zajedničkomu interesu možemo dosegnuti onu snagu i neovisnost, ono jedinstvo nakane, onu jednakost prosudbe koji su potrebni, želimo li se pokazati doraslima svojoj zadaći za budućnost, kao ljudi jednoga naraštaja komu je podarena mogućnost graditi u vremenu svijet mira.“

Već je god. 1953., doskora nakon preuzimanja nove odgovorne službe, rekao u jednome razgovoru za američku radijsku postaju: „U spisima velikih mistika pronašao sam tumač i naputak kako čovjek treba živjeti život aktivnoga društvenoga služenja u posvemašnjem suglasju sa samim sobom, kao član zajednice duha. Mistici su u ‘samoći duha’ te vlastitoj ‘nutarnjosti’ pronalazili snagu prihvatiti sve ono kad god bi se suočavali sa zahtjevima potrebitih ljudi. Ljubav – ta tako često zlorabljena i krivo shvaćena riječ – ništa im drugo nije značila nego pretakanje one snage kojom su bili ispunjeni živeći u istinskom posvemašnjem samozaboravu. Ta je ljubav imala svoj naravni izražaj u krajnje samorazumljivu i nepatvorenu ispunjavanju vlastitih obveza te nepodijeljenu prihvatu svega što im je život osobno namicao u osobnim mukama, patnjama, ali i usrećenju.“

MISTIKA I DIJALOG S DRUGIM RELIGIJAMA

Hammarskjöld se zanimao i za nekršćanske mistične tradicije te od njih učio. Vodio je duge razgovore primjerice sa svojim nasljednikom u službi, budistom U Thantom. Zanimao se za budizam, hinduističku mistiku, islamski sufizam. Dobro je poznao te smjerove mistike. U zapisnicima pronaći ćemo i izričaj sufijskoga mistika Rumija: „Tko Boga ljubi, nema druge religije osim samoga Boga.“ Pohađao je mnoga bogoslužja, tražio samoću i tišinu pred Bogom, u zajedništvu s drugima. Svoje je bilješke redovito unosio potkraj tjedna ili nakon velikih kršćanskih blagdana.

Zanimao se za istočno mudroslovlje te ga uspoređivao s kršćanskom mistikom, primjerice uspoređivao je Meister Eckharta s Tsi Sijem, Konfucijevim unukom te konstatirao: „Krajnje iskustvo jest jedno jedino.“ Dag je bio kao kršćanin svjestan:

Jedina zbiljnost, Bog, nije vezana samo uz jednu religiju.

Duhovi 1961., nekoliko mjeseci prije svoje smrti, pronaći ćemo u njegovim zapisnicima što bijaše motivacija njegova života: „Ne znam tko je – ili što – postavio pitanje. Ne znam ni kad je pitanje postavljeno. Ne znam odgovaram li. Međutim, jednom sam odgovorio s ‘da’ nekome – ili nečemu. Od toga trenutka seže sigurnost da je egzistencija smisljena te da stoga i moj život – u posluhu – ima smisao i cilj. Od toga trenutka sam znao što znači ‘ne okretati se natrag’, ‘i ne brinuti se za sljedeći dan.’“ Potom slijede unosi koji sadržavaju stanovite formulacije iz kojih se daje nazrijeti slutnja njegove rane smrti.

POGIBILJA I REAKCIJE SVIJETA

17. rujna 1961., u franjevačkom redu dan kad je Franjo primio stigme na svomu tijelu, oko pola noći, poginuo je Dag Hammarskjöld, u dosada nerazjašnjenom zrakoplovnoj nesreći. Nakon što je Kongo stekao nezavisnost 1960., od njega se odcijepila pobunjena prirodnom blagom bogata pokrajina Katanga. Plave su kacige trebale uspostaviti mir i jedinstvo u državi. U Katangi se borile domaće postrojbe potpomognute belgijskim i francuskim plaćenicima. Desetci tisuća ljudi već su bili izgubili živote u građanskom ratu. Kolonijalne su sile imale svoje interese zbog prirodnih bogatstava u Katangi. Dana 12. rujna doputovao je Dag u Leopoldville (današnju Kinšasu) na razgovore. Trebao se susresti s mjesnim vođom iz Katange Moiso Combeom negdje na sjeveru Zambije te isposlovati prekid oružanih sukoba. Međutim, oko pola noći mali se zrakoplov srušio, nedaleko od zračne luke.

Poginuli su Dag Hammarskjöld, tajnica, petorica službenika UN, dvojica švedskih vojnika, pet članova posade te jedan časnik iz osiguranja. Petnaest je osoba izgubilo živote u mirovnoj misiji. U Dagovoj aktovci nađeni su Novi zavjet, Psalmi, Nasljedovanje Krista te dijelovi prijevoda M. Bubera „Ja i Ti“ na švedski. Do danas nije razjašnjena ta smrt, sumnja je pala na tajne službe velikih sila te europske industrijalce i njihove gospodarske probitke koji su imali golemo zanimanja za bogata nalazišta urana u Katangi. Mnogi tragovi su zameteni, uništeni su snimci olupine maloga zrakoplova, a mnoštvo pojedinosti daje naslutiti da su iza svega stajale tajne službe.

U svome se komemorativnom govoru američki predsjednik J.F. Kennedy pred Općom skupštinom Ujedinjenih naroda 25. rujna 1961. zalagao za jačanje UN-a te je započeo mirovnu koegzistenciju sa Sovjetskim Savezom. Pritom je rekao: „Problem nije smrt jednoga jedinoga čovjeka, problem je preživljavanje ove organizacije... Čovječanstvo mora dokrajčiti rat, inače će rat dokrajčiti čovječanstvo... I stoga da danas zaključimo: Dag Hammarskjöld nije uzalud živio te nije uzalud ni umro.“ Za njega je isti nesretni Kennedy rekao da je Dag „bio najveći političar dvadesetoga stoljeća“. Bilo je to posve u smislu i nakani samoga Hammarskjölda koji je znao da nije živio samo za svoju ograničenu službu, nego za „ideju... koja mora pobijediti, želi li dostojno toga imena čovječanstvo preživjeti“ (30.8.1956.).

NAJDUŽI JE PUT ONAJ UNUTRA, PREMA VLASTITOM JA

Sjedim ovdje, pred Tobom, uspravan i opušten, uspravne kraljeznice. Puštam svoju težinu okomito niz svoje tijelo prema tlu na kome sjedim. Čvrsto držim svoj duh u svome tijelu. Opirem se njegovu nagonu umaknuti kroz prostor, na neko drugo mjesto namjesto ovoga ovdje, da u vremenu pobjegne prema ili naprijed ili natrag, kako bih izbjegao sadašnjost. Nježno i čvrsto držim svoj duh ondje gdje je moje tijelo: Ovdje u ovom prostoru. U ovom sadašnjem trenutku lišavam se svih svojih planova, briga i strahova. Sve stavljam u Tvoje ruke. Postupno opuštam stisak kojim ih zadržavam, prepuštam ih Tebi. Tebe čekam – prepun iščekivanja. Dolaziš mi, i dopuštam Ti da me nosiš. Započinjem putovanje unutra. Putujem u sebe, u najintimniji dio svoga bića, gdje Ti stanuješ. U toj najdubljoj točki moga bića Ti si već oduvijek, i prije mene, tu – stvaras, oživljuješ, snažiš bez prestanka cijelo moje biće. Bože, ti si živ. Ti si u meni. Ti si ovdje, ti si sada. Ti jesi. Ti si temelj moga bića. Dopuštam – budi ti. Tonem i uranjam u Tebi. Ti preplavljuješ moje biće. Ti me uzimaš i posjeduješ. Dopuštam da moj dah postane mojom molitvom (podčinjavanja Tebi). Moje disanje, moje udisanje i izdisanje, izričaj je cijeloga moga bića. Činim to za Tebe – s Tobom – u Tebi. I mi dišemo zajedno....

Dag Hammarskjöld, Dnevnik
Prijevod – fra Tomislav Pervan

WCC zabrinut za kršćansku baštinu Nagorno Karabaha

Svjetsko vijeće Crkvi (WCC) izrazilo je zabrinutost za povijesne crkve i kršćanske spomenike kulture na području koje se nakon prekida vatre našlo pod nadzorom Azerbajdžana.

Privremeni generalni tajnik WCC-a Ioan Sauca zbog toga je pisao generalnoj direktorici UNESCO-a Audrey Azoulay, istaknuvši da je ta zabrinutost opravdana s obzirom da je pucano na katedralu Krista Spasitelja u Šuši, koja je nakon ulaska azerbajdžanskih trupa opustošena, a dobili su brojne izvještaje i o drugim štetama na kršćanskim crkvama.

Na područjima Nagorno (Gorskoga) Karabaha koje su sada pod nadzorom Azerbajdžana nalazi se oko 4 000 povijesnih, religijskih i kulturnih spomenika od kojih svaki ima „jaku duhovnu i kulturalnu poruku“, istaknuo je vlč. Sauca u pismu i poručio: „Tražimo da UNESCO da poduzme sve odgovarajuće mjere za zaštitu tih kršćanskih mjesta.“

Pozdravlja najavljenije slanje izaslanstva koje će na tim područjima popisati sva važnija crkvena i kulturna dobra i izražava nadu da će UNESCO i ostale međunarodne organizacije postupiti brzo i odlučno.

Sauca nadalje upozorava da postoji dojam da se želi napisati nova povijest Nagorno Karabaha tako da se tamošnje kršćanske crkve prenamjene u džamije, o čemu je na Twitteru pisao azerbajdžanski ministar kulture u odlasku Anar Karimow. Sauca je podsjetio i na uništenje velikog dijela glasovitoga kamenog križa (kačkal) na armenskom groblju u Julfi.

Preminuo najstariji biskup na svijetu

Biskup Damian Iguacen Borau (104) umro je 24. studenoga u domu za umirovljenike u gradu Huesca u autonomnoj španjolskoj pokrajini Aragoniji.

Damian Iguacen Borau rođen je usred I. svjetskog rata, 2. veljače 1916. u mjestu Fuencalderas u Aragoniji, a za svećenika je zaređen u II. svjetskom ratu, 7. lipnja 1941., u Huesci. Za biskupa je zaređen 1970. i do 1974. bio je ordinarij u Barbastru, od 1974. do 1984. vodio je Biskupiju Teruel-Albarracin, a od 1984. do 1991. Biskupiju San Cristobal de La Laguna na otoku Tenerife, najvećem otoku u španjolskoj skupini Kanarskih otoka. Nakon umirovljenja vratio se u domovinu

na sjeveru Španjolske. Nakon smrti umirovljenoga čileanskoga biskupa Bernardina Pinere Carvalla u lipnju, mons. Iguacen je bio najstariji katolički biskup na svijetu. Poljski biskup Jerzy Jan Tomzinski, bivši pavlinski general, 24. studenoga proslavio je 102. rođendan.

Novi detalji: Terorist u Beču htio ući u crkvu u kojoj su bili okupljeni mladi

Naoružani napadač povezan s Islamskom državom, koji je 2. studenoga u Beču ubio nekoliko ljudi, planirao je napasti i katoličku zajednicu mladih okupljenu u crkvi sv. Ruperta. U napadu za koji je odgovornost preuzela teroristička organizacija Islamska država, ubijene su najmanje četiri osobe, a više od 20 ih je ozlijeđeno. Napadač je pokolj počeo oko 20 sati pokraj glavne gradske sinagoge, koja je tada bila prazna, pucajući po ljudima koji su sjedili na kavanskim i restoranskim terasama. Kronen Zeitung izvijestio je da je napadač želio počinuti krvoproliće i u crkvi sv. Ruperta u kojoj je bila okupljena zajednica mladih. Pokušao je ući u crkvu, ali su vrata bila zaključana te ga je policija potom ubila.

Bečka nadbiskupija izvijestila je da je u crkvi bilo 17 osoba. Nakon što su čule pucnje, ugasile su svjetla i ostale sakrivene do 2:30, kada ih je policija ispratila.

Austrijski dužnosnici rekli su i da će za Božić pojačati sigurnosne mjere u crkvama.

Pakistanski kršćani zahtijevaju zakon protiv prisilnih obraćenja

U Pakistanu je još jedna maloljetna kršćanka oteta i prisiljena udati se za muslimana. Arzoo Masih, 13-godišnja djevojčica, nestala je 13. listopada dok se igrala ispred svog doma u Karachiju. Roditelji, koji su bili odsutni za vrijeme nemilog događaja, podnijeli su prijavu mjesnoj policijskoj postaji koja je pak predočila dokumente prema kojima je „mlada žena“ „slobodno“ sklopila brak s muslimanskim državljaninom i prešla na islam. Dokumenti, zbog kojih su brak i „obraćenje“ zakoniti, lažno svjedoče o punoljetnosti trinaestogodišnjakinje. U Pakistanu su, naime, zabranjeni brakovi prije navršene 18. godine života, a otmice se također kažnjavaju smrtnom kaznom.

Otmice maloljetnih pripadnika vjerskih manjina i brakovi s muslimanskim državljanima danas su uobičajena praksa u Pakistanu. U ožujku 2020., nakon slučaja dva hinduističkih djevojaka, pakistanska Komisija za ljudska prava pozvala je vlasti pokrajine Sindh da prisilna obraćenja proglašiti nezakonitima, ističući da su prečesto predstavljena kao dobrovoljna. „Gruba je stvarnost da se obraćenja ne smatraju zločinom, a još manje problemom koji bi se trebao ticati javnog mišljenja“, istaknuli su članovi Komisije.

Papa Franjo otkazao čašćenje kipa Bezgrješne na Španjolskom trgu

Tiskovni ured Svete Stolice je objavio da Sveti Otac ove godine ne će sudjelovati na tradicionalnom štovanju Bezgrješne pred njezinim kipom pokraj rimskog Španjolskog trga (Piazza di Spagna) na svetkovinu Bezgrješnog začeća Blažene Djevice Marije, 8. prosinca, prenijela je Catholic News Agency.

Umjesto čašćenja kipa, Papa će svetkovinu obilježiti „činom osobne pobožnosti, povjeravajući Rim, njegove žitelje i mnoge bolesnike u svim krajevima svijeta Majci Božjoj“.

To će biti prvi put od 1953. da papa na svetkovinu Bezgrješnog začeća ne će sudjelovati u toj pobožnosti. Bruni je izjavio da papa Franjo ne će ići na Trg da se ljudi ne bi okupljali i prenosili virus.

Kip Bezgrješne postavljen je na 40-metarskom stupu. Blagoslovljen je 8. prosinca 1857., tri godine nakon što je Pio IX. proglasio dogmu o Bezgrješnom začeću.

Tradiciju je započeo Pio XII. 1953. godine, hodočasteći više od 3 kilometra od Vatikana. Svi pape su od tada na

tom mjestu o svetkovini Bezgrješnog začeća redovito iskazivali štovanje Bezgrješnoj.

Pobožnosti uobičajeno prisustvuju i rimski gradonačelnik te vatrogasci, u sjećanje na svoju ulogu pri postavljanju kipa. Proteklih godina papa Franjo je kip kitio s cvjetnim vijencima koji su vatrogasci postavljali na Marijinu ruku.

Svetkovina Bezgrješnog začeća u Italiji je državni blagdan i narod se u velikom broju okuplja na pobožnosti na Španjolskom trgu. Molitva Anđeoskog pozdravljenja koju papa redovito predmoli na marijanske svetkovine će se, pak, održati na Trgu sv. Petra. Božićna pontifikalna bogoslužja ove godine održat će se bez nazočnosti puka, zbog pandemije covid-19.

Papa svakoj sirijskoj biskupiji daruje 60 000 eura

Papa Franjo će svakoj sirijskoj biskupiji darovati 60 000 eura, potvrdio je u razgovoru za agenciju SIR apostolski nuncij u Damasku kardinal Mario Zenari.

Riječ je o gesti ljubavi prema bližnjemu za one koji trpe u toj zemlji razorenoj građanskim ratom. Jedan dio novca bit će isplaćen već ovoga mjeseca, a ostatak u ožujku 2021., rekao je kardinal Zenari.

Dodao je da su bombardiranja u cijeloj zemlji uglavnom zaustavljena, no pučanstvo sad trpi glad i hladnoću. Jedanaest milijuna Sirijaca hitno treba humanitarnu pomoć i nuncij ponovno poziva međunarodnu zajednicu na brzo djelovanje.

Opisao je kako Crkva već pomaže Siriji različitim kanalima, samo 2017. g. Caritas ili katolički donatori iz cijeloga svijeta skupili su 286 milijuna dolara za potrebite u Svetoj zemlji, od toga je 107 milijuna darovano Siriji. Kardinal Zenari suzdržano se osvrnuo na unutarnje

pregovore koje se održavaju na poticaj UN-a u Ženevi, istaknuvši da bi to što različiti sirijski akteri rade na novom Ustavu mogao biti „ohrabrujući znak ali put je još vrlo dug“.

Nuncij Zenari upozorava da problemi ne će biti riješeni samo novim Ustavom, a ljudima je sada potrebna pomoć. Smatra da je djelotvorno rješenje sirijske krize u rukama Vijeća sigurnosti UN-a, gdje pak svaki pokušaj iznalaženja sporazuma nailazi na unakrsna veta.

Koruški biskup sudjeluje u masovnom testiranju

Koruški biskup Josef Marketz, koji će sudjelovati u masovnom testiranju od 11. do 13. prosinca u južnoj Austriji, ističe da je to znak „ljubavi, poštovanja i solidarnosti“.

Testiranjem se pokazuje kršćansku ljubav prema bližnjemu, društvenu odgovornost i solidarnost. Onaj tko se testira ne pridonosi samo prekidanju lanca zaraze i time snižavanju stope zaraze, već istodobno i žurno potrebom odterecanju ekstremnih situacija u domovima za umirovljenike i covid-odjelima po bolnicama. Njihovi su djelatnici mjesecima izloženi teškom fizičkom, psihičkom i emocionalnom stresu, poručio je biskup Marketz. Zahvalio je pritom svim njegovateljima i medicinskim djelatnicima na izvanrednom zalaganju na granici mogućega.

MILE MAMIĆ

ADVENTSKO-BOŽIĆNO PROMIŠLJANJE O BOGU I ČOVJEKU

Stvaranje svijeta U Knjizi Postanka čitamo o stvaranju svijeta. Tvorac, Bog, stvarao je sve bolje i bolje. Na kraju stvori i čovjeka (muškarca), a zatim i „čovječicu“ (ženu). Po biblijskoj logici „sve bolje i bolje“, žena bi bila bolja nego muškarac, ali oboje zajedno je najbolje: „Na svoju sliku stvori Bog čovjeka, na sliku Božju on ga stvori, muško i žensko stvori ih.“ (Post 1,27) Čovjek (muškarac) i „čovječica“ (žena), oboje zajedno kruna je stvorenja. U nekim našim krajevima čovjek je samo muškarac, ali u književnom jeziku, antropologiji i općenito čovjek obuhvaća oba spola. Prvotno su živjeli u raj. Sve služi čovjeku, a čovjek Bogu i jedno drugom. Ljubav prema Bogu, svome Stvoritelju, morala je biti na prvome mjestu, a sve drugo svojim redom. Kako lijepo ističe pater Nikić: „Kad je Bog na prvom mjestu, sve će biti na svom mjestu.“ Ali nije bilo tako.

Poremećaj odnosa Adam i Eva, praroditelji, imali su sve, samo im je jedno bilo zabranjeno. I oni biraju baš to zabranjeno. Nije im Bog bio na prvom mjestu. Postali su bog jedno drugom. I iznevjeriše Boga, svoga Stvoritelja. Nisu slušali svoga Stvoritelja. Bili su neposlušni. Prekršili su Božju zapovijed (zabranu). Nakon prvog neposluha, a vjerojatno je bilo i još toga, o čemu Biblija i ne govori, praroditelji nisu više u raj. Nema više prvotnoga sklada, skladnih odnosa. Posljedice neposluha, praroditeljskoga grijeha jesu: Poremećaj odnosa s Bogom, s ljudima i sa svim stvorenjima. I bolesti, nevolje, smrt. Tim činom (činima) čovjek je uvrjedio neizmjernog Boga. Običan čovjek ne može dati odgovarajuću zadovoljtinu Bogu. To može netko istoga reda, tko više vrijedi. A Bog je jedan, ali trojstven: Otac, Sin i Duh Sveti. Bog je dao čovjeku slobodnu volju, ali je znao da će se to dogoditi. Čovjek nije iznenadio Boga i doveo ga pred gotov čin, a da Bog to ne zna. „Sin Boga Oca, i Bog sam, s neba na zemlju dođe k nam.“ „S neba siđe dolje radi grješnika. Rodi se u štali radi čovjeka /čovjeka/.“ To je ključ za razumijevanje Božića.

Obećanje spasitelja Bog nije napustio čovjeka. Uvijek mu daje priliku da bira život, sreću i blagoslov i pomaže mu da to izabere. Bog nam ne želi smrt, nesreću, prokletstvo. Obećava spasenje, spasitelja. Cijeli je Stari zavjet prožet tim

obećanjem, utjehom i nadom. Sve čezne za mesijom, spasiteljem, otkupiteljem, pravednikom, pomazanicom. Bog preko proroka navješćuje njegov dolazak. „Evo, djevica će začeti i roditi sina ...“ (Iz 7,14) Grčka riječ christos kao opća imenica upravo to znači „mesija, pomazanik; spasitelj, otkupitelj“. Odatle ime u grčkom Christos, latinski Christus i njihove jednakovrijednice u pojedinim jezicima. U srpskome npr. Hristos ili Hrist s osloncem na grčki, a u hrvatskome Krist prema latinskome školskom izgovoru. Čitav je Stari zavjet zapravo **vrijeme čekanja, iščekivanja dolaska**. Čekati, iščekivati je prijelazni glagol. Traži dopunu: Koga ili što? Glagolske imenice čekanje, iščekivanje traže dopunu u genitivu: Koga ili čega? Tu nije bitan **dolazak** nego **onaj tko dolazi**. Ipak se je prvo vrijeme crkvene, liturgijske, svete godina prema latinskoj riječi adventus u starijem hrvatskom jeziku nazvalo došašće ili advenat. Riječ došašće u tom značenju svima nam je (starijima i mlađima) sasvim obična premda bismo danas radije rekli dolazak. Riječ advenat kao latinska posuđenica sigurno je tako primljena u hrvatski jezik jer se je morala prilagoditi fonološkoj strukturi hrvatskoga jezika.

Prvi Isusov Hod za život U vezi s Marijinim dolaskom na svijet imamo dva događaja (dva blagdana): 8. prosinca – Bezgrješno začće ili Neoskvrnjeno začće, tj. kad je Marija začeta i 8. rujna – Marijino rođenje (Mala Gospa). U vezi s Isusovim dolaskom na Zemlju imamo također dva događaja (dva blagdana): 25. ožujka – Navještenje Gospodinovo (Blagovijest) i Rođenje Gospodinovo (Božić). Da nije bilo prvoga, ne bi bilo ni drugoga. I zato je prvi veoma važan. Tada je Isus, Sin Božji, postao čovjekom, primio ljudsku put, ljudsko tijelo, uputio se, utjelovio se. Postao jedan od nas, naš brat i prijatelj, ali i Bog, Sin Božji, Spasitelj. Zato i pjevamo: „Tvoje sveto **upućenje** nek nam bude na spasenje.“ (Iz pjesme Zdravo Tijelo Isusovo). U kulturi života, za koju se opredjeljujemo, to bi trebao biti najveći kršćanski blagdan. To je prvi Isusov Hod za život. O tom čudesnom događaju izvješćuje evangelist Luka. (Lk 1,26-30)

Neposredna priprava za Isusov dolazak Bog na čudesan način šalje čovjeka, Ivana Krstitelja, da navješćuje Spasiteljev dolazak i priprema ljude na to postom, pokorom, molitvom i simboličnim krštenjem vodom. Sjetimo se: Anđeo Gabriel je navijestio starcu, velikom svećeniku Zahariji da će njegova žena (starica Elizabeta) roditi sina i da će se zvati Ivan. Zaharija je bio sumnjičav (oboje stari!). Zato je zaniemio dok se Ivan ne rodi. Kad je trebalo odlučiti kako će sinu biti ime, dali su ocu pločicu da napiše, a on je napisao: „Ivan mu je ime“ i potom progovorio. Tada je nastao veličanstveni Zaharijin hvalospjev *Blagoslovljen gospodin Bog Izraelov* (što pohodi i otkupi narod svoj ...). U tom je hvalospjevu (pred)određeno Ivanovo poslanje. Ivanova majka Elizabeta bila je rođakinja Blažene Djevice Marije. Marija je s Isusom u utrobi pohodila svoju rođakinju malo prije Ivanova rođenja. Bio je to zanimljiv susret Ivana i Isusa u majčinoj utrobi i Elizabete i Marije. Elizabeta je, prosvijetljena Duhom Božjim, rekla: „**Blagoslovljena ti među ženama i blagoslovljen plod utrobe tvoje!** Ta, otkuda meni da mi dođe majka Gospodina mojega? Gledaj samo! Tek što mi do ušiju doprije glas pozdrava tvoga, zaigra mi od radosti čedo u utrobi. Blažena ti što povjerala da će se ispuniti što ti je rečeno od Gospodina.“ Istaknute Elizabetine riječi ušle su

u molitvu *Zdravo Marijo*. Tada je nastao veličanstveni Marijin hvalospjev *Veliča duša moja Gospodina*. Ivan je navješćivao Isusov dolazak i pripravljao ljude na to. On ga je i predstavio: „Evo Jaganjca Božjega, koji uzima grijeh svijeta.“ (Iv 1, 29) Te riječi govori i svećenik prije dijeljenja svete pričesti. Slično pjevamo u došašću: „To Bog nam šalje Jaganjca da briše naše dugove ...“ (Iz pjesme *Čuj, jasni glas odjekuje*)

Drugi Isusov Hod za život To je Rođenje Gospodinovo – Božić. Da ne bude pomutnje, valja istaknuti da su začće i rođenje Isusovo jedinstven, temeljni događaj u povijesti čovječanstva, u povijesti spasenja. Jedno i drugo zajedno prvi je Isusov dolazak na Zemlju. To je povijesni Isusov dolazak. Od Isusova rođenja brojimo godine (prije Krista, poslije Krista). Njegovo je rođenje temelj povijesti. Nebo i zemlja se raduju njegovu dolasku. Radosnu vijest o Spasiteljevu rođenju anđeo je objavio pastirima. (Lk 2, 8 -15) Anđeli pjevaju: „Slava Bogu na visini i na zemlji mir ljudima dobre volje!“ Zato je to Anđeoski himan.

Božić (= mali Bog, Djetešće). Sin Božji postao čovjek, jedan od nas, naš brat i prijatelj. Zgražamo se nad tim da je Bog tražio od Abrahama da žrtvuje svoga sina Izaka. Doista je to grozno! Taj isti Bog daruje nam Sina svoga kao Spasitelja. Taj novi Adam, Jaganjac Božji, žrtvovan je na križu (i to svojevolljno!) za naše spasenje. Umro i uskrsnuo da nama daruje život, sreću i blagoslov. On je naš Otkupitelj, Spasitelj. Isus Krist, Sin Božji, Bog i čovjek, proslavljen, slavan, vječan, živ i uvijek s nama ako mu otvorimo vrata srca. "Gledajte koliko nam je ljubav darovao Otac: djeca se Božja zovemo, i jesmo.“ (1 Iv 3, 1)

To je najveći dokaz Božjega čovjekoljublja. Doista: Bog je Ljubav. Bog je Milosrđe. Bog je Srce.

Krist, naš brat i prijatelj, kuca na vrata našega srca. Ne želi ući nasilno. Poštuje našu slobodu. Kvaka je u nas. Možemo mu otvoriti i prihvatiti ga svim srcem ili se oglasiti. A došao je radi nas i radi našega spasenja! Mi biramo. Birajmo: život, sreću, blagoslov! „Otvorimo vrata Kristu!“ (Ivan Pavao II.)

DIVNO JE ČOVJEK BITI KAD KRIST SE S ČOVJEKOM BRATI. SRETAN VAM I BLAGOSLOVLJEN BOŽIĆ!

Tjedni molitveni program

zimski raspored (od 1. rujna do 31. svibnja)

PONEDJELJAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17-20 h Većernji molitveni program i ispovijed
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa, blagoslov predmeta,
19 h Slavna otajstva krunice

UTORAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17-20 h Većernji molitveni program i ispovijed
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Euharistijsko klanjanje

SRIJEDA

7.30 h Sv. misa na hrvatskom Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17-20 h Većernji molitveni program i ispovijed
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa, blagoslov predmeta
19 h Molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

ČETVRTAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17-20 h Većernji molitveni program i ispovijed
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa, blagoslov predmeta,
19 - 20 h Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Križni put uz Križevac
17-20 h Većernji molitveni program i ispovijed
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Čašćenje Kriza

SUBOTA

7.30 h, 11 h Sv. mise na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17-20 h Većernji molitveni program i ispovijed
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

8,11 i 18 h Sv. mise na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Ispovijed Prije svake sv. Mise
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Krunica na Brdu ukazanja
17 - 20 h Većernji molitveni program i ispovijed
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa, blagoslov predmeta
19 h Slavna otajstva krunice

POTICAJ ZA LECTIO DIVINA

Iz preobilja biblijskih tekstova Crkva nam iz dana u dan nudi odabranu duhovnu hranu – misna čitanja iz Staroga i Novoga zavjeta. Iz broja u broj Glasnika mira u ovoj ćete rubrici naći kratice koje upućuju na biblijsku knjigu, poglavlje i redak misnih čitanja za razdoblje od 15. do 15. u mjesecu. Božja je riječ radosna vijest. Ona je živa i djelotvorna. Ako se izložimo njezinu djelovanju, ona ima snagu mijenjati nas.

Utorak, 15. 12. 2020.

Sof 3, 1-2.9-13; Ps 34, 2-3.6-7.17-19.23; Mt 21, 28-32

Srijeda, 16. 12. 2020.

Iz 45, 6b-8.18.21b-25; Ps 85, 9ab-14; Lk 7, 18b-23

Četvrtak, 17. 12. 2020.

Post 49, 2.8-10; Ps 72, 1-4b.7-8.17; Mt 1, 1-17

Petak, 18. 12. 2020.

Jr 23, 5-8; Ps 72, 1-2.12-13.18-19; Mt 1, 18-24

Subota, 19. 12. 2020.

Suci 13, 2-7.24-25a; Ps 71, 3-6ab.16-17; Lk 1, 5-25

Nedjelja, 20. 12. 2020.

ČETVRTA NEDJELJA DOŠAŠĆA
2Sam 7.1-5.8b-12, 14a.16; Ps 89, 2-5.27.29; Rim 16, 25-27; Lk 1, 26-38

Ponedjeljak, 21. 12. 2020.

Pj 2, 8-14 (ili: Sef 3, 14-18a); Ps 33, 2-3.11-12.20-21; Lk 1, 39-45

Utorak, 22. 12. 2020.

1Sam 1, 24-28; Otp. pj.: 1Sam 2, 1.4-8; Lk 1, 46-56

Srijeda, 23. 12. 2020.

Mal 3, 1-4.23-24; Ps 25, 4-5ab.8-10.14; Lk 1, 57-66

Četvrtak, 24. 12. 2020.

Jutarnja misa: 2Sam 7, 1-5.8b-12.14a.16; Ps 89, 2-5.27.29; Lk 1, 67-79

Petak, 25. 12. 2020.

ROĐENJE GOSPODINOVO. BOŽIĆ

Polnočka: Iz 9, 1-6; Ps 96, 1-3.11-13; Tit 2, 11-14; Lk 2, 1-14
Zornica: Iz 62, 11-12; Ps 97, 1.6.11-12; Tit 3, 4-7; Lk 2, 15-20
Danja: Iz 52, 7-10; Ps 98, 1-6; Heb 1, 1-6; Iv 1, 1-18

Subota, 26. 12. 2020.

SV. STJEPAN PRVOMUČENIK

vl.: Dj 6, 8-10; 7, 54-60; Ps 31, 3c-4.6ab.7b.8a.17.21ab; Mt 10, 17-22

Nedjelja, 27. 12. 2020.

SV. OBITELJ ISUSA, MARIJE I JOSIPIA

vl.: Post 15, 1-6; 21, 1-3; Ps 105, 1-6.8-9; Heb 11, 8.11-12.17-19; Lk 2, 22-40

Ponedjeljak, 28. 12. 2020.

NEVINA DJEČICA, mučenici

vl.: 1Iv 1, 5-2, 2; Ps 124, 2-5.7b-8; Mt 2, 13-18
Lk 1, 31-11; Ps 96, 1-3.5b-6; Lk 2, 22-35

Srijeda, 30. 12. 2020.

1Iv 2, 12-17; Ps 96, 7-10; Lk 2, 36-40

Četvrtak, 31. 12. 2020.

Sv. Silvestar I., papa

1Iv 2, 18-21; Ps 96, 1-2.11-13; Iv 1, 1-18

20
GODINA

20 godina među
najslušanijim
radiopostajama u BiH

24
SATA

24-satni obiteljski, kulturni,
vjerski, informativni i
zabavni program

Pružamo istinitu,
pouzdanu i provjerenu
informaciju

Banja Luka
87,8 / 106,7

Žepče 100,1

Jajce 87,8

Nova Bila
100,00

Zenica 100,1

Bugojno 101,8

Olovo 96,1

Rama 104,7

Sarajevo 96,1

Mostar 100,00
Međugorje 98,3

ODAŠILJAČI U REPUBLICI HRVATSKOJ:

Split, Južna
Hrvatska **101,5 MHz**

Zagreb, Lika,

Sr. Hrvatska **107,8 MHz**

SATELIT: Europa, Bliski
istok i Afrika- EUTELSAT 16°E

EMITIRAMO UŽIVO I PUTEM

INTERNETA: www.radio-medjugorje.com

Kako postati podupiratelj?

Jednostavno! Pošaljite nam vaše osobne podatke na podupiratelj@medjugorje.hr i godišnjom članarinom od 40 KM (za Hrvatsku: 160 HRK, za zemlje EU: 35 EUR, za Švicarsku 50 CHF) i postanite dio naše radijske obitelji. Hvala vam od srca!

INFORMATIVNI
CENTAR *MIR*
MEĐUGORJE

RADIOPOSTAJA
mir
MEĐUGORJE

Uredništvo: +387 36 653 580
Program uživo: +387 36 653 581
Marketing: +387 36 653 548
Fax: +387 36 653 552
radio-mir@medjugorje.hr
www.radio-medjugorje.com

Radiopostaja MIR Međugorje djeluje od 1997. godine. Program našeg radija dio je svakodnevnice u Vašim domovima u domovini i inozemstvu, na radnim mjestima... Kao glasnik mira Radiopostaja odašilje poruke iz Međugorja. Putokaz je hodočasniciima iz cijelog svijeta.

RADIO KOJI IMA DUŠU

